

**ΘΕΣΕΙΣ
ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

Η Πολιτική Επιτροπή του Νέου Αριστερού Ρεύματος δίνει στη δημοσιότητα, μέσα από αυτή την έκδοση, τα δύο ντοκουμέντα που θα αποτελέσουν βάση για την προσυνεδριακή συζήτηση για το 3ο Συνέδριο του NAP, το οποίο θα πραγματοποιηθεί τον Οκτώβριο του 2013. Πρόκειται για:

Την **πρόταση ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗΣ**, ως μια συμβολή στην αναγκαία τοποθέτηση των δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής και σύγχρονα κομμουνιστικής αριστεράς για την στρατηγική στόχευση, την συνολική πρόταση απέναντι στο καπιταλιστικό σύστημα και τη βαθιά κρίση και παρακμή του. Μια συμβολή στο αναγκαίο κομμουνιστικό πρόγραμμα της νέας εποχής, για την κομμουνιστική επαναθεμελίωση και απελευθέρωση στον 21^ο αιώνα.

Τις **ΘΕΣΕΙΣ της Π.Ε. του NAP** για το 3^ο Συνέδριο, θέσεις για την εκτίμηση των κοινωνικών και πολιτικών συσχετισμών, τις εξελίξεις σε διεθνές και εθνικό επίπεδο, την παρέμβαση των δυνάμεων της εργασίας και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Θέσεις για την τακτική, την πολιτική πρόταση, τα μέτωπα και το αναγκαίο πρόγραμμα αντικαπιταλιστικής ανατροπής, για την σύνδεση της τακτικής με τη στρατηγική, σήμερα. Η πρόταση του NAP για τα κρίσιμα ζητήματα που απασχολούν τον κόσμο της δουλειάς, τους άνεργους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα, τη νεολαία.

Με την τελική προσυνεδριακή συζήτηση ολοκληρώνεται μια διαδικασία που ξεκίνησε δύο χρόνια πριν με το Πανελλαδικό Σώμα για την καπιταλιστική κρίση το 2011 και συνεχίστηκε με το Πανελλαδικό Σώμα για το υποκείμενο της επαναστατικής πάλης το 2012.

Με την Πρόταση Προγραμματικής Διακήρυξης και τις Θέσεις απευθυνόμαστε σε όλους τους αγωνιστές του κινήματος και της αριστεράς, ειδικά σε όσους αναζητούν μια σύγχρονη επαναστατική και κομμουνιστική τοποθέτηση. Αλλά και σε όλους τους εργαζόμενους, τους νέους, τους άνεργους, τη φτωχολογία της πόλης και του χωριού, που αναζητούν διέξοδο και απαντήσεις σε μια εποχή δυνατοτήτων, κινδύνων και μεγάλων απαιτήσεων.

Με τη δημοσίευση των ντοκουμέντων για το 3^ο Συνέδριο του NAP, ξεκινάει ο προσυνεδριακός διάλογος και η πλατιά εξόρμηση, με στόχο μια πλούσια, γόνιμη, ζωντανή και απαιτητική διαδικασία συζήτησης και συμβολής χιλιάδων ανθρώπων, αλλά και όλου του δυναμικού του NAP, της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση και βεβαίως του μετώπου της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Καλούμε σε μια δημιουργική συμμετοχή και στη συσπείρωση όλων των πρωτοπόρων δυνάμεων και αγωνιστών του κινήματος, της αναζήτησης και της πάλης για την κοινωνική χειραφέτηση και κομμουνιστική απελευθέρωση.

**Η Π.Ε. του NAP
Ιούνιος 2013**

Εποχή της κρίσης, των κινδύνων και της επαναστατικής δυνατότητας

1 Ολόκληρη η ανθρωπότητα, με διαφορές σε κάθε ήπειρο και χώρα, με κομμένη την ανάσα ζει μια ποιοτική στροφή σε μια **εποχή βαθιάς καπιταλιστικής κρίσης, μεγάλων κινδύνων** για την κοινωνική πλειονότητα, αλλά και ανάδυσης νέων εξεγερσιακών κύκλων, πολιτικών διεργασιών και θεωρητικών αναζητήσεων που αναδεικνύουν την **επαναστατική δυνατότητα** των σύγχρονων καιρών. Στην Ελλάδα, είμαστε σε μια περίοδο πρωτοφανούς κοινωνικής καταστροφής, με πρώτο θύμα την εργατική τάξη και ευρύτερα το λαό.

Ο αστικός συνασπισμός εξουσίας επιχειρεί να απαντήσει στη βαθιά ιστορική κρίση του ελληνικού καπιταλισμού με μια ποιοτική τομή μακράς πνοής, με τη σημαντικότερη **ανασυγκρότηση-αναδιάρθρωση** που έκανε μετά τον Εμφύλιο, με μια **κοινωνική και πολιτική αντεπανάσταση**. Η τομή αυτή πραγματοποιείται με πρωτοφανή σφοδρότητα και ταχύτητα, προωθώντας μια τεράστια συμπίεση των μισθών κάτω και από το όριο φυσικής επιβίωσης, την πλήρη κατάργηση κάθε δικαιώματος στους τόπους δουλειάς, την επικράτηση των νόμων της ζούγκλας στις εργασιακές σχέσεις, την απέραντη διάσπαση της εργατικής τάξης, την ακραία περιστολή των λαϊκών ελευθεριών και την επιβολή ολοκληρωτικού καθεστώτος στη χώρα.

Στην προώθηση αυτής της στρατηγικής τομής συντάσσονται όλες οι δυνάμεις του αστικού συνασπισμού εξουσίας, εθνικές και διεθνικές, με διαφορετικό ρόλο η καθεμιά, αλλά με ενιαία στόχευση, με βάση τη συμμαχία ελληνικής και διεθνούς αστικής τάξης, παραγωγικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου και υπό την ηγεμονία των πολυεθνικών πολυκλαδικών μονοπωλίων.

Ο ρυθμός επιβολής και το βάθος των αλλαγών θα εξαρτηθούν σε μεγάλο βαθμό από την πορεία της ταξικής πάλης, αλλά και τον ενδοκαπιταλιστικό ανταγωνισμό.

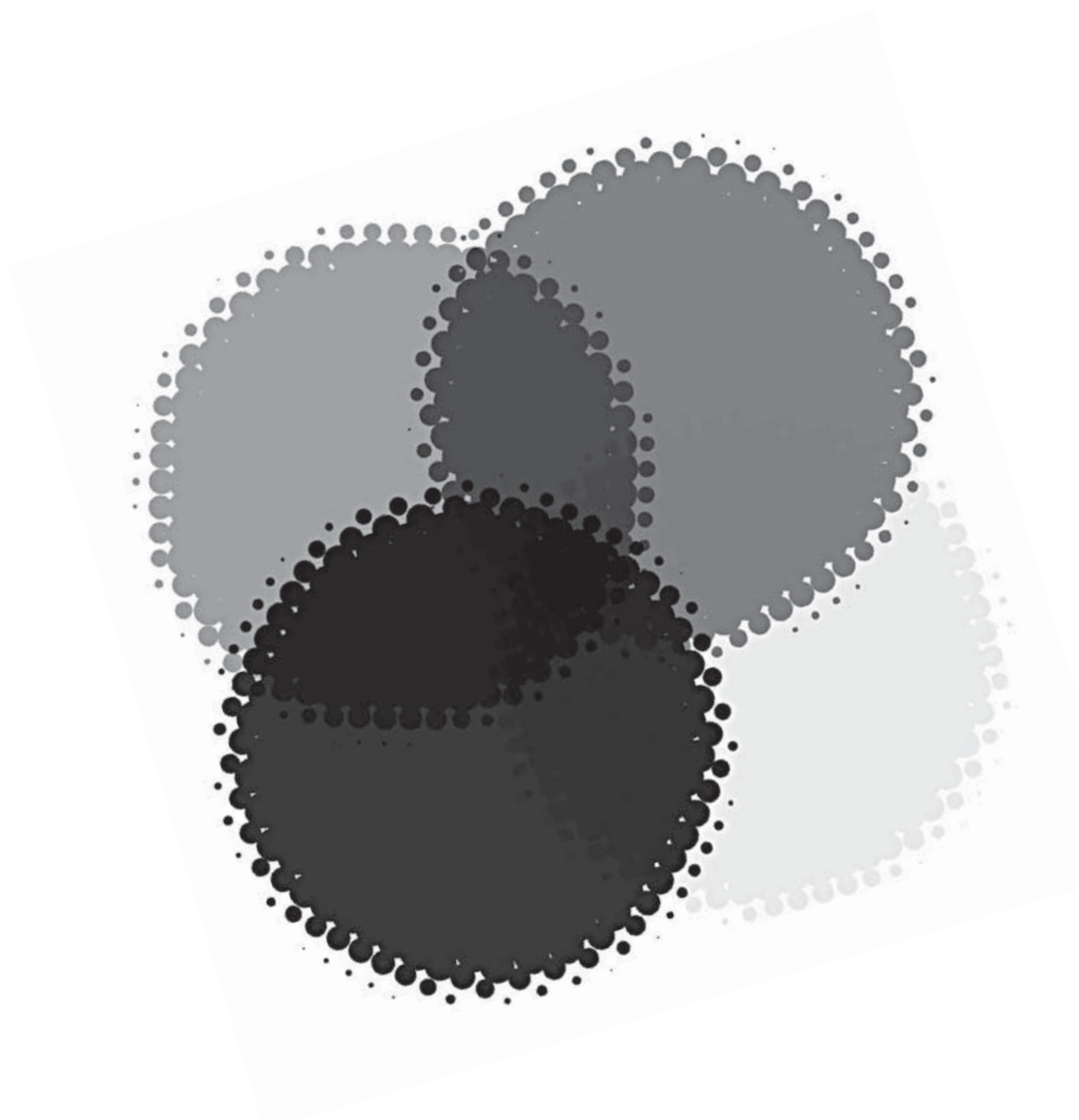
Η σαρωτική κανιβαλική επίθεση οδηγεί σε μια ταξική **πολιτική αναμέτρηση μεγάλης έκτασης και βάθους** που ανατρέπει τους παλιούς συσχετισμούς και διαμορφώνει νέους με απίστευτη ταχύτητα. Η μαζική εισβολή στο προσκήνιο της κοινωνικής και πολιτικής ζωής του εργατικού λαϊκού κόσμου, οι μεγάλοι αγώνες και οι πολιτικές ανακατατάξεις που δημιουργήθηκαν είναι σήματα αυτής της δυνατότητας, που αποτελεί τη μεγάλη πρόκληση για το εργατικό κίνημα και την επαναστατική κομμουνιστική Αριστερά. Οι προϋποθέσεις αυτού του δρόμου σε όλα τα επίπεδα και ειδικότερα στο θέμα της διαμόρφωσης της επαναστατικής τακτικής και στρατηγικής, της συγκρότησης του κοινωνικού και πολιτικού υποκειμένου της ανατροπής και της επανάστασης, του αντικαπιταλιστικού εργατικού μετώπου και ειδικότερα ενός νέου κόμματος κομμουνιστικής απελευθέρωσης βρίσκονται στο κέντρο της προσοχής των Θέσεων για το 3ο Συνέδριο του Νέου Αριστερού Ρεύματος.

Αντικαπιταλιστική προοπτική ή αντιδραστική αναμόρφωση;

2 Η βασική εκτίμηση είναι ότι **η δυναμική της περιόδου θα σπρώχνει αντικειμενικά είτε προς αντικαπιταλιστικές ανατρεπτικές απαντήσεις είτε προς μια επικίνδυνη αντιδραστική αναμόρφωση** του συνολικού σκηνικού. Θα διαπεράσει όλα τα πολιτικά σχέδια, θα παροξύνει τις αντιφάσεις των ενδιάμεσων τοποθετήσεων και θα επανακαθορίσει τη στρατηγική πρωτοβουλία των κινήσεων. Σήμερα, η οργή και η δυσaráσκεια της πληττόμενης κοινωνικής πλειονότητας δυσκολεύονται να συγκροτηθούν με όρους ανατροπής. Αλλά και η αστική τάξη δυσκολεύεται, παρά την αυ-

ταρχική θωράκιση, να συνεχίσει να ηγεμονεύει και βρίσκεται με μειωμένη δυνατότητα για κοινωνικές συμμαχίες. Με αυτή την έννοια, **η αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης και της αντιδραστικής καπιταλιστικής ανασυγκρότησης για να ξεπεράσει το κεφάλαιο την κρίση του είναι εντός συζήτησης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις μπορεί να παίξει ισχυρό ρόλο ή και να ηγεμονεύσει, δίνοντας τη δυνατότητα για είσοδο σε επαναστατικά γεγονότα.** Η

αμνηστία μπροστά στη συνειδητοποίηση της ισχύος του αντιπάλου μπορεί να δώσει τη θέση της σε μια ανώτερη πολιτική και κοινωνική συγκρότηση. Η συσπείρωση μιας ευρείας κοινωνικής και πολιτικής αντικαπιταλιστικής-επαναστατικής πρωτοπορίας, με καθοριστικό ρόλο των δυνάμεων της νέας κομμουνιστικής προοπτικής, αποτελεί το μεγάλο ζητούμενο για τον κλονισμό της αστικής κυριαρχίας και ηγεμονίας και καθορίζει τα άμεσα καθήκοντά μας.

Καπιταλιστική κρίση, Ευρωπαϊκή Ένωση, ελληνικός καπιταλισμός

Εποχή δομικής καπιταλιστικής κρίσης

3 Η σημερινή κρίση δεν είναι ανεξήγητη ούτε αποτελεί μόνο ελληνικό φαινόμενο. **Είναι κρίση του ελληνικού καπιταλιστικού σχηματισμού και του τρόπου ένταξής του στον καπιταλιστικό κόσμο μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωζώνης, στο πλαίσιο μιας διεθνούς καπιταλιστικής κρίσης με δομικό χαρακτήρα και πλανητική επίδραση.** Πρόκειται για βαθύτερη κρίση του σταδίου του ολοκληρωτικού καπιταλισμού της εποχής μας, αλλά και όλων των αντιδραστικών μετασχηματισμών που ενεργοποιήθηκαν από το κεφάλαιο ως απάντηση στη μεγάλη κρίση του 1973, με την οποία έλαβε τέλος η λεγόμενη «χρυσή 25ετία» της καπιταλιστικής ανάπτυξης 1945-1970. Η σημερινή κρίση έχει και τα δικά της ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Η αδυναμία του συστήματος να ξεπεράσει τις βαθύτερες αντιφάσεις του, παρά το μετασχηματισμό του μονοπωλιακού καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού στον **ολοκληρωτικό καπιταλισμό** του απόλυτου σφετερισμού της εργασίας και της φύσης και της αντιδραστικής μετάλλαξης όλων των αποκρουστικών πλευρών του προηγούμενου ιμπεριαλιστικού σταδίου, αναδεικνύουν τον **ιστορικό χαρακτήρα** της σημερινής καπιταλιστικής κρίσης.

4 Η σημερινή κρίση υπερσυσσώρευσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού αναπτύσσεται σε ένα πεδίο διαφορετικών γεωστρατηγικών συσχετισμών, χωρίς την ύπαρξη του συστήματος των τέως «σοσιαλιστικών» χωρών, αλλά και με αμφισβήτηση του ηγεμονικού ρόλου των ΗΠΑ. Η αναζητούμενη αντιδραστική διέξοδος από αυτήν προσκρούει στη σχετική εξάντληση των νέων αγορών, στην ασθενική τάση ανάπτυξης νέων τε-

χνολογιών, στην εξάντληση των φυσικών πόρων ή στον ανταγωνισμό για νέους (όπως οι σπάνιες γαίες) και σε άλλους παράγοντες. Η χρονική μετάθεση της κρίσης μέσω της διόγκωσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος και του δανεισμού επιστρέφει ως μπουίμεραγκ με το σκάσιμο της χρηματοπιστωτικής φούσκας. **Βάση** ωστόσο της κρίσης αποτελεί η εκδήλωση της **πτωτικής τάσης του μέσου ποσοστού κέρδους** σε όλους τους κλάδους, που οξύνει το πρόβλημα αξιοποίησης όλο και περισσότερων λιμναζόντων κεφαλαίων. Οι μορφές εκδήλωσης (κρίση χρέους, δημοσιονομική κρίση, τραπεζική κρίση κ.λπ.) αποκτούν ιδιαίτερη δυναμική σε κάθε καπιταλιστική χώρα, ανάλογα και με την ιδιαίτερη θέση που αυτή κατέχει στο διεθνές καπιταλιστικό πλέγμα. Σημαντικός παράγοντας παροξυσμού της καπιταλιστικής κρίσης και αποτυχίας των προσπαθειών ανάταξής της στο καπιταλιστικό πλαίσιο είναι η **αδυναμία του συστήματος να απαντήσει στις κοινωνικές ανάγκες** και να αντιμετωπίσει την ταξική διαπάλη, που γίνεται ξανά ο μεγάλος πρωταγωνιστής της πολιτικής, παρά τις στρατηγικές ήττες του εργατικού κινήματος σε Ανατολή και Δύση.

5 Πέντε χρόνια μετά το ξέσπασμά της, **η κρίση όχι μόνο δεν ξεπερνιέται, αλλά τα απαίσια σημάδια της εξακολουθούν να στοιχειώνουν τον σύγχρονο καπιταλισμό.** Την ίδια ώρα, όπως έδειξε και το κούρεμα των καταθέσεων στην Κύπρο, το σύστημα προωθεί νέους τρόπους αντιμετώπισης της χρηματοπιστωτικής φούσκας, δηλαδή την καταστροφή κεφαλαίων που είναι κατατεθειμένα στις τράπεζες, παραβιάζοντας έτσι και τα άδυτα των αδύτων του καπιταλισμού. Τίποτα δεν μένει εκτός της αρπακτικής μανίας του κεφαλαίου και των μονοπωλίων: μισθοί, συντάξεις, σπίτια, τραπεζικές καταθέσεις. Η

διεθνής εικόνα της κρίσης αποτυπώνεται με **ύφεση στις βασικές καπιταλιστικές χώρες** σε Ευρώπη και Αμερική, καθώς και με **επιβράδυνση των ρυθμών ανάπτυξης των αναπτυσσόμενων κρατών** (BRICS). Η συνολική πτώση του παγκόσμιου ΑΕΠ κατά 2,5% το 2009, η μεγαλύτερη μεταπολεμικά, αποτελεί ορόσημο αρνητικής αναφοράς. Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του σημερινού μεγάλου κύκλου της καπιταλιστικής κρίσης αποτελεί η εκκίνηση και η ανάπτυξη της **στα μεγάλα καπιταλιστικά κέντρα** (ΗΠΑ, ΕΕ) και όχι σε περιφερειακές καπιταλιστικές χώρες όπως τις προηγούμενες δεκαετίες. Ο συνέπειες για τους εργαζομένους είναι δραματικές: Η ανεργία εκτινάχθηκε. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι άνεργοι ανέρχονταν στις αρχές του 2013 σε 25 εκατομμύρια, 6 εκατομμύρια περισσότεροι από το τέλος του 2008. Η ανεργία τσακίζει τους νέους κάτω των 25 ετών. Για να επιστρέψει στα προ της κρίσης επίπεδα, θα πρέπει να δημιουργηθούν παγκόσμια, μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια —σε συνδυασμό με την αύξηση του πληθυσμού—, πάνω από 300 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Ωστόσο η προαναγγελλόμενη, αλλά μη υλοποιούμενη, έξοδος από την κρίση θα συνοδεύεται από υψηλά ποσοστά ανεργίας, που αγγίζουν τα όρια επιβίωσης των κοινωνιών (jobless recovery). Στα πρώτα πέντε χρόνια της κρίσης 215 εκατομμύρια επιπλέον άτομα προστέθηκαν στα περίπου 633 εκατομμύρια εργαζομένων (21,2% των εργαζομένων στον κόσμο) που ζουν σε οικογένειες που επιβιώνουν με λιγότερο από 1,25 δολάρια ανά άτομο την ημέρα.

6 Την ίδια ώρα η χρηματοπιστωτική φούσκα μεγαλώνει, καθώς τεράστια πλεονάζοντα κεφάλαια από τους προηγούμενους γύρους εκμετάλλευσης παρασιτούν. Παραμένουν αποθησαυρισμένα στις τράπεζες και στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, τζογάρονται στα παράγωγα, καταφεύγουν στον χρυσό και σε προϊόντα πολυτελείας. Δεν πρόκειται για «καπιταλισμό-καζίνο» ή για εμφάνιση της κρίσης αποκλειστικά στον χρηματοπιστωτικό τομέα, αλλά για έκφραση της βαθιάς κρίσης στην παραγωγή, στην πτωτική τάση του ποσοστού κέρδους, που οδηγεί το κεφάλαιο στο να καταφεύγει στον χρηματοπιστωτικό τζόγο. Η κλίμακα της τεράστιας χρηματοπιστωτικής φούσκας πλασματικού κεφαλαίου και των κάθε λογής κερδοσκοπικών τίτλων (παράγωγα), σύμφωνα με εκτιμήσεις της Τράπεζας Διεθνών Διακανονισμών (BIS) (τέταρτη τριμηνιαία έκθεση 2012), έχει υπολογιστεί στα 639 τρισ. δολάρια και ισοδυναμεί με 10 φορές το παγκόσμιο ΑΕΠ!

7 Ο **δομικός χαρακτήρας της κρίσης** υποδηλώνει ότι η κρίση αυτή δεν είναι αντιστρέψιμη μέσα σε ένα καπιταλιστικό σύστημα που θα λειτουργεί με τις ίδιες παραμέτρους όσον αφορά το συσχετισμό ανάμεσα σε εργασία και κεφάλαιο, αλλά και ανάμεσα στα διαφορετικά καπιταλιστικά κέντρα. Τα παραπάνω δεν σημαίνουν μια πορεία αυτοκαταστροφής και κατάρρευσης του καπιταλισμού. Χαράσσεται όλο και πιο καθαρά ένα σταυροδρόμι σε ό,τι αφορά το μέλλον αυτού του συστήματος. Οι δυνάμεις του κεφαλαίου **επιδιώκουν μια πορεία πρωτόγνωρου αντιδραστικού μετασχηματισμού του καπιταλισμού, για την ολοκλήρωση και εμβάθυνση των χαρακτηριστικών του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, με μια βουτιά στη βαρβαρότητα**, με συνακόλουθη υπεραντιδραστική στροφή στις πολιτικές σχέσεις και στο ζήτημα της δημοκρατίας, με πολέμους, αίμα και δάκρυα για τους λαούς όλου του κόσμου. Η εργατική τάξη και οι λαοί έχουν συμφέρον από μια αντικαπιταλιστική απάντηση στην κρίση στην κατεύθυνση της ανατροπής του κεφαλαιοκρατικού συστήματος σε μια **σύγχρονη κομμουνιστική διεθνιστική προοπτική. «Επανάδρυση του καπιταλισμού» ή επαναθεμελίωση και ανάπτυξη ενός σύγχρονου αντικαπιταλιστικού και κομμουνιστικού κινήματος; Σοσιαλισμός ή βαρβαρότητα;** Οι δύο αυτοί δρόμοι δεν αποτελούν στοίχημα της

μοίρας. Αντίθετα, κρίνονται στο **πεδίο της ταξικής πάλης σε εθνικό και διεθνές πεδίο**, γεγονός που υπογραμμίζει τις ευθύνες των αντικαπιταλιστικών και κομμουνιστικών δυνάμεων στην απάντηση του σύγχρονου «ΤΙ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ;».

8 Το ερώτημα αυτό τίθεται σε μια εποχή όπου υπάρχουν **μεγαλύτερες δυνατότητες για την επαναστατική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος**, σε μια εποχή όπου το δίλημμα αντεπανάσταση ή επανάσταση αναπτύσσεται δυναμικά, με την επαναστατική τάση να μπορεί να αναπτυχθεί ταχύτερα όσο ο καπιταλισμός δεν μπορεί να ξεπεράσει την κρίση του· σε μια εποχή η οποία σφραγίζεται από τον **εξεγερτικό κύκλο** που άνοιξε με τον ελληνικό Δεκέμβρη του 2008 και τα τρία χρόνια σκληρών και μαζικών αγώνων στην Ελλάδα ενάντια στο σφαγείο κυβερνήσεων-ΕΕ-ΔΝΤ, το Ουισκόνσιν και τη Χιλή, με τα επίμονα κινήματα σε Ισπανία και Πορτογαλία, γενικότερα στον ευρωπαϊκό Νότο, αλλά και με τις εξεγέρσεις σε Τυνησία, Αίγυπτο και άλλες αραβικές χώρες, παρά την προσπάθεια του ιμπεριαλισμού να μετατρέψει την «Αραβική Άνοιξη» σε υποχείριό του. Οι αγώνες περνούν από εξάρσεις και υφέσεις. Στην Ελλάδα έχουμε μπει από το 2013 σε μια μεγάλη υποχώρηση της κινητοποίησης του λαού, που οφείλεται κυρίως στη μεγάλη κοινωνική και οικονομική πίεση και τρομοκρατία που ασκείται στους εργαζομένους και τους νεόφτωχους, αλλά κυρίως στην ανεπάρκεια του πολιτικού εξοπλισμού που είχε το κίνημα και η Αριστερά για να αντεπεξέλθει στην αντιπαράθεση με το αστικό στρατόπεδο, που επιτέθηκε στρατηγικά, εξαιρετικά βίαια και σε όλη τη γραμμή του μετώπου. Η εργατική τάξη απειλείται με στρατηγική ήττα αν δεν καταφέρει να ανατρέψει την καπιταλιστική επιδρομή του κεφαλαίου. Το άνοιγμα ενός καινούργιου δρόμου ελπίδας και ανατροπής αποτελεί επιτακτική αναγκαιότητα.

Αστική κοινωνική και πολιτική αντεπανάσταση Υπερεκμετάλλευση, εξαθλίωση, ολοκληρωτισμός

9 Ο καπιταλισμός, και το πολιτικό του σύστημα, δεν μένει απαθής μπροστά στην κρίση του. Επι-

χειρεί να ανασυγκροτηθεί ριζικά, μέσα από πειραματισμούς, αντιφάσεις και ανταγωνισμούς. Με πολιτικοθεσμικές πρωτοβουλίες και νόμους, εθνικές και διεθνείς ρυθμίσεις, αλλά και με την αυθόρμητη κίνησή του, αποκρυσταλλώνει μια **στρατηγική αντιμετώπισης της κρίσης**, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, την οποία περιγράψαμε κατ' αρχάς στο *Κείμενο εργασίας για το Πανελλαδικό Σώμα του NAP για την καπιταλιστική κρίση* (2011). Μια στρατηγική που αποτελεί **τομή βάθους** στην πορεία του **ολοκληρωτικού καπιταλισμού** και μας εισάγει **στην καρδιά** του νέου σταδίου του καπιταλισμού. Πρόκειται στην ουσία για μια συνολική αντεπανάσταση που καταργεί κατακτήσεις ενός αιώνα, για μια **επιστροφή στο μέλλον του σύγχρονου μεσαίωνα** και όχι βεβαίως απλώς για μια πολιτική λιτότητας, ύφεσης και δημοσιονομικού στραγγαλισμού, όπως αναφέρουν οι νεοκείνσιανοί. Το κεφάλαιο έχει κηρύξει έναν ολοκληρωτικό πόλεμο στην εργατική τάξη και στον κόσμο της εργασίας. Συνολικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση η αστική απάντηση στην κρίση προωθείται από τα νέα Σύμφωνα και τα προγράμματα διάσωσης και επιβάλλεται στην Ελλάδα και σε μια σειρά χώρες με ή χωρίς Μνημόνια: Γιγαντιαία ανακατανομή του κοινωνικά παραγόμενου πλούτου υπέρ του κεφαλαίου και ιδιαίτερα υπέρ του πολυεθνικού και του χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου. Πρωτοφανής ένταση της εκμετάλλευσης και ιστορική υποβάθμιση της θέσης της εργασίας — ιδιαίτερα των νέων. Μαζική καταστροφή παραγωγικών δυνάμεων μέσω της ανεργίας και της απαξίωσης παραγωγικών μονάδων. Εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις. Αναμόρφωση όλων των λειτουργιών του κράτους και των υπερεθνικών ολοκληρώσεων. Περαιτέρω αντιδραστικοποίηση της ΕΕ. Προσφυγή σε ωμές κατασταλτικές μεθόδους και σε πρακτικές κοινοβουλευτικής δικτατορίας. Λεηλασία της φύσης και της ίδιας της υπόστασης του ανθρώπου. Η ίδια η κατεύθυνση που παίρνει η αστική επίθεση για το ξεπέρασμα της κρίσης, με δραστικές αλλαγές σε βάρος της εργασίας, αποκαλύπτει τόσο τον δομικό-συστημικό χαρακτήρα της όσο και την ανάγκη μιας συνολικής στρατηγικής απάντησης, αντικαπιταλιστικής και σύγχρονα κομμουνιστικής. Γιατί, παρά τις περιορισμένες διαφοροποιήσεις στη διαχείριση από τη μια ή την άλλη αστική κυβέρνηση (Μέρκελ, Ομπάμα κ.λπ.), η κατεύθυνση παραμένει ενιαία, γίνεται αδύνατη η επιστροφή στα παλιά κείνσιανά δόγματα.

Η κρίση στην Ελλάδα και η Ευρωπαϊκή Ένωση

10 Η Ευρωπαϊκή Ένωση βρίσκεται στη δίνη αυτής της κρίσης ως μεγάλο καπιταλιστικό κέντρο με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, που σχετίζονται με τις ανισορροπίες μιας οικονομικής-νομισματικής ένωσης χωρίς ενιαία κρατική πολιτική δομή, όπως οι ΗΠΑ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα ηγεμονικά καπιταλιστικά κράτη στο εσωτερικό της (με προεξάρχουσα τη Γερμανία) απαντούν στην κρίση **με μια φυγή σε ακόμα πιο αντιδραστική κατεύθυνση**, όπου οι αντεργατικές τομές και η παραπέρα κατάργηση της δημοκρατίας και της δυνατότητας του λαού να αποφασίζει για το μέλλον του μονιμοποιούνται και θεσμοποιούνται (Σύμφωνο για το Ευρώ, Δημοσιονομική Σταθερότητα κ.λπ.). **Η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα βρίσκεται σε μια διπλή διαδικασία:** από τη μια μεριά βαθέματος της ολοκλήρωσης (μετάβαση από τη νομισματική σε δημοσιονομική και τώρα σε τραπεζική ένωση, με σχέδια για πολιτική ενοποίηση) και από την άλλη όξυνσης των ενδοϊμπεριαλιστικών ανταγωνισμών και της ανισοτιμίας στο εσωτερικό της (ενίσχυση του ηγεμονικού ρόλου της Γερμανίας στο σύνολο της Ευρωζώνης, της Ευρωζώνης στο σύνολο της ΕΕ, του ηγεμονικού πυρήνα σε βάρος των υπόλοιπων χωρών). Παρ' όλα αυτά, οι μεγάλες κοινωνικές αντιδράσεις σε Ελλάδα, Πορτογαλία, Ισπανία, Βουλγαρία, η άνοδος του ευρωσκεπτικισμού και των αντιστάσεων σε όλη την Ευρώπη, η εκλογική διαμαρτυρία στην Ιταλία, το «όχι» του λαού της Κύπρου το οποίο επέβαλε και το αστικό «όχι» της Βουλής, η ολοένα αυξανόμενη απόσταση της Βρετανίας, οι αφρικανικοί πόλεμοι ευρωπαϊκών χωρών (Λιβύη, Μάλι κ.λπ.) αποτελούν όψεις μιας βαθιάς και ανεξέλεγκτης κρίσης στην ευρωπαϊκή καπιταλιστική ολοκλήρωση, που θέτουν το ενδεχόμενο ενός **σημαντικού κλονισμού** της.

11 Ο ελληνικός καπιταλισμός, και ιδιαίτερα το ηγεμονικό του τμήμα, έχει σχεδόν απόλυτα συνδέσει την πορεία του με την οικοδόμηση της ΕΕ, για λόγους οικονομικούς, αλλά και πολιτικούς, καθώς θεωρείται όρος επιβίωσης για το κεφάλαιο στην Ελλάδα — τόσο στις περιόδους της σχετικής ανόδου, όπως σηματοδοτήθηκε με την καπιταλιστική επέκταση στην

ανατολική Ευρώπη, όπου η ελληνική αστική τάξη διεκδίκησε το ρόλο του προπομπού, όσο και στη φάση της καθόδου, όπως σήμερα, πληρώνοντας το τίμημα μιας σχετικής υποβάθμισης προς τους Ευρωπαίους εταίρους. Η σύνδεση αυτή, τόσο στον ανοδικό όσο και στον καθοδικό κύκλο, είχε και έχει ως συνέπεια την αντιδραστική αναδιάρθρωση ή/και αποδιάρθρωση σε κλάδους της πρωτογενούς παραγωγής και του βιομηχανικού τομέα στην Ελλάδα, μαζί με την ενσωμάτωση όλων των αντεργατικών πολιτικών της ΕΕ στις εργασιακές σχέσεις, στο ασφαλιστικό σύστημα, στις ιδιωτικοποιήσεις, στις ελευθερίες κ.λπ.

12 Η κρίση στην Ελλάδα έχει πάρει δραματικές διαστάσεις. Στο τέλος του 2013 η πτώση του ΑΕΠ στην Ελλάδα θα είναι παγκοσμίως η 2η μεγαλύτερη πτώση (ύστερα από εκείνη του μεγάλου κραχ του 1929 στις ΗΠΑ) τα τελευταία 100 χρόνια και η πρώτη ύφεση σε διάρκεια τα τελευταία 100 χρόνια, ξεπερνώντας ακόμη και τη μεγάλη ύφεση των ΗΠΑ το 1929. Η κρίση στη χώρα μας αποτελεί καταστροφικό συνδυασμό αφενός του εσωτερικού παράγοντα που σχετίζεται με την κρίση υπερσυσσώρευσης κεφαλαίου από την προηγούμενη περίοδο του ελληνικού καπιταλισμού και αφετέρου της διπλά αρνητικής επίπτωσης από την κρίση της Ευρωζώνης και του διεθνούς καπιταλισμού. Και οι δύο παράγοντες ωστόσο συμπυκνώνονται στις καθοριστικές ευθύνες της αστικής τάξης στην Ελλάδα και του πολιτικού συστήματός της, που συνδιαμορφώνουν και υλοποιούν την αντιδραστική «απάντηση» στην κρίση μέσω των Μνημονίων και των αντεργατικών τους μέτρων.

13 Στην παρούσα φάση ο ελληνικός καπιταλισμός βρίσκεται σε τροχιά μεγάλης **υποβάθμισής** του τόσο εντός της ΕΕ όσο και συνολικότερα στο διεθνές καπιταλιστικό-ιμπεριαλιστικό πλέγμα, ως αποτέλεσμα συνδυασμού παραγόντων που σχετίζονται με το δημόσιο χρέος και την απαξίωση/καταστροφή παραγωγικών δυνάμεων, την αλλαγή των γεωστρατηγικών ισορροπιών στην περιοχή, αλλά και τη μεταβολή των προτεραιοτήτων μέσα στην ΕΕ. Υποχωρεί σαφώς το «ανταγωνιστικό πλεονέκτημα» που είχε κατακτήσει τις τελευταίες δεκαετίες. Η εξέλιξη αυτή, σε συνθήκες αντιδραστικών τομών στην ΕΕ, οδηγεί σε ακόμα **μεγαλύτερη**

επιθετικότητα σε βάρος της εργατικής τάξης και των άλλων λαϊκών στρωμάτων στο εσωτερικό, ώστε να αντισταθμιστεί το χαμένο έδαφος. Η σημαντική υποβάθμιση του ελληνικού καπιταλισμού δεν σημαίνει ότι είναι «εξαρτημένος», «υπανάπτυκτος» και χωρίς «παραγωγική βάση», απόψεις που μπορεί να οδηγήσουν σε λογικές εκσυγχρονισμού.

14 Η διατήρηση της Ελλάδας στην Ευρωζώνη και στην ΕΕ αποτελεί κρίσιμη αφετηρία και στήριγμα για τον ελληνικό καπιταλισμό σε ό,τι αφορά τον ανταγωνισμό του με καπιταλιστικές χώρες της περιοχής. Ωστόσο, το «πλεονέκτημα» αυτό γίνεται όλο και πιο σχετικό και ψαλιδισμένο από τη στιγμή που η πλειοψηφία των χωρών της Βαλκανικής και της ανατολικής Ευρώπης έχει ενταχθεί στην ΕΕ ή είναι σε κάποια φάση σύνδεσης μαζί της, όπως επίσης και στο ΝΑΤΟ. Επιπλέον, οι τροποποιημένοι γεωστρατηγικοί προσανατολισμοί της Τουρκίας, προς τον αραβικό κόσμο και την ασιατική ενδοχώρα, αλλάζουν αισθητά τις ισορροπίες.

Οι δραματικές κοινωνικές συνέπειες της επιδρομής κυβερνήσεων-ΕΕ-ΔΝΤ και τα **ευρωαδιέξοδα της αστικής στρατηγικής** στην Ελλάδα οδηγούν σε μια πλατύτερη αμφισβήτηση της λεγόμενης «ευρωπαϊκής προοπτικής» τόσο από την εργατική τάξη και τα φτωχά λαϊκά στρώματα όσο και από τα κατώτερα ιδιαίτερα τμήματα των μικροαστικών στρωμάτων, που πλήττονται άγρια από την κρίση.

Οι πολύπλευρες συνέπειες της αστικής επιδρομής

15 Η σαρωτική επιδρομή του κεφαλαίου στρέφεται βασικά κατά της εργατικής τάξης, αλλά πλήττει βαριά και τα μεσαία στρώματα, ιδιαίτερα τα φτωχά. Οι **φτωχομεσαίοι αγρότες** χτυπιούνται όχι μόνο από την Κοινή Αγροτική Πολιτική της ΕΕ, αλλά και από τα Μνημόνια (ιδιαίτερα το 3ο αποσπά από τους αγρότες 2 δισ. ευρώ!). Η κατάργηση της 13ης και 14ης σύνταξης, η μείωση επιστροφής ΦΠΑ, το επερχόμενο χαράτσι στα χωράφια, η κατάργηση των υπολειμμάτων του «αγροτικού κράτους πρόνοιας» που υπήρχαν μέσω ΑΤΕ και συνεταιρισμών οδηγούν σε νέα υποβάθμιση της θέσης τους. Η παρατεταμένη ύφεση, τα υψηλότερα επίπεδα ανεργίας, η πτώση της κατανάλω-

σης, τα νέα φορολογικά βάρη έχουν οδηγήσει σε συντριβή ή **απειλή της θέσης για πολυάριθμα μεσαία στρώματα** ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις. Αυτό έχει οδηγήσει σε κλείσιμο ή σημαντική συρρίκνωση χιλιάδες μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, διαμορφώνοντας μια κατάσταση διάρρηξης των συμμάχιών αυτών των στρωμάτων με την αστική τάξη και το πολιτικό της σύστημα. Η αντίθεση σημαντικών τμημάτων αυτών των κοινωνικών στρωμάτων απέναντι στην εφαρμοζόμενη πολιτική σφραγίζεται έντονα από την καταδίκη των πολυεθνικών και των μεγάλων εμπορικών αλυσίδων, που θεωρούνται κυρίως υπεύθυνες για την καταστροφή τους. Αναπτύσσονται προσδοκίες και επιδιώξεις για έναν καπιταλισμό στηριγμένο στην «πατριωτική» συνείδηση και διεκδίκηση, σε σχετική αντίθεση με την Ευρωπαϊκή Ένωση, με διαφιλονικούμενη και ασταθή πολιτική έκφραση, η οποία κινείται από τον ΣΥΡΙΖΑ και τους ΑΝΕΛ μέχρι τη ΧΑ. Καθώς όμως όλα αυτά συμβαίνουν στο έδαφος της συνολικής καπιταλιστικής κρίσης, υπάρχουν δυνατότητες συμμαχιών με την εργατική τάξη σε αντικαπιταλιστική βάση.

16 Η **υπεραντιδραστική εξέλιξη στην κοινωνική και πολιτική ζωή** που σηματοδοτεί η εφαρμογή των Μνημονίων δημιουργεί ένα εκρηκτικό έδαφος εγκλεισμού και ασφυξίας των λαϊκών δικαιωμάτων, από το χώρο δουλειάς έως τη γειτονιά, **σε ένα πλαίσιο μιας όλο και πιο αντιδραστικής αστικής δημοκρατίας, που μεταλλάσσεται σε κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό.** Δεν πρόκειται για εκτροπή, αλλά για την αστική δημοκρατία της εποχής μας. Η έξαρση της κρατικής καταστολής, του εργοδοτικού δεσποτισμού, της παρακρατικής φασιστικής τρομοκρατίας,

η άνοδος του ρατσισμού είναι όψεις αυτής της μετάλλαξης. **Ιδιαίτερα επικίνδυνα είναι η στοχοποίηση του ταξικού εργατικού κινήματος και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς.** Μέσω της **θεωρίας των δύο άκρων** και της «καταδίκης της βίας» (δηλαδή της αντίστασης του κινήματος) γίνεται ιδεολογικοπολιτική προετοιμασία και για απότομη αντιδημοκρατική στροφή. Στο πλαίσιο αυτό αξιοποιείται η **Χρυσή Αυγή**.

17 Στο πλαίσιο της συνολικής επίθεσης στην εργασία εξελίσσεται και μια μεγάλη ποιοτική επιδρομή **στο πεδίο της αναπαραγωγής** της εργατικής δύναμης, σε βάρος των δυνάμεων της εργασίας. Διαμορφώθηκε μια περίοδος πολύ σημαντικών αντιδραστικών τομών **στο επίπεδο του τοπικού κράτους** με μοχλούς τον «Καλλικράτη» και τις ειδικές εφαρμογές των Μνημονίων. Βασική επιδίωξη των αλλαγών, σε συνδυασμό με τη συνολικότερη διαδικασία περιστολής του δημόσιου τομέα, είναι η κατάργηση των κοινωνικών παροχών και η ενίσχυση του κεφαλαίου, η ιδιωτικοποίηση κερδοφόρων τομέων, η εκποίηση δημόσιας περιουσίας και φυσικού πλούτου, η αλλαγή των εργασιακών σχέσεων. Και όλα αυτά σε συνδυασμό με μια πολύ πιο αντιδημοκρατική θεσμική δομή ως προπομπή συνολικών αντιδραστικών τομών στο πολιτικό σύστημα και το κράτος.

18 Οι αποφάσεις της Ευρωζώνης και της ΕΕ για την επιβολή Μνημονίων και επιτροπείας σε κράτη και λαούς, η νέα ακόμα πιο αντιδραστική αρχιτεκτονική της ΕΕ και η ένταση της οικονομικής και πολιτικής ανισοτιμίας εντός της, η διπλή εκμετάλλευση της εργατικής τάξης στην Ελλάδα από ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, η μεταφορά όλο και περισσότερων ουσιαστικών αποφάσεων για τα οικονομικά και κοινωνικά ζητήματα της χώρας σε διορισμένα όργανα της ΕΕ αποτελούν σοβαρότατη εξέλιξη που **τροποποιεί τις συνθήκες της ταξικής πάλης στην Ελλάδα**. Η ελληνική ολιγαρχία ταυτίζεται όλο και περισσότερο με το ευρωπαϊκό κεφάλαιο, όχι μόνο στην εφαρμογή των μέτρων κοινωνικού κανιβαλισμού και ξεπουλήματος του δημόσιου πλούτου και του περιβάλλοντος, αλλά και στην προωθούμενη υπεραντιδραστική στροφή, στην υποθήκευση στους «δανειστές» και αυτής της ίδιας της αστικής δημοκρατίας. Δεν πρόκειται για «εξάρτηση» αλλά

για **ουσιαστική σύμπραξη της ελληνικής αστικής τάξης, από σαφώς υποβαθμισμένες θέσεις**, με το διεθνές και ευρωπαϊκό κεφάλαιο, με παραχώρηση σημαντικού μέρους εθνικής κυριαρχίας για να εξασφαλίσει την κυριαρχία του κεφαλαίου σε βάρος των εργαζομένων και ένα (μικρότερο) κομμάτι από την πίτα της εκμετάλλευσης.

19 Είναι επιτακτική ανάγκη το εργατικό κίνημα και η Αριστερά να συνδυάσουν την **πάλη για την απελευθέρωση από τους δυνάστες** και επικυρίαρχους των λαών από τα δεσμά του χρέους και της ΕΕ, για λαϊκή κυριαρχία, δηλαδή για το δικαίωμα του «έθνους των εργαζομένων» να αποφασίζει για τις τύχες του, με τη **μάχη για την κοινωνική απελευθέρωση**, σε αντιπαράθεση με την αστική τάξη της χώρας μας, τον ιμπεριαλισμό, τον κοσμοπολιτισμό και τον εθνικισμό. Να ενταθεί **ο αγώνας για τις δημοκρατικές και λαϊκές ελευθερίες**, ενάντια στην τρομοκρατία κυβέρνησης-κράτους, εργοδοσίας, φασιστών. Για την αποφασιστική υπεράσπιση των δημοκρατικών κατακτήσεων, όχι μόνο όπως είχαν αποτυπωθεί σε νόμους και ευρύτερα στον πολιτικό συσχετισμό της προηγούμενης περιόδου, αλλά από τη σκοπιά των αναγκών και των ελευθεριών της εποχής μας. Ελευθερίες που υπερβαίνουν την υπεράσπιση γενικά της (αντιδραστικής στην ουσία της) αστικής δημοκρατίας, η οποία σήμερα μεταλλάσσεται σε αντιδραστικό έκτρωμα και τείνει να υπάρχει μόνο κατ'επίφαση.

20 Η συστράτευση με άλλο ιμπεριαλιστικό κέντρο από αυτό της ΕΕ, όπως, για παράδειγμα, οι ΗΠΑ, συζητείται όλο και πιο έντονα σε κύκλους της ελληνικής ολιγαρχίας, σε συνθήκες αυξανόμενου ανταγωνισμού ΗΠΑ-ΕΕ. Αντίστοιχες αναζητήσεις υπάρχουν στην ηγεσία του ΣΥΡΙΖΑ, υποτίθεται ως αντίβαρο στη «συνταγή λιτότητας» της Γερμανίας. Αποτελεί επικίνδυνη σκέψη ότι ο δρόμος της απελευθέρωσης και της ανατροπής μπορεί να στηριχθεί στην ανοιχτή ή όχι στήριξη της μιας ή της άλλης ιμπεριαλιστικής δύναμης, μολοντί βέβαια μπορεί και πρέπει να αξιοποιηθούν οι ανταγωνισμοί τους. Το τελευταίο διάστημα πληθαίνει η αναζήτηση «σωτήρων» (Κίνα, Ρωσία κ.λπ.), αλλά πάντα με αντάλλαγμα την υπερεκμετάλλευση των εργαζομένων (βλ. Κόσμο) και τη λεηλασία του

δημόσιου και φυσικού πλούτου. Η συζήτηση για την αξιοποίηση των πιθανών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων στην (μη κηρυχθείσα) ελληνική ΑΟΖ οριοθετείται από τα συμφέροντα των μεγάλων πολυεθνικών μονοπωλίων της ενέργειας, των ηγεμονικών ιμπεριαλιστικών κρατών και των ανταγωνισμών των τοπικών αστικών τάξεων. Περιορίζεται μεταξύ υποθήκευσης στο πλαίσιο της ΕΕ για αποπληρωμή του χρέους, όπως γίνεται στην Κύπρο, και στην πλήρη αδράνεια ή/και εκχώρησή τους σε αμερικές (κυρίως) πολυεθνικές για την αποφυγή της σύγκρουσης με την Τουρκία.

21 Όπως σε κάθε περίοδο όπου στενεύει η βάση της ανάπτυξης και της εκμετάλλευσης για τον καπιταλιστικό κόσμο και θεριεύει ο ενδοϊμπεριαλιστικός ανταγωνισμός, έτσι και σήμερα η «διέξοδος» του πολέμου αναβαθμίζεται. Η ευρύτερη περιοχή μας έγινε ήδη ξανά πρόσφατα θέατρο πολέμου με άμεση συμμετοχή χωρών της ΕΕ

(εισβολή στη Λιβύη, με πρωταγωνιστικό ρόλο Γαλλίας, Βρετανίας, ΗΠΑ, εισβολή Γαλλίας στο Μάλι, συγκαλυμμένη επέμβαση στη Συρία κ.ά.). Σήμερα αναβαθμίζεται περαιτέρω η **πολεμική απειλή**, με άμεσο κίνδυνο να εκδηλωθούν απευθείας νέες ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις (π.χ. Συρία) και να προετοιμαστεί παραπέρα ένας μεγάλος πόλεμος κατά του Ιράν. Μαζί με την αναβαθμισμένη παρέμβαση των ηγεμονικών ιμπεριαλιστικών δυνάμεων (ΗΠΑ, ΕΕ, Ρωσία κ.λπ.), και οι αστικές τάξεις της περιοχής αναπτύσσουν επιθετικά σχέδια (Τουρκία αλλά και αραβικές αστικές τάξεις στη Συρία και στον Λίβανο, Ισραήλ σε Συρία και Ιράν), με θύματα τους λαούς. Ο άξονας θανάτου ΗΠΑ–Ελλάδας–Κύπρου–Ισραήλ δημιουργεί νέους κινδύνους, ακόμα και πολεμικούς. Στις συνθήκες αυτές, είναι αναγκαίο να ανέβει ο **αντιπολεμικός αντιιμπεριαλιστικός αγώνας** με διεθνιστικό ταξικό προσανατολισμό και αλληλεγγύη όλων των λαών της περιοχής.

Κοινωνικοί και πολιτικοί συσχετισμοί — όψεις της πολιτικής κρίσης

Καπιταλιστική επίθεση και κοινωνική δυσaréσκεια

22 Μέσα στην κρίση αναδιαμορφώνονται ραγδαία οι κοινωνικοί και πολιτικοί συσχετισμοί δημιουργώντας ένα πεδίο που διέπεται από ρευστότητα και με ανοιχτά πολλαπλά ενδεχόμενα όσον αφορά τις εξελίξεις. Κυοφορείται σήμερα αντικειμενικά μια **μεγάλη λαϊκή διεργασία κοινωνικής δυσaréσκειας και πολιτικής αναζήτησης**, που έχει ήδη καταγεγραμμένη μια πορεία με τις δικές της καμπές. Από τη νεολογιστική έκρηξη του Δεκέμβρη του 2008 έως το πλημμύρισμα των πλατειών, από τις μεγάλες εργατικές απεργίες και συγκλονιστικές διαδηλώσεις έως τις αποφασιστικές μάχες τοπικών κοινωνιών, όπως στη Λευκίμμη, την Κερατέα και την Ιερισσό, αναδύεται ένας ευρύς κύκλος **εισόδου μαζών στο προσκήνιο** των κοινωνικών και πολιτικών αγώνων, σε πρωτόγνωρη έκταση και με ποικίλους πολιτικούς προβληματισμούς. Με πλήρη συναίσθηση των αντιφατικών πολιτικών χαρακτηριστικών αυτής της δράσης, απορρίπτουμε κάθε λογική ωραιοποίησης «από τα έξω» ή υποτίμησης «από τα πάνω» και πολύ περισσότερο την εχθρότητα απέναντι σε αυτή στο όνομα της «ανεπάρκειάς» της ή του αυθόρμητου χαρακτήρα της. Η επαναστατική κομμουνιστική Αριστερά συμμετέχει ενεργά στη μάχη και συμβάλλει στο μέγιστο των δυνατοτήτων της, επιδιώκοντας να γίνεται παράδειγμα αποφασιστικού αγώνα και γεγονότος πολιτικό. Παρεμβαίνει για τον ριζοσπαστικό αντικαπιταλιστικό μετασχηματισμό αυτής της κίνησης, στη βάση της συγκεκριμένης πολιτικής πραγματικότητας, του πολιτικού φορτίου και των κόμβων που αυτή αναδεικνύει. Αναγνωρίζουμε ωστόσο ότι οι δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, παρά τη συμβολή τους το προηγούμενο διάστημα, δεν κατάφεραν

να τραβήξουν κοντά τους, στο βαθμό που απαιτούν οι καιροί, ό,τι μαχητικό στοιχείο ήταν γεμάτο ζωντάνια, περηφάνια και αναζήτηση μέσα στην κινητοποίηση των εκατοντάδων χιλιάδων, διαμορφώνοντας ένα μαζικό αντικαπιταλιστικό πολιτικό και κοινωνικό ρεύμα.

Ο λαϊκός παράγοντας **γέννησε νέες πρωτότυπες και πρωτόλειες μορφές συγκρότησης** (από τις λαϊκές συνελεύσεις και τις καταλήψεις δημόσιων κτιρίων μέχρι τις λαϊκές παρελάσεις, καθώς και πρωτοβουλίες κοινωνικής αυτοοργάνωσης και αλληλεγγύης), χωρίς όμως αυτές να καταφέρουν να παγιωθούν, να αποκτήσουν οργανωτική και πολιτική αξιοπιστία, να αντέξουν στο χρόνο και να αποτελέσουν τα φύτρα ενός αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής με μαζική λαϊκή αναφορά. Έλειψε δηλαδή η συνολική εμφάνιση οργάνων επιβολής της λαϊκής-εργατικής βούλησης που να αποπνέουν δύναμη και κύρος. Μολονότι αυτές οι προσπάθειες οργανωμένης έκφρασης της λαϊκής δυσaréσκειας —παρά τις επιμέρους επιτυχίες— δεν ανέτρεψαν τη συνολική επίθεση του κεφαλαίου, αποτελούν πολύτιμη εμπειρία και **παρακαταθήκη για το μέλλον**.

23 Σήμερα έχει δημιουργηθεί ένα σημαντικό πολιτικό ρήγμα και μια πλειοψηφική ζώνη κοινωνικής δυσaréσκειας, με μεγάλα κομμάτια της κοινωνίας να επιζητούν πολιτικές απαντήσεις στο ερώτημα της απαλλαγής από τη μνημονιακή λαίλαπα. Σε αυτό το υπαρκτό ρεύμα ριζοσπαστικοποίησης, η αναζήτηση πολιτικής λύσης προς τ' αριστερά έχει προβάδισμα, αλλά φέρει και όλα τα αποτυπώματα των προηγούμενων αντιλήψεων και εντάξεων, όπως την κοινοβουλευτική ανάθεση ή την αποδοχή βασικών αξιών του συστήματος που κέρδισαν έδαφος στην εποχή της κατάρρευσης του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και της ανόδου του νεοφιλελευθε-

ρισμού. Ακριβώς για αυτό δεν πρέπει καθόλου να υποτιμώνται και οι αξιακές, ιδεολογικές και εκλογικές εφεδρείες του δεξιού μπλοκ και η άνοδος του φασισμού.

24 Οι αξίες του συστήματος, όπως ο ατομικός δρόμος, η ανταγωνιστικότητα, η δήθεν αποδοτική ιδιωτική οικονομία σε σχέση με το Δημόσιο, ο καριερισμός και άλλα, παραμένουν ισχυρές και συνυπάρχουν με έναν σύγχρονο επικίνδυνο ανορθολογισμό που συγκαλύπτει τα αίτια της κρίσης και δυσκολεύει τη συνειδητοποίηση προοπτικών διεξόδου. Η προσκόλληση στο ευρώ και στην ΕΕ έχει κλονιστεί, χωρίς όμως να έχει ανατραπεί (με βαριές ευθύνες του ΣΥΡΙΖΑ και με άλλο τρόπο του ΚΚΕ), γεγονός που έχει παίξει καθοριστικό ανασχετικό ρόλο σε κρίσιμες καμπές. Βασικό δίδαγμα της αμνηστίας του κινήματος να κάνει άλμα στη συγκρότησή του είναι ότι, παρά τις ανακατατάξεις που έχουν συντελεστεί και την ισχυρή τάση της αναζήτησης προς τ' αριστερά, **δεν υπάρχει «εύκολος δρόμος»** για να αλλάξει ο βαθύτερος πολιτικός και ιδεολογικός συσχετισμός στη συνείδηση και τη συμπεριφορά του κόσμου.

Για ένα πολιτιστικό ρεύμα επαναστατικού διαφωτισμού

25 Πλευρά της συνολικής επίθεσης του συστήματος αποτελεί η **σκοταδιστική εκστρατεία του κεφαλαίου στο πεδίο του πολιτισμού**. Εξυπηρετείται από τη γιγαντιαία ανάπτυξη της πολιτισμικής βιομηχανίας στο πλαίσιο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, η οποία έχει μετατρέψει τον τομέα του πολιτισμού σε έναν από τους πιο κερδοφόρους τομείς για το κεφάλαιο. Βιώνουμε μια άνευ προηγουμένου εμπορευματοποίηση της πολιτιστικής παραγωγής, **μία πραγματική και βαθύτατη υπαγωγή της τέχνης και του πολιτισμού στο κεφάλαιο**, με αποτέλεσμα την εκμετάλλευση των εργαζόμενων καλλιτεχνών σε πρωτοφανή επίπεδα και ταυτόχρονα τον ολοένα και πιο ασφυκτικό έλεγχο της καλλιτεχνικής δημιουργίας από τον πολυπλόκαμο μηχανισμό των εταιρειών παραγωγής, διανομής και των ΜΜΕ. Μια σύγχρονη **πολιτιστική δικτατορία** επιβάλλεται στους λαούς. Ταυτόχρονα, αναβαθμίζεται η ιδεολογική παρέμβαση της αστικής

τάξης και των αξιών της μέσω των πολιτισμικών της μηχανισμών, με απώτερο στόχο τη βαθύτερη ενσωμάτωση και χειραγώγηση των εργαζομένων και της νεολαίας. Ωστόσο εμφανίζονται σοβαρές τάσεις **πολιτιστικής αντίστασης**, αν και μειοψηφικές ακόμη. Τα μεγάλα γεγονότα του εγχώριου και διεθνούς κινήματος και βέβαια η κρίση του καπιταλισμού έχουν τροφοδοτήσει και πάλι την τέχνη με πολιτικά και κοινωνικά ερεθίσματα. Το τελευταίο διάστημα εμφανίζεται μια πολύμορφη κίνηση καλλιτεχνικής και ευρύτερα πολιτιστικής αφύπνισης, είτε με έργα καλλιτεχνών που ξεφεύγουν από την κυρίαρχη κουλτούρα είτε με κινήσεις καλλιτεχνών για την ανεξαρτητοποίησή τους από τις μεγάλες εταιρείες είτε με τη διαμόρφωση συλλογικοτήτων που θέτουν ευθέως το θέμα μιας σύγχρονης τέχνης οργανικά συνδεδεμένης με τη λαϊκή πάλη και τα κοινωνικά κινήματα· επίσης, με το ευρύ και αναπτυσσόμενο ρεύμα των πολιτιστικών και εργατικών λεσχών και άλλων μορφών λαϊκής-νεολαιίστικης συσπείρωσης.

Αυτές οι αναπτυσσόμενες τάσεις έρχονται να αναδείξουν για μια ακόμη φορά το ότι σε μια ταξική κοινωνία δεν μπορεί να υπάρχει καλλιτεχνικό έργο μεγάλο και πρωτοποριακό που να μην επικοινωνεί με τις ιστορικές ανάγκες της εκμεταλλευόμενης τάξης, τα σκιρτήματα αντίστασης και ανατροπής και την προοπτική της απελευθέρωσης του ανθρώπου. Οι καλλιτέχνες της εποχής μας έχουν ανάγκη από μια τέτοια επικοινωνία που θα συμβάλει καθοριστικά στην ποιοτική διαμόρφωση του έργου τους. Και το κίνημα έχει ανάγκη να στηριχθεί σε καλλιτέχνες που θα το εκφράσουν πολύπλευρα με την τέχνη τους. **Η ανάπτυξη μεγάλων ρευμάτων στην τέχνη συνδέεται, πολύ πιο στενά σήμερα, με το αίτημα διαμόρφωσης ενός νέου επαναστατικού διαφωτισμού, μιας νέας επανεξόρμησης των σύγχρονων κομμουνιστικών ιδεών.**

Σήμερα χρειαζόμαστε, περισσότερο παρά ποτέ, σταθερό μέτωπο απέναντι στον αγοραίο πολιτισμό και ένα νέο πολιτιστικό κίνημα κομμουνιστικής προοπτικής, που θα αποτελέσει ρήγμα στη γενικότερη ηγεμονία του κεφαλαίου και θα πραγματοποιήσει αποφασιστικά βήματα στην πορεία πολιτισμικής ηγεμονίας των δυνάμεων της εργασίας και της απελευθερωτικής διάνοησης — σε σύνδεση με όλες τις προσπάθειες πολιτιστικής κριτικής και ριζοσπαστικής δημιουργίας και με όλα τα μέχρι σή-

μερα θετικά στοιχεία της πολιτιστικής δημιουργίας της ανθρωπότητας.

Παρατεταμένη αστάθεια — Στοιχεία πολιτικής κρίσης

26 Αντίθετα με την κυβερνητική ρητορική της σταθεροποίησης και της ανάπτυξης, η κοινωνική και πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα θα παραμείνει ασταθής και διαφιλονικούμενη. Ο κυρίαρχος αστικός συνασπισμός εξουσίας, πέρα από τον εργοδοτικό δεσποτισμό, την αδιάτακτη χρήση του μονοπωλίου της βίας και την ιδεολογική επεξεργασία, δεν έχει σήμερα ευχέρεια να οικοδομήσει κοινωνικές συμμαχίες και μια θετική, ελκτική γραμμή ενσωμάτωσης των τάσεων κοινωνικής δυσaráσκείας και αποστοίχισης από την αστική πολιτική. Η αδυναμία αυτή θα εντείνει την πολιτική κρίση. Παρ' όλα αυτά αποτελεί καταστροφική αυταπάτη και καθήλωση των ρευμάτων ριζοσπαστικοποίησης η θεώρηση ότι το αστικό πολιτικό προσωπικό θα παραδοθεί αμαχητί ή ότι η κυβέρνηση θα πέσει σαν «ώριμο φρούτο». Η σύγκρουση θα είναι σφοδρότατη, ο κυρίαρχος αστικός συνασπισμός θα αξιοποιήσει κάθε εφεδρεία ή αδυναμία του αντίπαλου στρατοπέδου και θα χρησιμοποιήσει κάθε δυνατό όπλο, με κλιμάκωση και της βίας, αξιοποιώντας και την πολιτική ισχύ και στήριξη που προσδίδει η σύνδεση με την ΕΕ και το διεθνές καπιταλιστικό σύστημα.

27 Μπροστά στις κρίσιμες ιστορικές στιγμές, η Αριστερά και ειδικά η επαναστατική Αρι-

στερά πρέπει να ανταποκριθούν στη δυνατότητα να μετατραπεί η σημερινή πολιτική κρίση σε **κρίση ηγεμονίας**, ανοιχτή στην εξέλιξή της σε επαναστατική κατάσταση, όπου το εργατικό κίνημα και η Αριστερά θα μπορούν να **θέσουν θέμα πολιτικής εξουσίας**. Συνολικά σήμερα έρχεται στο προσκήνιο η **αναγκαιότητα συνολικής πολιτικής απάντησης**, καθώς η αστική πολιτική ηγεμονία έχει δεχθεί πλήγματα και κάθε διεκδίκηση των εργαζομένων και του λαού προσκρούει στο συμπαγές πολιτικό τείχος της αστικής επίθεσης και των Μνημονίων. Η δύναμη και η αδυναμία της εποχής μας είναι ότι ακόμα και το «μικρότερο» αίτημα απαιτεί ξήλωμα της πολιτικής των Μνημονίων. Ακόμα και η «μικρότερη» αλλαγή απαιτεί επαναστατικό αγώνα και ρωγμές για να επιτευχθεί έστω μερικά. Στην 20ετία μετά την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» η Αριστερά μετατράπηκε από δύναμη που μιλούσε (με διάφορες παραλλαγές) για την ανάγκη κατάληψης της εξουσίας είτε σε δύναμη διαχείρισης και διαπραγμάτευσης της χειροτέρευσης της θέσης των εργαζομένων είτε (στην καλύτερη περίπτωση) σε δύναμη αντίστασης και αξιακής διαφοροποίησης. Σήμερα **τίθεται ξανά το ζήτημα** μιας Αριστεράς που θα διαμορφώσει συνολική πολιτική γραμμή για να κατακτήσει την αντικαπιταλιστική-επαναστατική ηγεμονία μέσα στο ευρύτερο λαϊκό και εργατικό κίνημα και να ανοίξει το δρόμο για την επανάσταση και την εργατική εξουσία. Όποιος όμως βαδίζει την **πεπατημένη του κοινοβουλευτισμού**, της κυβερνητικής διαχείρισης και των πολιτικών συμμαχιών με αστικές δυνάμεις είναι καταδικασμένος σε αποτυχία. Εξάλλου η Αριστερά στην Ελλάδα, όποτε

τέθηκε πραγματικά θέμα εξουσίας και επαναστατικής κατάστασης, γύρισε την πλάτη, ενώ έδειξε πρόθυμη αρκετές φορές στο κάλεσμα της κυβερνητικής διαχείρισης.

Αστικό πολιτικό σύστημα

28 Η όξυνση της καπιταλιστικής κρίσης και η συνακόλουθη μεγάλη αποστοίχιση από τα αστικά κόμματα έχουν οδηγήσει σε μια ραγδαία αποσάθρωση των αστικών κομμάτων, με πιο χαρακτηριστική την περίπτωση της κατάρρευσης του ΠΑΣΟΚ. Το ΠΑΣΟΚ χρεώθηκε πολιτικά την καθυστάση στο μνημονιακό καθεστώς. Η διάρρηξη τόσο των σχέσεών του με την εργατική τάξη, πράγμα που αποτελεί γεγονός κεφαλαιώδους σημασίας για την Αριστερά, όσο και των παραδοσιακών συμμαχιών του με τα μεσαία στρώματα οδήγησε όχι μόνο στην εκλογική συντριβή, αλλά σε μια βαθύτερη παρακμή. Αποτελεί πλέον στοιχείο ανισορροπίας παρά στήριξης της κυβέρνησης. Η πορεία του ΠΑΣΟΚ, ανεξάρτητα από τις ιδιομορφίες της, καταδεικνύει και εγγράφεται στη συνολική ιστορική μετάλλαξη της ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατίας. Τα παραδοσιακά σοσιαλδημοκρατικά κόμματα, αν και πάντοτε αποτελούσαν κόμματα της αστικής διαχείρισης, διέρχονται σήμερα μεγάλη κρίση λόγω του ότι διαχειρίστηκαν την επιθετική αστική στρατηγική (νεοφιλελευθερισμός, σοσιαλφιλελευθερισμός). Αλλά και γιατί το καπιταλιστικό μοντέλο του «κοινωνικού συμβολαίου», του παλιού ή του νέου κείσινιανισμού, δεν μπορεί να επαναληφθεί ούτε να

δώσει διέξοδο από την κρίση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού.

29 Η αναγέννηση της σοσιαλδημοκρατίας στην εποχή της καπιταλιστικής βαρβαρότητας αποτελεί ζητούμενο για την καθήλωση και την ενσωμάτωση της λαϊκής ριζοσπαστικοποίησης. Υπάρχουν βέβαια ιδιαίτερες δυσκολίες για μια κεντροαριστερή ανασύλωση με τα υπάρχοντα φθαρμένα υλικά. Η ΔΗΜΑΡ αξιοποιήθηκε σε αυτή την κατεύθυνση, αλλά πολύ γρήγορα η όποια αριστερή αξία χρήσης της απομειώθηκε λόγω της συμμετοχής στην κυβέρνηση. Πάντως, μια σοσιαλδημοκρατική απάντηση στην κρίση με επίκληση ενός ηπιότερου καπιταλισμού (αν και δεν ανταποκρίνεται στις αμείλικτες εναλλακτικές επιλογές της συγκυρίας) αναπαράγεται στην εργατική τάξη και ιδιαίτερα στα μεσαία στρώματα που συντρίβονται. Στο έδαφος αυτό αναπτύσσεται και η δεξιά μετάλλαξη του ΣΥΡΙΖΑ.

30 Η όξυνση της επίθεσης και οι δυσκολίες αναστήλωσης της Κεντροαριστεράς προσοδοτούν την **ανάδειξη της ΝΔ σε βασικό πυλώνα όλου του αστικού ευρωπαϊκού μπλοκ**, με έντονα τα στοιχεία της ακραιφνούς δεξιάς και ακροδεξιάς ιδεολογίας και πρακτικής και με ανοιχτό το ενδεχόμενο για ευρύτερη αστική συσπείρωση με πυρήνα τη ΝΔ. Η ανάπτυξη με φτώχεια κι ανεργία, ο ευρωμονόδρομος, ο «νόμος και η τάξη», ο κοινοβουλευτικός ολοκληρωτισμός και ο αντικομμουνισμός γίνονται τα βασικά πολιτικοϊδεολογικά της στοιχεία. Σε αυτή την προοπτική μπορεί να αξιοποιηθεί, εάν είναι απαραίτητο, το δυναμικό της Ακροδεξιάς και της συστημικής Χρυσής Αυγής. Ήδη τμήματα του ΛΑΟΣ προσανατολίζονται στην επανένταξη στη ΝΔ, ενώ η ατζέντα των φασιστών όλο και περισσότερο πρωταγωνιστεί στην πολιτική της.

31 Το αστικό πολιτικό σύστημα δοκιμάζεται λόγω και των οξυνόμενων ενδοαστικών συγκρούσεων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Οι αντιπαραθέσεις γύρω από τη μοιρασιά της λείας αλλά και την πληρωμή των «σπασμένων» θα οξυνθούν σε ιμπεριαλιστικό επίπεδο, με αντανάκλαση και στην ελληνική πολιτική ζωή. Υπ' αυτή την έννοια, τμήματα του αστικού πολιτικού προσωπικού θα διαφοροποιούνται σε επιμέρους ζητήματα, ανά-

λογα με το επιχειρηματικό μπλοκ και το ιμπεριαλιστικό κέντρο στο οποίο «ακουμπούν». Θα οξυνθεί η σκανδαλοθηρία, η «κάθαρση» και ο βρόμικος πόλεμος ανάμεσα στα διαφορετικά αστικά στρατόπεδα, δημιουργώντας ρωγμές και αποκαλύπτοντας έστω μέρος από το μεγάλο φαγοπότι των μονοπωλίων και του σάπιου πολιτικού και επιχειρηματικού προσωπικού.

32 Σε κάθε περίπτωση, παρά την πολιτική αστάθεια, δεν έχει χαθεί η **στρατηγική πρωτοβουλία** των κινήσεων από την αστική τάξη. Η πολιτική λύση σε όλες τις απότομες στροφές δόθηκε από αυτή. Στις κρίσιμες στιγμές συνέβαλε και η μεταφορά του κέντρου βάρους των αποφάσεων στους υπερεθνικούς μηχανισμούς, μαζί με την αποσάθρωση της ίδιας της αστικής κοινοβουλευτικής δημοκρατίας προς όφελος πιο κλειστών, ανεξέλεγκτων μηχανισμών του κεφαλαίου ή «κυβερνήσεων τεχνοκρατών». Ο συσχετισμός αυτός δεν είναι βεβαίως για πάντα δεδομένος, αλλά εκφράζει το πολιτικό επίπεδο που έφτασε το κίνημα και η Αριστερά στην προηγούμενη κρίσιμη τριετία.

33 **Συνολικά, στις σημερινές συνθήκες, τα αστικά πολιτικά επιτελεία προωθούν:** Τη συνολική υπεραντιδραστική ανασυγκρότηση του πολιτικού σκηνικού και του θεσμικού πλαισίου (συνταγματική αναθεώρηση, αντιδραστική αλλαγή εκλογικού νόμου κ.λπ.). Την ενίσχυση της ΝΔ και της τρικομματικής συγκυβέρνησης, με προσπάθεια εξασφάλισης εφεδρειών. Τη συγκρότηση ενδιάμεσου κεντροαριστερού πόλου, με επίκεντρο τη ΔΗΜΑΡ, που θα μπορεί να συμμαχεί είτε με τη Δεξιά είτε με τον ΣΥΡΙΖΑ. Τη δεξιότερη μετατόπιση του ΣΥΡΙΖΑ, την ταχύρρυθμη κατεργασία–προετοιμασία του για κυβερνητική εναλλαγή. Το τσάκισμα και τον πολιτικό ευνουχισμό του κινήματος και της αριστερόστροφης ριζοσπαστικοποίησης, με κάθε μέσο, πολιτικό, ιδεολογικό και κατασταλτικό. Το χτύπημα–περιθωριοποίηση της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής Αριστεράς.

Στο πλαίσιο αυτό μπορεί να αναβιώνει ένας σύγχρονος δικομματισμός–διπολισμός, με την «Τρόικα εσωτερικού» και τη ΝΔ από τη μια και τον ΣΥΡΙΖΑ και λοιπές αντιμνημονιακές δυνάμεις από την άλλη. Ένας νέος διπολισμός, αυστηρά εντός του συστήματος, δεν αποκλείει την όξυνση της κοινοβουλευ-

τικής αντιπαράθεσης μεταξύ των δύο διεκδικητών της κυβερνητικής διαχείρισης.

Για το φασισμό

34 Μία από τις πιο σημαντικές εφεδρείες της αστικής τάξης είναι η αξιοποίηση της νεοναζιστικής Χρυσής Αυγής, ούτως ώστε αφενός να μην πηγαίνει αριστερά η κοινωνική διαμαρτυρία και αφετέρου να χρησιμοποιηθεί σαν οργάνωση μάχης, «σιδερογροθιά» του συστήματος, για να τσακίσει το κίνημα και την Αριστερά. **Στο έδαφος της κρίσης, είναι η φωνή, η δράση, το «χέρι» των «πάνω» μέσα στους «κάτω»,** που επιχειρεί να μεταστρέψει συντηρητικά τον κοινωνικό ριζοσπαστισμό, με πρακτικές και φιλοσοφία εμφυλίου πολέμου, όχι ενάντια στην αστική τάξη, αλλά μέσα στην εργατική τάξη. Η κοινωνική σύνθεση της Χρυσής Αυγής στηρίζεται και τροφοδοτείται από φτωχοποιούμενα λαϊκά στρώματα, ιδιαίτερα από κατεστραμμένους μικροαστούς της πόλης και του χωριού, οι οποίοι συσπειρώνονται σε έναν ανασυγκροτούμενο αρχικό πυρήνα παραδοσιακής αντικομμουνιστικής Ακροδεξιάς, που ενισχύεται από νέα τμήματα μηχανισμών καταστολής κράτους–παρακράτους, εργοδοσίας, εγκληματικών συμμοριών κ.λπ. Οικοδομείται πάνω σε ένα κοινωνικό ρεύμα ματαιωμένων προσδοκιών που προϋπήρχε στον ΛΑΟΣ και σε άλλα αστικά κόμματα, ιδίως τη ΝΔ, αλλά και σε ένα υπόστρωμα ανορθολογισμού, εθνικισμού και ρατσισμού, αίσθησης ταπείνωσης και σε μια πρακτική του «πατάω επί πτωμάτων». Αλλά και μιας γενικής απαξίωσης του διεφθαρμένου πολιτικού συστήματος και των πολιτικών, που καταλήγει σε μια συνολικά αντικοινοβουλευτική τοποθέτηση. Υπήρξε αδυναμία ορθής εκτίμησης από την Αριστερά, και ειδικότερα την αντικαπιταλιστική και το ΝΑΡ, του κινδύνου για την ανάπτυξη του φασιστικού φαινομένου με μαζικούς όρους.

35 Η άνοδος της φασιστικής Ακροδεξιάς αποτελεί γέννημα της καπιταλιστικής κρίσης και εργαλείο του αστικού πολιτικού συστήματος, αλλά και απειλή υπέρβασης των σημερινών μορφών του. Η ωμή βία, η βαρβαρότητα και η ανοιχτή τοποθέτηση εναντίον οποιασδήποτε έννοιας δημοκρατίας, κοινοβουλευτικής και μη, αποτελεί μύχιο πόθο, αλλά και

«όριο» της αστικής τάξης. Για το λόγο αυτόν, το αστικό πολιτικό προσωπικό μέσω της αντιδραστικής «θεωρίας των άκρων» εμπεδώνει τον αυταρχισμό και την καταστολή, ενώ βρίσκει την ευκαιρία να επιτεθεί στο κίνημα και την Αριστερά, ειδικά την ανατρεπτική. Ταυτόχρονα, ΠΑΣΟΚ και ΔΗΜΑΡ με τον αφηρημένο αντιφασισμό του «συνταγματικού τόξου» επιχειρούν να εξιλεωθούν για την αντιλαϊκή πολιτική και πιέζουν τμήματα της Αριστεράς σε μια λογική υπεράσπισης της θωρακισμένης μνημονιακής δημοκρατίας. Η ΝΔ ενσωματώνει πλευρές του λόγου και της φυσιογνωμίας της Χρυσής Αυγής, προβάλλοντας το εκέγγυο μιας «δημοκρατίας» του νόμου και της τάξης. Αν και το σύστημα σαφώς αβαντάρει τη Χρυσή Αυγή, παρέχοντάς της ασυλία και προστασία, ταυτόχρονα προσπαθεί να την ελέγξει. Οι φασίστες επιχειρούν να διαμορφώσουν συσχετισμούς, κάνοντας επίδειξη δύναμης, ασκώντας τρομοκρατία με δολοφονικές επιθέσεις και χύνοντας πλατιά στις μάζες το φασιστικό δηλητήριο του μίσους, της μισαλλοδοξίας, του ρατσισμού, του εθνικισμού, της απανθρωπιάς κ.ο.κ. Παλεύουν να αναδιαμορφώσουν το σύνολο της Ακροδεξιάς σε φασιστική κατεύθυνση και να επιβάλουν την παρουσία τους. Σε κρίσιμα, βέβαια, μέτωπα, η στάση που έχουν κρατήσει εντός και εκτός Κοινοβουλίου αποκαλύπτει το ρόλο τους ως εγγυητών της αστικής κυριαρχίας (π.χ. υπεράσπιση αφορολόγητου εφοπλιστών, διευκόλυνση ξεπουλήματος Αγροτικής Τράπεζας, καταγγελία απεργίας καθηγητών).

36 Παρεμβαίνουμε μαχητικά στην **πολύπλευρη αντιφασιστική πάλη απ' τη σκοπιά του συνολικού αγώνα ενάντια στη φασιστική απειλή, τον απολυταρχισμό του αστικού συστήματος και τους κρατικούς και εργοδοτικούς μηχανισμούς καταστολής.** Η ήττα της φασιστικής απειλής θα έρθει από την ήττα της αστικής στρατηγικής και την αναίρεση των αιτιών που δημιουργούν το φασισμό, μέσα από μια άνοιξη του κινήματος και της Αριστεράς. Απαιτείται βεβαίως και ειδική αντιπαράθεση με το φασιστικό φαινόμενο, το ρατσισμό, τον εθνικισμό, τις φασιστικές ομάδες και βεβαίως την πολιτική τους έκφραση, τη Χρυσή Αυγή. Η απάντηση δεν μπορεί να έρθει από «αντιφασιστικά μέτωπα», πολύ περισσότερο με τη συμμετοχή των μνημονιακών αστικών δυνάμεων του «συνταγματικού τόξου». Απαιτείται κοινή δράση όλων των δυνάμεων του μαζικού κινήματος και της Αριστεράς και με όρους λαϊκής αυτοάμυνας που θα τσακίζει κάθε απόπειρα των φασιστών να συγκροτούνται στη βάση της βίας και της δύναμης, ιδιαίτερα σε φτωχές, λαϊκές και υποβαθμισμένες γειτονιές, καθώς και τη νεολαία. Η ήττα του φασισμού, ως συνεκτικού και ακραία επικίνδυνου κοινωνικού και πολιτικού φαινομένου, απαιτεί επίθεση σε όλη τη γραμμή του μετώπου (οικονομικού, πολιτικού και ιδεολογικού) και σύνδεση της αντιφασιστικής δράσης με την πάλη για το κοινωνικό και πολιτικό προβάδισμα της πρότασης της αντικαπιταλιστικής ανατροπής.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Εργατικό κίνημα: νέα κατάσταση, ανώτερες απαιτήσεις

37 Τα τρία προηγούμενα χρόνια υπήρξε σημαντική όξυνση της ταξικής πάλης σε όλα τα επίπεδα. Οι αγώνες, οι απεργίες, ο «δρόμος», η μαζική κινητοποίηση εκατομμυρίων εργαζομένων και νέων έδωσαν πολλές φορές τον τόνο, βάζοντας στο προσκήνιο σε ρόλο πρωταγωνιστή —σε κρίσιμες πολιτικές καμπές— το λαϊκό κίνημα. Υπήρξε **μια τομή στους όρους και στη δυναμική της κοινωνικής σύγκρουσης, χωρίς όμως να έχει καταφέρει ακόμα ένα ανώτερο ποιοτικό άλμα**. Δεν είναι τυχαίο ότι ακόμα και οι αστικοποιημένες ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ αναγκάστηκαν να προκηρύξουν 17 εικοσιτετράωρες και 4 σαρανταοκτάωρες γενικές απεργίες. Επίσης, έγιναν πολλές κλαδικές απεργίες (κυρίως στον δημόσιο τομέα και στις ΔΕΚΟ). Στους ΟΤΑ δόθηκαν πολυήμεροι και αποφασιστικοί αγώνες, όπως και στις συγκοινωνίες, ενώ η πολυήμερη απεργία στο «Αττικό Μετρό» αντιμετωπίστηκε με ωμή καταστολή μέσω της πολιτικής επιστράτευσης. Η ουσιαστική αναίρεση του δικαιώματος στην απεργία εκφράστηκε και με την πολιτική επιστράτευση των ναυτεργατών, ενώ οι καθηγητές επιστρατεύτηκαν πριν ακόμα αποφασιστεί η απεργία! Στην προηγούμενη τριετία εκδηλώθηκαν, έπειτα από πολλά χρόνια, σκληροί αγώνες στον ιδιωτικό τομέα, ως απάντηση στη σκληρή επίθεση της εργοδοσίας και στα λουκέτα. Ξεχώρισε η ηρωική πολύμηνη απεργία στην «Ελληνική Χαλυβουργία», αγώνες είχαμε επίσης στη «Λουκίσα», στη ΜΕΒΓΑΛ, στο Άλτερ, στην *Ελευθεροτυπία*, στο ΙΚΕΑ, στη Phonemarketing, ενώ με καταλήψεις ή προσπάθεια επαναλειτουργίας εργοστασίου (ΒΙΟ.ΜΕ.) απάντησαν εργαζόμενοι στα λουκέτα των καπιταλιστών. Μεγάλοι αγώνες αναπτύχθηκαν στον κλάδο της υγείας.

38 Στο ερώτημα της πλειοψηφίας των αγωνιζόμενων ανθρώπων γιατί δεν

νίκησαν οι αγώνες η καθοριστική απάντηση βρίσκεται στο επίπεδο των στόχων και της συνολικής τους κατεύθυνσης: το ευρύ, αντιφαστικό αντιμνημονιακό ρεύμα, η δυσaráσκεια και η οργή, οι αγώνες διαμαρτυρίας και καταδίκης των κυβερνητικών επιλογών και των ακραίων και αντιδραστικών εκφράσεων της αστικής απάντησης στην κρίση (τρία Μνημόνια, δανειακές συμβάσεις, Μεσοπρόθεσμο, νόμοι και μέτρα, χαράτσια, απολύσεις κ.λπ.) **δεν έχουν συνδεθεί αποτελεσματικά και με μαζικούς όρους με βαθύτερα πολιτικά-προγραμματικά, αντικαπιταλιστικά στοιχεία**. Η πάλη κατά των Μνημονίων και της κάθε φορά κυβερνητικής επίθεσης χρειάζεται να συνδεθεί με την πάλη για τη συνολική ανατροπή της αντιδραστικής επίθεσης, την ίδια την ΕΕ και το ΔΝΤ, να αμφισβητεί τη λογική της ανταγωνιστικότητας και της κερδοφορίας. Να έχει στον πυρήνα της το ζήτημα της εκμετάλλευσης, του πλούτου, της ιδιοκτησίας, των σχέσεων παραγωγής. Να αμφισβητεί τα ιδεολογήματα, «τα ιερά και τα όσια» του συστήματος. Έτσι ώστε να μπορέσει **να αποτελέσει το ίδιο το εργατικό και λαϊκό κίνημα τον καταλύτη των εξελίξεων, να αναδειχθεί σε πολιτικό κίνημα ανατροπής**, χωρίς ανάθεση και κοινοβουλευτικές αυταπάτες. Αυτό είναι το βασικό κλειδί.

Η οργάνωση του κόσμου της δουλειάς, παρά τη μαζική και ηρωική πολλές φορές κινητοποίησή του, είναι ακόμα σε χαμηλό επίπεδο, ειδικά συγκρινόμενη με τις ανάγκες απόκρουσης της επίθεσης. Οι απεργίες και οι υπόλοιπες δράσεις του κινήματος, παρά τη θετική συμβολή τους, κάτω από την ηγεμονία της γραφειοκρατίας, αλλά και στη βάση των ανεπαρκειών του κινήματος, είχαν όρια. Το πιο αδύνατο σημείο μιας ριζικής στροφής στους κοινωνικούς και πολιτικούς συσχετισμούς έγκειται στην **αναντιστοιχία ανάμεσα στη στρατηγική «ανασυγκρότηση» του καπιταλισμού, στις διαρθρωτικές αλλαγές και**

τομές που επιχειρεί ο ταξικός αντίπαλος, το κεφάλαιο και οι αστικές πολιτικές δυνάμεις από τη μια και στους ρυθμούς της ταξικής ανασυγκρότησης του εργατικού κινήματος, στις τομές σε όλα τα επίπεδα που είναι αναγκαίες για ένα νικηφόρο, ζωντανό και μαχητικό, αναγεννημένο νέο εργατικό κίνημα της εποχής μας από την άλλη.

Σε αυτές τις συνθήκες, θα εμφανίζονται παράλληλα φαινόμενα απογοήτευσης και κινηματικών εκρήξεων, κινήσεις απόγνωσης, ατομική υποταγή και αναμονή, αλλά και εξεγερτικές τάσεις, αναζητήσεις για συνολικές απαντήσεις και νικηφόρα πάλη.

39 Σε όλη αυτή την πορεία βάρυνε αρνητικά το γεγονός ότι η μοναδική επιλογή των εργαζομένων ήταν να ακολουθούν **το βηματισμό του γραφειοκρατικού συνδικαλισμού των ΓΣΕΕ και ΑΔΕΔΥ**. Ενός συνδικαλισμού που χαρακτηρίζεται, εκτός από πολιτική αποδοχή των βασικών πολιτικών και ιδεολογικών πλευρών της κυρίαρχης πολιτικής, και από έλλειψη αγωνιστικού σχεδίου κλιμάκωσης με διάρκεια, από ανυπαρξία δημοκρατικών διαδικασιών βάσης στην ανάπτυξη των κινητοποιήσεων. Έλειψε καθοριστικά ένα **ανεξάρτητο κέντρο αγώνα**, ταξικό και ενωτικό. Οι πρώτες ευθύνες για την όλη πορεία ανήκουν στις κυβερνητικές και εργοδοτικές ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ. Σημαντικές όμως είναι και οι ευθύνες της Αριστεράς. Οι δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ, στο μεγαλύτερο μέρος τους και στο μεγαλύτερο διάστημα των προηγούμενων χρόνων, συναποτελούσαν μαζί με τις ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ τις διοικήσεις της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Ακόμα και μετά την έλευση της κρίσης και των Μνημονίων, η διαφοροποίηση ήταν οριακή και δεν διεκδίκησε την αφαίρεση της πρωτοκαθεδρίας από τον συνδικαλισμό της υποταγής. Το ΠΑΜΕ διαχωρίστηκε από τον εργοδοτικό και κρατικό συνδικαλισμό και ανέδειξε έναν προσανατολισμό αιτημάτων σε ταξική κατεύθυνση. Σύντομα όμως αποκρυσταλλώθηκε σε μια περιχαρακωμένη από πάνω έως κάτω παράταξη του ΚΚΕ κι όχι σε μια ενωτική αγωνιστική συσπείρωση συνδικάτων και αγωνιστικών δυνάμεων. Τελικά δεν σηματοδότησε την αναγκαία σύγκρουση και διαχωρισμό με τον αστικοποιημένο συνδικαλισμό, καθώς σπάνια ακολουθούσε ένα άλλο αγωνιστικό σχέδιο από αυτό των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, και επέλεγε την απομόνωση ταξικών δυνάμεων από στρώματα εργαζομένων, καθη-

λώνοντας έτσι τις δυνατότητες απεγκλωβισμού και αγωνιστικής ανάτασης.

Παρά τις δυσκολίες αυτές, **αναπτύχθηκαν τάσεις μέσα στη βάση των εργαζομένων σε ελπιδοφόρα κατεύθυνση, με καθοριστική τη συμβολή των δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς**. Αναπτύχθηκαν **Συντονισμοί Πρωτοβάθμιων Σωματείων** σε πόλεις και κλάδους που έδωσαν μια σημαντική ώθηση στους αγώνες, χωρίς ωστόσο να ξεπερνούν αποφασιστικά παθογένειες του γραφειοκρατικού συνδικαλισμού. Στα βήματα και στην εμβέλεια που κατέκτησαν οι Συντονισμοί εκφράστηκε και η δυναμική της μορφής συγκρότησής τους, δηλαδή ότι αποτελούν συντονισμούς πρωτοβάθμιων σωματείων, γεγονός που διευκολύνει τη δράση από τα κάτω για να προωθείται στην πράξη η αγωνιστική ταξική ενότητα. Δίνουν τη δυνατότητα αγωνιστικής συμπόρευσης εργαζομένων και σωματείων που ακολουθούν άλλες συνδικαλιστικές και πολιτικές κατευθύνσεις. Ταυτόχρονα αποτελούν βασικό σημείο αναφοράς (στις διαδηλώσεις αλλά και με γενικότερο πολιτικό τρόπο) για ευρύτερα κομμάτια, ιδιαίτερα της νέας εργατικής βάρδιας και της νέας πολιτικοποίησης, τα οποία παραμένουν «συνδικαλιστικά ακάλυπτα». Παρά το θετικό πρόσημο, σε αρκετές περιπτώσεις εμφανίστηκαν σοβαρές αδυναμίες και αντιφάσεις. Οι κινητοποιήσεις εξακολουθούν να γίνονται κατά βάση στο βηματισμό και στο σχετικό περιθώριο των πρωτοβουλιών της ΓΣΕΕ, ενώ μόνο το τελευταίο διάστημα ξεπεράστηκε η έλλειψη συνελευσιακών διαδικασιών. Στο όνομα της ενότητας αρκετές φορές υποστέλλονταν η πολιτική κριτική και η καταδίκη πρακτικών «καπελώματος» του Συντονισμού από τον ΣΥΡΙΖΑ. Το επόμενο διάστημα απαιτείται να αναπτυχθούν αυτοτελείς από τον επίσημο συνδικαλισμό πρωτοβουλίες, να βαθύνει η συζήτηση για την αναβάθμιση του πλαισίου πάλης και τη στάση απέναντι στη ΓΣΕΕ (με βάση τις δημοκρατικές διαδικασίες των ίδιων των σωματείων), να ενισχυθεί η συνελευσιακή και αμεσοδημοκρατική λειτουργία των συντονισμών.

40 Η καπιταλιστική κρίση και η αστική αντιδραστική απάντηση σε αυτήν **έχουν ήδη δημιουργήσει μια νέα κατάσταση για την εργατική τάξη. Η συνολική οικονομική και κοινωνική της θέση έχει χειροτερέψει, ενώ ειδικά η απογείωση της ανεργίας στην Ελλάδα**

(27% επίσημα, 65% στους νέους!) δημιουργεί συνθήκες μιας σύγχρονης εργατικής «γενοκτονίας». Τα κύρια δεδομένα της νέας εργασιακής και κοινωνικής πραγματικότητας είναι:

- Η **εκρηκτική αύξηση της ανεργίας**, με τις δεκάδες χιλιάδες απολύσεις στον ιδιωτικό τομέα και τις προωθούμενες απολύσεις στο Δημόσιο, αλλά και το νομοθετικό πλέγμα το οποίο υπαγορεύουν τα Μνημόνια παίζουν αποφασιστικό ρόλο ως εργαλεία **κοινωνικής πειθάρχησης** των εργαζομένων.
- Το **μεγάλο ποσοστό των μακροχρόνια ανέργων**, αλλά και η δραματική μείωση των αποδοχών, η μη καταβολή των δεδουλευμένων σε εκατοντάδες χιλιάδες εργαζομένους στον ιδιωτικό τομέα, τα 400.000 άτομα που ζουν σε οικογένειες χωρίς κανένα εισόδημα, η φοροληστεία, η υπονόμηση του δημόσιου χαρακτήρα ή η ιδιωτικοποίηση των κοινωνικών υποδομών οδηγούν **σε απόλυτη εξαθλίωση μαζικά τμήματα** της εργατικής τάξης.
- **Αναπτύσσεται ραγδαία, σε σημείο παροξυσμού, η εργοδοτική αυθαιρεσία και τρομοκρατία.** Η γενικευμένη **εξατομίκευση-ελαστικοποίηση της σχέσης κεφαλαίου-εργασίας**, δηλαδή της σχέσης μισθωτής εκμετάλλευσης, ο φόβος και η αποξένωση στο χώρο εργασίας αλλά και στον τόπο αναπαραγωγής της εργατικής δύναμης **δυσκολεύουν ποιοτικά τον εργατικό αγώνα** αλλά και την ίδια την έννοια της συλλογικότητας ως τρόπου διεκδίκησης ή/και αποτελεσματικής διαπραγμάτευσης, τη συμμετοχή στα σωματεία του χώρου/κλάδου, ιδιαίτερα στον ιδιωτικό τομέα. Συσσωρεύουν οργή, οδηγούν σε βαθύτερους προβληματισμούς.
- Η γενικευμένη **αβεβαιότητα και ανασφάλεια** στην εργασία και σε όλες τις πτυχές της ζωής, με γενίκευση του εργαζομένου της περιπλάνησης, οδηγεί σε απότομη καταστροφή κάθε προηγούμενης κανονικότητας και σε ενίσχυση του στρες, των νευροψυχιατρικών διαταραχών, παράλληλα με την αίσθηση της αποτυχίας, της ανημπόριας, που εισπράττεται ως προσωπικό φταίξιμο, με αποτέλεσμα και την πρωτοφανή αύξηση των αυτοκτονιών.
- Η εκτεταμένη **βίαιη συρρίκνωση και φτωχοποίηση των ενδιάμεσων κοινωνικών**

στρωμάτων, μισθωτών ή μη, παλιών ή νέων, **αλλάζει ριζικά το κοινωνικό αλλά και το πολιτικό τοπίο στην Ελλάδα.** Τμήμα αυτών των στρωμάτων καταστρέφεται, άλλο εντάσσεται στην εργατική τάξη.

- Η **μικρή συγκέντρωση της εργατικής τάξης**, το πλήθος των ελαστικών μορφών απασχόλησης και μισοεργασίας, το υψηλό ποσοστό αυτοαπασχόλησης/υποαπασχόλησης **δυσκολεύουν την απόκτηση εργατικής συνείδησης**, ενώ η απαξίωση της εργασίας ενίσχυσε την κοινωνική απαξίωση της εργατικής τάξης, ώστε συχνά μέλη της δεν αναγνωρίζουν ότι εντάσσονται σε αυτήν.
- Η **ανοδική τάση στη μισοεργασία-μισοανεργία**, με τη διευθέτηση, με την 5μηνη απασχόληση κοινωφελούς εργασίας και κάθε είδους επισφαλής εργασία, «εκπαιδεύει» τους **νεότερους εργαζομένους**, εξαρχής ενταγμένους σε αυτό το εργασιακό καθεστώς και χωρίς εμπειρία των προηγούμενων «σταθερών», σε εργασιακές σχέσεις που δεν περιέχουν τα δικαιώματα, τις συλλογικές συμβάσεις, το συνδικαλισμό.

41 Η κατάσταση αυτή αυξάνει τις δυσκολίες **στη συσπείρωση και την οργάνωση των εργαζομένων.** Ο αριθμός των συνδικαλισμένων εργαζομένων στον ιδιωτικό αλλά και στον δημόσιο τομέα μειώνεται. Στο 35ο Συνέδριο της ΓΣΕΕ (Μάρτης 2013) οι 430 αντιπρόσωποι αντιπροσώπων σε περίπου 430.000 ψηφίσαντες, δηλαδή μείωση 10% σε σχέση με το 34ο Συνέδριο (480 αντιπρόσωποι) το 2010. Αν μάλιστα συμπεριλάβουμε το υψηλό ποσοστό νοθείας (πάνω από 25%) στις εκλογές των σωματείων, ο αριθμός των ενεργών συνδικαλισμένων εργατών στον ιδιωτικό τομέα φτάνει μόλις τις 300.000. Έτσι, η συνδικαλιστική πυκνότητα στον ιδιωτικό τομέα είναι κάτω από 10%, και το ποσοστό αυτό οφείλεται κυρίως στις ΔΕΚΟ και τις τράπεζες, όπου το ποσοστό ξεπερνά το 50%. Στον κλάδο του εμπορίου και των υπηρεσιών (εκτός των χρηματοπιστωτικών), όπου απασχολούνται πάνω από 1 εκατομμύριο μισθωτοί, συμμετείχαν στις τελευταίες εκλογές της ΟΙΥΕ 47.000 μέλη πρωτοβάθμιων σωματείων. Στον δημόσιο τομέα η συνδικαλιστική πυκνότητα είναι περίπου στο 60%.

Ο αστικοποιημένος και υποταγμένος συνδικαλισμός των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ, των μεγάλων

ομοσπονδιών, εργατικών κέντρων και πολλών συνδικάτων έχει βαρύτερες ευθύνες για την κατάσταση. Το υπάρχον συνδικαλιστικό κίνημα είναι πλήρως αναντίστοιχο με την εποχή της καπιταλιστικής κρίσης και επίθεσης, πρώτα απ' όλα από άποψη πολιτικής κατεύθυνσης και στόχων, αλλά και από άποψη δομής και μορφών συγκρότησης, και γι' αυτό έχει μπει σε κρίση. Αδυνατίζει ο κομματικός παραταξιακός συνδικαλισμός των ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ, που διαμόρφωσε τις σημερινές μορφές γραφειοκρατικής εκπροσώπησης, που καλλιέργησε τη λογική της «εξαίρεσης» των επιμέρους κλάδων από μέτρα, τους αγώνες διαμαρτυρίας για τη συνδιαλλαγή και τον «κοινωνικό διάλογο». **Αυτός ο συνδικαλισμός του κοινωνικού εταιρισμού δεν μπορεί να απαντήσει στις ανάγκες των εργαζομένων, δεν μπορεί να αποτελέσει «αντίπαλο δέος» στο κεφάλαιο, ιδιαίτερα σήμερα.** Οδηγεί σε περαιτέρω αποδυνάμωση και απαξίωση των σωματείων. Η σύνδεση της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας με την εργοδοσία, το κράτος και την ΕΕ, με τις διαδικασίες του κοινωνικού διαλόγου, με συμμετοχή σε επιτροπές του κράτους, χρηματοδότηση από υπουργεία και την ΕΕ, με ανοικτή προώθηση της πολιτικής τους (βλ. εργασία μέσω ΜΚΟ, προγράμματα κατάρτισης, voucher ανέργων κ.λπ.), οδηγεί σε ακόμα πιο βαθιά απόσπαση από την εργατική τάξη.

Οι όποιες ανακατατάξεις στο πλαίσιο της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας, οι αλλαγές συσχετισμών και οι διαφοροποιήσεις στις κυρίαρχες δυνάμεις («αντάρτες» της ΠΑΣΚΕ ή της ΔΑΚΕ, ΕΜΕΙΣ κ.λπ.), παρά τις ρωγμές που παρουσιάζουν και οι οποίες πρέπει να αξιοποιηθούν, δεν κινούνται σε κατεύθυνση ταξικής ανασυγκρότησης του συνδικαλισμού.

Πέρα από τον κυβερνητικό συνδικαλισμό ΠΑΣΚΕ-ΔΑΚΕ, σοβαρό ρόλο παίζει και ο άμεσα εργοδοτικός συνδικαλισμός, ιδιαίτερα σε πολλά επιχειρησιακά σωματεία μεγάλων χώρων (τράπεζες, σουπερμάρκετ, εργοστάσια). Βέβαια, η γενική θεσμοθέτηση της ελαστικής εργασίας και η κατάργηση του όποιου προηγούμενου προστατευτικού εργατικού πλαισίου αποδυναμώνουν το ρόλο τους ως διαχειριστή της υποταγής των εργαζομένων.

Συνολικά, η διάλυση της εργατικής νομοθεσίας που καταργεί τις προηγούμενες μορφές θεσμικής διεκδίκησης (π.χ. Συλλογικές Συμβάσεις κ.ά.), οι

αλλαγές εξαιτίας των ιδιωτικοποιήσεων ή λόγω της κρίσης (πτώση παραγωγής και ανεργία) έχουν μειώσει τις δυνατότητες «εκβιασμού» κυβέρνησης και εργοδοσίας.

42 Η παρέμβαση των ταξικών δυνάμεων και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς είχε σημαντική συμβολή στην πορεία και στην ανάπτυξη των αγώνων και του κινήματος. Επικοινωνήσε με ευρύτερες διαθέσεις, συνδέθηκε με εργατικές και λαϊκές δυνάμεις με μαζικό πολλές φορές τρόπο. Συνέβαλε σε απεργίες και μάχες, στο περιεχόμενο, στις μορφές και στην εξέλιξη των κοινωνικών αντιστάσεων, στο μέτρο των δυνάμεων και των δυνατοτήτων της. Είχε, φυσικά, και τεράστια ελλείμματα και αδυναμίες, με ιδιαίτερα σημαντικό το έλλειμμα συμβολής στη δημιουργία νέων σωματείων και άλλων συλλογικοτήτων βάσης για τη συσπείρωση της νέας βάρδιας και των ανέργων. Ανέδειξε την **ιδέα του συντονισμού «από τα κάτω», με σχετικά μαζικούς όρους.**

Σοβαρά ελλείμματα εμφανίστηκαν στην ενίσχυση και στο ρόλο των εργατικών σχημάτων και συσπειρώσεων (υποχώρηση στη λειτουργία και τη δράση τους), που αποτελούν μορφές ριζοσπαστικής πολιτικής και συνδικαλιστικής δράσης, σημεία ενότητας του κοινωνικού και του πολιτικού στοιχείου, συσπείρωσης πρωτόλειων δυνάμεων στη βάση του χώρου-κλάδου. Παρ' όλη τη γενικότερη **τάση εκλογικής ενίσχυσης** των εργατικών κινήσεων-παρεμβάσεων-συσπειρώσεων σε πολλά συνδικάτα, κυρίως στο Δημόσιο, αλλά και σε χώρους του ιδιωτικού τομέα, δεν έγιναν σημαντικά βήματα στη δράση, στην πολιτική ενίσχυση και στη μαζικοποίησή τους μέσα στη φωτιά των εξελίξεων και των αγώνων. Σήμερα **ενισχύονται οι τάσεις και οι δυνατότητες πολλοί αγωνιστές, συνδικαλιστές και εργάτες,** που από την πείρα τους καταλαβαίνουν τις βαθύτερες ανάγκες και ελλείμματα, **να ανεξαρτητοποιούνται από αστικούς και ρεφορμιστικούς σχηματισμούς και μηχανισμούς, να αναζητούν μια ταξική και αποτελεσματική γραμμή και μορφή.** Οι αγωνιστές και εργαζόμενοι αυτοί χρειάζεται να συσπειρωθούν μεταξύ τους, αλλά και με την αντικαπιταλιστική πρόταση και το περιεχόμενο ενός νέου εργατικού κινήματος.

43 Στο έδαφος του κοινωνικού ολοκαυτώματος της κρίσης και των μνημονιακών πολιτικών, αναπτύσσονται και συγκρούονται με ειδικό τρόπο τα ιδεολογικά και πολιτικά ρεύματα στη νέα γενιά. Είναι η γενιά αυτή που καλείται να ζήσει χωρίς **κανένα μέλλον** και την ίδια στιγμή αυτή από την οποία θα κριθεί εάν η αναμέτρηση που συντελείται θα ανοίξει το δρόμο για ένα **διαφορετικό μέλλον** της κοινωνίας ή εάν θα σφραγιστεί με μια ιστορική ήττα του κόσμου της εργασίας. Αυτή η πραγματικότητα ενισχύει αντιφατικές τάσεις στο εσωτερικό της νεολαίας. Από τη μια, ολοένα και μαζικότερα τμήματά της κατανοούν ότι δεν υπάρχει ελπίδα όσο παραμένει ισχυρή η κυρίαρχη πολιτική και προσεγγίζουν με νέα θέρμη και μεγαλύτερη αποφασιστικότητα την αντικαπιταλιστική στράτευση, ακόμα και τη σύγχρονη κομμουνιστική αναζήτηση. Από την άλλη, η απώλεια κάθε σταθεράς στην προσωπική ζωή, ο διαρκής μετεωρισμός μεταξύ εργασίας, ανεργίας και μετανάστευσης, σε συνδυασμό με την αδυναμία των μέχρι σήμερα συλλογικών αγώνων, ενισχύουν την αίσθηση ανημπορίας, παραίτησης, μοναξιάς, περιθωριοποίησης, που συνήθως οδηγεί σε έναν νέου τύπου ατομικό δρόμο, αλλά μπορεί να βρει κάποια έκφραση και σε σύγχρονα αντιδραστικά και φασιστικά ρεύματα. Ειδικά σε τμήματα που προέρχονται από την αστική τάξη, τα ανώτερα μεσαία στρώματα ή με αυταπάτες κοινωνικής επιβίωσης και ανέλιξης διαμορφώνεται και μια ζώνη ενεργητικής στήριξης των αντιδραστικών πολιτικών.

44 Από τα μέσα της δεκαετίας του 2000 η νεολαία βρίσκεται στην πρώτη γραμμή των κοινωνικών αναμετρήσεων, με κορυφώσεις το φοιτητικό κίνημα του 2006-07 και το Δεκέμβρη του 2008. Αν και πολύ διαφορετικές εμπειρίες μεταξύ τους, οι νεολαιίστικοι αγώνες εκείνης

της εποχής αναδείκνυαν ιδιαίτερα ριζοσπαστικά χαρακτηριστικά μιας γενιάς που αντιλαμβανόταν ως κυρίαρχη την τάση χειροτέρευσης των όρων ζωής και εργασίας και την αυταρχικοποίηση του πολιτικού συστήματος. Στους μεγάλους αγώνες που έχουν λάβει χώρα από την ψήφιση του Μνημονίου μέχρι σήμερα, η νέα γενιά παίζει ένα **ρόλο σημαντικό αλλά αναντίστοιχο** με τις ανάγκες της εποχής, παρ' ότι συμμετείχε ενεργά στις μεγάλες απεργιακές μάχες, πρωταγωνίστησε σε προσπάθειες σε γειτονιές και χώρους εργασίας, και επιμέρους τμήματα του νεολαιίστικού κινήματος (φοιτητικό, μαθητικό) είχαν σημαντικά ξεσπάσματα. Η συντριπτική πλειονότητα των νέων εργαζομένων βρίσκεται έξω από το συνδικαλιστικό κίνημα, συχνά έχοντας αρνητική εικόνα για το συνδικαλισμό εν γένει, και αυτό μοιραία οδηγεί το τμήμα εκείνο που συμμετέχει στους αγώνες να το κάνει είτε ατομικά είτε αναζητώντας νέους δρόμους και μορφές συλλογικής δράσης. Τέτοιες είναι οι πρωτοβουλίες που γεννιούνται σε γειτονιές, πρωτοβουλίες ανέργων, συνελεύσεις

πλατειών, ενώ αυτή η τάση εκφράστηκε και στο κίνημα των πλατειών. Είναι στοίχημα αν η αντιφαστική ριζοσπαστικοποίηση της νέας γενιάς θα βρει τρόπους συγκρότησης νέων μορφών και οργάνων του κινήματος, αν θα φέρει τομές στο φοιτητικό και μαθητικό κίνημα και συνολικά στο εργατικό κίνημα ή θα εξαντλείται σε μαχητικές εξάρσεις και απογοητεύσεις.

45 Η βασική επιδίωξη του NAP και της νεο-λαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση είναι το άνοιγμα δρόμων μέσω των οποίων η πλειονότητα της νεολαίας θα βρεθεί **στην πρώτη γραμμή της κοινωνικής αναμέτρησης**. Αυτό απαιτεί συγκεκριμένα βήματα σε κάθε επιμέρους κομμάτι του νεολαιίστικου κινήματος, αλλά και μια συνολική λογική για το ρόλο της νέας γενιάς στην πάλη για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης. Η νέα γενιά, και ειδικά τα πιο εργατικά τμήματά της, συνέβαλε πάντα αποφασιστικά στην πορεία της πάλης των τάξεων, καθώς η ειδική πλευρά των διεκδικήσεων και των αναγκών της νεολαίας συνδέεται με τα άμεσα αλλά κυρίως τα μακροπρόθεσμα και στρατηγικά συμφέροντα της εργατικής τάξης. Δεν αναζητούμε στη νεολαία και το κίνημά της το «νέο» κοινωνικό υποκείμενο της ανατροπής, ούτε υποβιβάζουμε τη σημασία τους απλώς στη συμμετοχή νέων ανθρώπων σε μάχες του εργατικού κινήματος. Η πρότασή μας είναι μια συνολική τομή-ανασυγκρότηση του κινήματος της νεολαίας με στόχο την αναβάθμισή του σε πρωταγωνιστή των εργατικών-λαϊκών αγώνων. Ειδικά στο εργατικό κίνημα, η νέα γενιά έχει ανάγκη και θα αποτελέσει τη βάση του νέου εργατικού κινήματος, που θα της δώσει φωνή και θα την εμπνεύσει, την ίδια στιγμή που το εργατικό κίνημα έχει ανάγκη τη δυναμικότητα και την ορμή της νέας βάρδιας για να αναβαθμιστεί και να γίνει νικηφόρο.

46 Η πρότασή μας για τη νεολαία είναι μια ειδική αλλά αναπόσπαστη πλευρά της πολιτικής μας πρότασης. Προωθείται με ειδικούς δρόμους και στόχους. Με την τομή στο νεολαιίστικο κίνημα. Με τη δημιουργία μορφών συλλογικής

οργάνωσης και αγώνα στους χώρους δουλειάς, σπουδών και κυρίως στις γειτονιές. Με την κοινή δράση της νεολαίας, αλλά και της νεολαίας με τον αγωνιζόμενο λαό και με την κοινή ανατρεπτική δράση των δυνάμεων της Αριστεράς και του κινήματος. Το ιδιαίτερο στοιχείο του κινήματος της νεολαίας, ειδικά της εργατικής, είναι ότι απουσιάζουν σε μεγάλο βαθμό οι συγκροτημένες συνδικαλιστικές εκφράσεις. Έτσι, η παρέμβαση και η οργάνωση γίνονται τα βασικά καθήκον. Στο επίπεδο του αντικαπιταλιστικού μετώπου και ρεύματος, με την εμφάνιση και την ενίσχυση σε κάθε φάση των πιο ριζοσπαστικών επαναστατικών φωνών και τάσεων μέσα στους αγώνες. Με την ενίσχυση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και τη μαζικοποίησή της από νέους και νέες, με τη δημιουργία και την ενίσχυση κάθε μορφής αντικαπιταλιστικών συσπειρώσεων, αλλά και με τη δημιουργία **μιας πολιτικής και κοινωνικής αγωνιστικής πρωτοβουλίας**. Η πρόταση του αντικαπιταλιστικού μετώπου μπορεί να προωθηθεί πιο πλατιά, πιο μαζικά και πιο μαχητικά στη νεολαία. Στο επίπεδο της κομμουνιστικής οργάνωσης, με την ενίσχυση των πιο συνειδητών κομμουνιστικών δυνάμεων και τη μαζική στράτευση της νέας γενιάς. Η **ενίσχυση της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση** είναι αναγκαίο βήμα για τη συμβολή στο κομμουνιστικό κόμμα της εποχής μας. Υπάρχει τεράστια δυνατότητα μιας νέας κομμουνιστικής στράτευσης. Αυτή η πλευρά οφείλει να αναπτύσσεται και αυτοτελώς, γιατί ο επαναστατικός κομμουνιστικός φορέας της νέας εποχής θα θεμελιωθεί σε μεγάλο βαθμό από τις νεότερες γενιές.

Αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης: περιεχόμενο, δρόμοι, στόχοι, σύνδεση με την επανάσταση

Υπέρβαση της στρατηγικής ανεπάρκειας της Αριστεράς

47 Η διαμόρφωση μιας επαναστατικής απάντησης στην καπιταλιστική κρίση, στον καπιταλισμό που τη γεννά και στην επίθεση που έχει εξαπολύσει το κεφαλαίο σε βάρος των εργαζομένων για το ξεπέρασμά της αποτελεί το βασικό καθήκον, αλλά και πεδίο δοκιμασίας της αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής Αριστεράς. Είναι αναγκαία η υπέρβαση της στρατηγικής ανεπάρκειας της Αριστεράς, η οποία εξελίχθηκε διαχρονικά μετά την ήττα του ρεύματος της Οκτωβριανής Επανάστασης. Ειδικότερα μετά την καπιταλιστική κρίση του 1973, καταγράφηκε η αδυναμία του εργατικού κομμουνιστικού κινήματος να απαντήσει στις οικονομικές και πολιτικές κρίσεις του καπιταλισμού, αλλά και στις ποιοτικές τομές διαμόρφωσης του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, να μετασχηματίσει την κοινωνική δυσaréσκεια σε μάχιμη πολιτική αντιπαράθεση κατά του συστήματος. Η 25ετία 1945-1970 αποτέλεσε περίοδο καπιταλιστικής ανάπτυξης μετά την καταστροφή του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, με την εγκαθίδρυση του κράτους πρόνοιας και των τειλορικών μοντέλων εκμετάλλευσης και απόσπασης σχετικής υπεραξίας. Με δυνατότητες αλλά και ανάγκη «παραχωρήσεων» προς την εργατική τάξη, λόγω ανόδου του κινήματός της και της παραγωγικότητας της εργασίας. Σε μεγάλο βαθμό, η Αριστερά θεώρησε αυτή την περίοδο ως την αιώνια και σχετικά αδιατάρακτη μορφή της σύγχρονης κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας. Ομολογημένα ή όχι, σχεδιασμένα ή ντε φάκτο, προσάρμοσε τη δράση της όχι στην επαναστατική ανατροπή του καπιταλισμού, αλλά στη διεκδίκηση, με διαπραγμάτευση ή/και αγώνα, ενός «κοινωνικού συμβολαίου», με κατοχύρωση βασικών εργατικών δικαιωμάτων αλλά διατήρηση της εκμεταλλευτικής τάξης πραγμάτων.

48 Η ιστορική κριτική του καπιταλισμού, όπως αυτή αναπτύχθηκε από το μαρξισμό και τη συνολική πολιτική πρακτική του εργατικού κινήματος, αντικαταστάθηκε από μια κριτική των ατελειών και των αδυναμιών του, με μια συνακόλουθη πολιτική γραμμή σταδιακών και συχνά οριακών μεταρρυθμίσεων, συνοδευμένη ή από τον ευρωκομμουνιστικό δρόμο προς το «σοσιαλισμό με ελευθερία και δημοκρατία» ή από τις ανέξοδες κομμουνιστικές διακηρύξεις του ορθόδοξου κομμουνιστικού κινήματος. Στη Δύση το «κοινωνικό συμβόλαιο» είχε ως πρωτεργάτη τη σοσιαλδημοκρατία και το συνδικαλιστικό κίνημα, με σταδιακή ένταξη και των Κομμουνιστικών Κομμάτων. Οι συντηρητικές αστικές δυνάμεις, παρά τις διαφοροποιήσεις τους, πρωταγωνίστησαν και στήριξαν αυτή τη στρατηγική κοινωνικής ταξικής συναίνεσης. Στην ανατολική Ευρώπη, το αντίστοιχο «κοινωνικό συμβόλαιο» είχε ως υπόβαθρο τις κατακτήσεις της Οκτωβριανής Επανάστασης, αλλά και ως στόχο την πολιτική περιθωριοποίηση των εργαζομένων και την εργασία τους με τα ίδια πρότυπα με τον καπιταλισμό της Δύσης (τείλορισμός, μονοπρόσωπη διεύθυνση, αποθέωση παραγωγικότητας, μισθολογικές διαφορές και πριμ κ.λπ.), προς όφελος των νέων αρχουσών εκμεταλλευτικών τάξεων και στρωμάτων. Η γραμμή της «ειρηνικής συνύπαρξης», της αντικατάστασης της αντίθεσης κεφαλαίου-εργασίας σε διεθνές επίπεδο από την αντίθεση/συνύπαρξη καπιταλιστικού και «σοσιαλιστικού στρατοπέδου» στερέωνε και ένωνε τα «κοινωνικά συμβόλαια» σε Ανατολή και Δύση.

49 Σε συνθήκες περάσματος του καπιταλισμού στο στάδιο του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, με ταυτόχρονη ανάπτυξη και των εγγενών κρισιακών του χαρακτηριστικών και της τάσης του να γίνεται όλο και πιο επιθετικός και

εκμεταλλευτικός, ειδικά προς τις νέες βάρδιες της εργατικής τάξης στις ανεπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες, η κομμουνιστική Αριστερά παρέμενε αγκιστρωμένη στην αυταπάτη της διατήρησης των συσχετισμών της προηγούμενης περιόδου και μάλιστα για ορισμένα μόνο τμήματα της εργατικής τάξης. Ο αντιδραστικός μετασχηματισμός της εργασίας και των εργασιακών σχέσεων, η κατάπιξη όλων των απελευθερωτικών δυνατοτήτων σε ένα όλο και πιο δεσποτικό πλαίσιο της ιδιωτικής μονοπωλιακής ιδιοκτησίας έμεναν σταδιακά έξω από την οπτική της Αριστεράς, η οποία επέμενε να εστιάζει την προσοχή της στα πεδία της διανομής και της κυκλοφορίας και μάλιστα με δικασμό του κοινωνικοοικονομικού και του πολιτικού αγώνα. Ταυτόχρονα, σε μια μακρά περίοδο ανάπτυξης της οικονομικής ανισομετρίας σε διεθνές επίπεδο, όξυνσης της ιμπεριαλιστικής εκμετάλλευσης και λεηλασίας λαών και πόρων, η Αριστερά αποκτούσε όλο και περισσότερο μια ευρωκεντρική διάσταση, αδυνατώντας να αναπτύξει γραμμή κατά της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης (ΕΟΚ αρχικά, ΕΕ μετά), χάνοντας τη διεθνιστική οπτική της απελευθέρωσης των προλεταρίων και της ανθρωπότητας.

Θεμελιώνοντας μια αντικαπιταλιστική πολιτική

50 Σήμερα απαιτείται μια γενναία επαναθεμελίωση της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής πολιτικής, με όρους ταξικής πάλης, διεθνιστική ματιά και κομμουνιστική στόχευση. Σε περιόδους δομικής οικονομικής κρίσης, ποιοτικής καπιταλιστικής ανασυγκρότησης και πολιτικών κρίσεων όπως η σημερινή, οι κομμουνιστές υποχρεούνται να δώσουν ταυτόχρονα τις δικές τους απαντήσεις στα προαιώνια ερωτήματα που παίρνουν όλο και πιο δραματική μορφή: **Τι συμβαίνει** και προς τα πού πηγαίνει ο κόσμος μας; **Τι πρέπει να γίνει**, τι είναι σωστό και δίκαιο να αλλάξει; Τι μπορούμε και **τι πρέπει να κάνουμε**, από πού ξεκινάμε, με ποιον τρόπο και με ποια εργαλεία; Αλίμονο στην Αριστερά που θα επιμείνει στην αποσπασματική διερεύνηση αυτών των τριών πεδίων και δεν θα αναζητά τη διαλεκτική απάντησή τους μέσα από τον συνεκτικό ιστό μιας **εργατικής πολιτικής**, της σύνδεσης τακτικής και στρατηγικής.

51 Ο χαρακτήρας της εργατικής, λαϊκής απάντησης στη σημερινή κοινωνική και πολιτική κρίση δεν μπορεί παρά να είναι **αντικαπιταλιστικός και σε κομμουνιστική κατεύθυνση**. Δεν πρόκειται μόνο ή κυρίως για την ορολογία, αν και αυτή ποτέ δεν είναι ουδέτερη. Πρώτιστα επισημαίνουμε το χαρακτήρα των μετασχηματισμών που είναι απαραίτητοι για την επίλυση των ζωτικών κοινωνικών προβλημάτων. Όλες οι όψεις της παγκόσμιας κρίσης στις μέρες μας αναδεικνύουν τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής και τους πολιτικούς θεσμούς που έχει αναδείξει σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο ως τον βασικό ένοχο για τα θεμελιώδη προβλήματα της ανθρωπότητας. Θεωρούμε **αναχρονισμό** οποιονδήποτε κοινωνικό και πολιτικό σχεδιασμό που θεωρεί ως θεμέλιό του τη διασφάλιση του ατομικού επιχειρηματικού κέρδους έναντι του δημόσιου κοινωνικού οφέλους. Που προϋποθέτει την ύπαρξη όλο και μεγαλύτερων επιπέδων ανεργίας, μαζί με την ανάπτυξη του απολυταρχικού δεσποτισμού στο πεδίο της παραγωγής. Που έχει ανάγκη την όλο και ασφυκτικότερη κατάργηση της ελευθερίας και της δημοκρατίας σε εθνικό και διεθνικό πεδίο, μέσω του αυταρχικού κράτους, των ιμπεριαλιστικών ολοκληρώσεων και των πολέμων. Που θέτει σε κίνδυνο τον ανθρώπινο πολιτισμό, αλλά και το μέλλον της βιόσφαιρας μέσα από τη ληστική σχέση με τη φύση, τον πυρηνικό κίνδυνο, τη λεηλασία των φυσικών πόρων.

Η σημερινή δομική καπιταλιστική κρίση νομιμοποίησε ανοιχτά, ακόμη και μεταξύ των απολογητών του συστήματος, τη συζήτηση για τις προοπτικές του καπιταλισμού και τις εναλλακτικές λύσεις απέναντί του. Ακόμη και αστοί οικονομολόγοι, αναλυτές και πολιτικοί κατονομάζουν ευθέως τον καπιταλισμό ως υπαίτιο της κρίσης, αφήνοντας στην άκρη τα κατασκευασμένα ψευδώνυμά του, που δυστυχώς είχε υιοθετήσει και ένα μεγάλο κομμάτι της Αριστεράς. Ανοιχτά πλέον, οι αστικές κυβερνήσεις, η ΕΕ, το ΔΝΤ, όλοι οι καπιταλιστικοί θεσμοί και οργανισμοί μιλούν για το **«κοινωνικό ζήτημα»**. Απέναντι σε έναν καπιταλισμό σε βαθιά κρίση και με εξελισσόμενη την προσπάθεια «επανάδρουσής του» σε πολύ πιο αντιδραστική βάση, η απάντηση με όρους προοπτικής για τους εργαζομένους και τους λαούς είναι η αντικαπιταλιστική επανάσταση με σοσιαλιστική και κομμουνιστική προοπτική.

52 Έχουμε επίγνωση ότι ο αντικαπιταλιστικός δρόμος για την ελληνική κοινωνία και την ανθρωπότητα έχει πολλές δυσκολίες. Σε πολλούς, με τους σημερινούς συσχετισμούς, φαντάζει ανέφικτος και ουτοπικός. «Μα τι προτείνετε;» μας εγκαλούν· «μια πολιτική που βάζει στο κέντρο της την κατάργηση ενός συστήματος που έχει μια ιστορία πάνω από μισή χιλιετηρίδα;» Αν όμως η αντικαπιταλιστική κομμουνιστική κατεύθυνση φαντάζει δύσκολη, οι άλλοι δρόμοι που έχουμε μπροστά μας είναι χίλιες φορές αντιδραστικά ουτοπικοί και στρωμένοι με ανείπωτα δάκρυα και αίμα.

Δύο είναι οι βασικές απαντήσεις που αναδύονται μπροστά μας εάν απορρίψουμε την αντικαπιταλιστική κατεύθυνση. **Από τη μια**, η επιβολή της πολιτικής των διαδοχικών αστικών κυβερνήσεων και ευρύτερα του αστικού κόσμου, η βίαιη υιοθέτηση ενός **νέου καπιταλισμού**, πολύ πιο εκμεταλλευτικού και αντιδραστικού. Μέσα από μια πρωτοφανή κοινωνική και πολιτική αντεπανάσταση, απαιτούν έναν σύγχρονο μεσαίωνα της εργασιακής βαρβαρότητας και της ανελευθερίας. **Από την άλλη**, η ηττοπαθής αναζήτηση επιστροφής στον **καπιταλισμό του χθες** και στο «κοινωνικό συμβόλαιό» του. Σε αυτό το πλαίσιο, τίθενται κατά περίπτωση οι στοχεύσεις για «εθνική» διέξοδο από την κρίση, «εκσυγχρονιστική ευρωπαϊκή» προοπτική, «δημοκρατική» στροφή, «αντινεοφιλελεύθερη» πορεία και άλλες παραλλαγές, οι οποίες, ακόμα και αν αγγίζουν ορθολογικά πλευρές του προβλήματος, δεν αγγίζουν τον πυρήνα του.

53 Οι θεωρίες και οι πολιτικές που εντοπίζουν το όλο πρόβλημα σε μορφές διαχείρισης του καπιταλισμού, ενοχοποιώντας κατά περίπτωση το νεοφιλελευθερισμό ή τον χρηματιστικό καπιταλισμό ή τις ιδιομορφίες του ελληνικού (ιταλικού ή κυπριακού) καπιταλισμού, παραγνωρίζουν την ιστορικότητα της κρίσης. Παραβλέπουν την ένταξη που έχουν οι ιδιαίτερες πλευρές στη γενική εξέλιξη του καπιταλισμού και ειδικότερα τη βαθιά σύνδεσή τους με τα χαρακτηριστικά του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Περιορίζονται στην αδύνατη από κοινωνικοοικονομική και πολιτική άποψη επιστροφή σε προηγούμενες μορφές και κοινωνικούς συσχετισμούς, παραγνωρίζοντας τη δυναμική των εξελίξεων. Με ανάλογο τρόπο, δεν συμβάλλουν σε μια σύγχρονη επαναστατική πάλη οι προσεγγίσεις

που αντιλαμβάνονται τον καπιταλισμό ως ένα αιώνιο και αδιατάρακτο σύστημα χωρίς ποιοτικές μεταβολές και μετασχηματισμούς που προκαλούνται από τους κύκλους κρίσης και ανάπτυξής του, με καθοριστική την επίδραση της ταξικής πάλης.

54 Ο καπιταλισμός της εποχής μας είναι ο πιο γενικευμένος, ο πιο καθολικός, ο πιο **ολοκληρωτικός καπιταλισμός** από τη δημιουργία του. Η εξέλιξή του αυτή έχει αναπτύξει ταυτόχρονα και τη μεγάλη του αντίφαση: Στον ίδιο βαθμό που αναπτύσσεται η υλική και ευρύτερη αντικειμενική βάση για μια κομμουνιστική αναγέννηση της κοινωνίας, λόγω της ανόδου του κοινωνικού χαρακτήρα, της παραγωγικότητας και της επινοητικότητας της εργασίας, μεγιστοποιούνται και οι κίνδυνοι μιας καθολικής υπαγωγής όλων των ζωτικών ανθρώπινων και κοινωνικών λειτουργιών σε ένα μόνιμο καθεστώς αδυσώπητης εκμετάλλευσης, συγκεντροποιημένης μονοπωλιακής ιδιοκτησίας, χειραγώγησης, καταστολής και ελέγχου. Γι' αυτό η ανατροπή του και το άνοιγμα του δρόμου για την κομμουνιστική απελευθέρωση είναι ανάγκη και ελπιδοφόρα δυνατότητα της ανθρωπότητας.

Ο ελληνικός καπιταλισμός και η αντικαπιταλιστική διέξοδος

55 Ο **ελληνικός καπιταλισμός** ιστορικά βρέθηκε στο μεταίχμιο διαφορετικών εποχών και σταδίων του καπιταλισμού. Ενώ δεν είχε ολοκληρώσει χαρακτηριστικά του ώριμου μονοπωλιακού καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, ενσωμάτωσε με τον πλέον αντιδραστικό τρόπο μετα-

σχηματισμούς του ολοκληρωτικού καπιταλισμού, με κερδοσκοπική μετάλλαξη ενός ισχνού «κράτους πρόνοιας», ιδιωτικοποιήσεις και απορρόθμιση των εργασιακών σχέσεων. Σήμερα, έχει πλέον από καιρό ενσωματώσει τα χαρακτηριστικά του ιμπεριαλιστικού/μονοπωλιακού σταδίου και έχει αναπτύξει εκείνα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Αποτέλεσε στην αρχή της δεκαετίας του 1990 τον προπομπό του ευρωπαϊκού καπιταλισμού στο «Ελντοράντο» της εκμετάλλευσης των Βαλκανίων, ακόμα και της ανατολικής Ευρώπης, για να κινδυνεύει σήμερα να μετατραπεί, στο φόντο της κρίσης και ειδικότερα της κρίσης της Ευρωζώνης, σε **«κομμένη ουρά του φιδίου»**. Η ιδιότυπη αυτή συνάντηση ξεχωριστών εποχών και ρόλων **μετατρέπουν τον ελληνικό καπιταλισμό σε διπλά αντιδραστικό και την ελληνική αστική τάξη σε καθολικό εχθρό** για τα άμεσα και μακροπρόθεσμα συμφέροντα της εργατικής τάξης και των άλλων λαϊκών στρωμάτων. Ταυτόχρονα, προσδίδει **στο αναγκαίο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα και μέτωπο** μια ιδιαίτερη **δημοκρατική και αντιιμπεριαλιστική διάσταση**, ειδικά στις συνθήκες του καθεστώτος επιτροπείας από ΕΕ και ΔΝΤ στην Ελλάδα.

56 Αν αυτή είναι η εποχή μας, κέντρο της πολιτικής δράσης του εργατικού και κομμουνιστικού κινήματος, το ουσιαστικό του πρόταγμα, η συνολική του απάντηση στο **τι πρέπει να γίνει** στην Ελλάδα και στον κόσμο πρέπει να είναι η **επαναστατική ανατροπή του καπιταλισμού και μια νέα κοινωνική και πολιτική πορεία, για μια νέα κομμουνιστική ελπίδα στον 21ο αιώνα**. Περισσότερο από ποτέ, αποτελούν μετέωρες και αδιέξοδες λύσεις οι προτάσεις για ενδιάμεσα (από χρονική ή/και ποιοτική άποψη) στάδια επίλυσης δημοκρατικών ή εθνικών ή άλλων προβλημάτων ή για συνολικού πολιτικού χαρακτήρα λύσεις πλην της αντικαπιταλιστικής επανάστασης. Η **λογική των σταδίων** του παραδοσιακού ρεφορμισμού κομμουνιστικής αναφοράς δικαιολογούσε συνήθως την αναστολή της αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής στόχευσης, στο όνομα των «άλυτων αστικοδημοκρατικών προβλημάτων». Ταυτόχρονα, η επίκληση του «εξαρτημένου και υποτελούς χαρακτήρα της ελληνικής αστικής τάξης» εξυπηρετούσε συνήθως την αναζήτηση μη μονοπωλιακών ή και «εθνικά σκεπτόμενων» αστικών τμημάτων, με στό-

χο τη συμμαχία με αυτά, με υποταγή των εργατικών συμφερόντων στα «εθνικά συμφέροντα». Ωστόσο, η αντικαπιταλιστική επαναστατική απάντηση, η άρνηση των αυταπατών για έναν φιλολαϊκό ή λιγότερο βάρβαρο καπιταλισμό «κείνσιανού τύπου» και η απόρριψη της ρεφορμιστικής λογικής των σταδιακών ρήξεων και των σταδίων δεν ταυτίζονται με μια αντίληψη που θεωρεί την επανάσταση και την κοινωνική αλλαγή ως μονόπρακτο. Αντίθετα, είναι απαραίτητη η συγκεκριμενοποίηση της επαναστατικής τακτικής και της πολιτικής της συμπύκνωσης σε κάθε στιγμή, καμπή ή περίοδο των κοινωνικών αγώνων. Χωρίς αυτό, ο αντικαπιταλιστικός προσανατολισμός και η επανάσταση καταντούν ανέξοδη λογοκοπία, χωρίς αποτέλεσμα.

Η επαναστατική τακτική σήμερα

57 Η επαναστατική τακτική σήμερα έχει ως βασικό ζητούμενο την πάλη για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και της υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησής του μέσω της οποίας επιχειρείται η υπέρβαση της δομικής κρίσης του, με στόχο την προσέγγιση της επανάστασης. Η ανατροπή της ολοκληρωτικού και σαρωτικού χαρακτήρα επίθεσης του κεφαλαίου, των κυβερνήσεών του και των υπερεθνικών θεσμών του (Ευρωπαϊκή Ένωση, ΔΝΤ κ.λπ.) —που έχει στόχο την πρωτοφανή, για τις τελευταίες δεκαετίες, ιστορικού χαρακτήρα, ταπείνωση της εργατικής τάξης στη σύγχρονη βαρβαρότητα— είναι όρος επιβίωσης για την εργαζόμενη πλειοψηφία. **Η επαναστατική τακτική** μέσω του αντικαπιταλιστικού περιεχομένου, της ταξικής της ουσίας, των δρόμων και των μέσων επίτευξης, αλλά και του σκοπού της **συνδέεται με την αντικαπιταλιστική επανάσταση, η οποία αποτελεί το ανώτατο σημείο της επαναστατικής τακτικής και την αφετηρία της επαναστατικής στρατηγικής, τον κρίκο σύνδεσής τους. Με την αντικαπιταλιστική επανάσταση ξεκινά η πορεία των μετασχηματισμών για την υλοποίηση της στρατηγικής μας, που δεν είναι άλλη από την κομμουνιστική διεθνιστική απελευθέρωση.**

Ο **αντικαπιταλιστικός χαρακτήρας** της τακτικής επιβάλλεται από την ουσία του ολοκληρωτικού

καπιταλισμού της εποχής μας, από το βάθος και τον ιστορικό χαρακτήρα της καπιταλιστικής κρίσης, από το περιεχόμενο και τους φορείς της επίθεσης, που παρατάσσονται συνασπισμένοι απέναντι στους εργαζομένους και στο λαό, παρά τις δευτερεύουσες αντιθέσεις τους. Η **επαναστατική της ουσία** υπογραμμίζεται από το γεγονός ότι η σύγκρουση με τους πυλώνες του συστήματος και τις βασικές αιχμές της επίθεσης, η ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης και της τόσο κρίσιμης για την επιβίωση του συστήματος υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησης του κεφαλαίου για το ξεπέρασμα της κρίσης του θα κλονίσει την αστική κυριαρχία. Θα διαμορφώσει έναν ελπιδοφόρο κοινωνικό και πολιτικό συσχετισμό δυνάμεων. Θα επιταχύνει τις αποφασιστικές αναμετρήσεις για την εξουσία και την πορεία της κοινωνίας. Θα ανοίξει το δρόμο για τη συνολική απελευθέρωση του κόσμου της εργασίας, μέσω της επαναστατικής ανατροπής του καπιταλισμού. **Σε περίοδο εισόδου σε επαναστατική κατάσταση**, όπως επιδιώκει το NAP και οι επαναστατικές τάσεις του εργατικού κινήματος, **η επαναστατική τακτική θα πρέπει να τροποποιηθεί-αναπτυχθεί**, φέρνοντας άμεσα στην ημερήσια διάταξη το ζήτημα της εξουσίας και της επανάστασης. Η επαναστατική τακτική συνδέεται με τη στρατηγική της κομμουνιστικής διεθνιστικής απελευθέρωσης, καθώς το περιεχόμενο των απαντήσεων που δίνει εμπνέεται από τις κομμουνιστικές απαντήσεις της εποχής μας, μέσα από τη συγκεκριμένη ανάλυση των συσχετισμών, της συνείδησης και των πεδίων αντιπαράθεσης. Με αυτή την έννοια, **η στρατηγική είναι στο τιμόνι, η τακτική στις ταχύτητες**.

58 **Υποκείμενο** της επαναστατικής τακτικής είναι το **Αντικαπιταλιστικό Εργατικό Μέτωπο**. Το Αντικαπιταλιστικό Εργατικό Μέτωπο εκφράζεται τόσο στο κοινωνικό όσο και στο πολιτικό επίπεδο. Συνενώνει τις δυνάμεις που έχουν συμφέρον και θέλουν να παλέψουν για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης του κεφαλαίου και που κινούνται συνειδητά, ημισυνειδητά ή αυθόρμητα, ολοκληρωμένα ή σχετικά επιμέρους ενάντια στον καπιταλισμό. Με επιδίωξη την ηγεμονία των επαναστατικών και σύγχρονα κομμουνιστικών τάσεων. Στο Αντικαπιταλιστικό Εργατικό Μέτωπο εκφράζεται η διαλεκτική ενότητα των τριών πλευρών του επαναστατικού υποκειμένου, δηλαδή του

κομμουνιστικού κόμματος, του αντικαπιταλιστικού πολιτικού μετώπου και της ευρύτερης αντικαπιταλιστικής μαζικής πάλης του κινήματος της εργατικής τάξης και των σύμμαχων στρωμάτων της. Για την προώθησή του δουλεύουμε κυρίως στη βάση αλλά και στις «κορυφές», αναλαμβάνοντας πολιτικές πρωτοβουλίες: Για τη συσπείρωση των επαναστατικών κομμουνιστικών δυνάμεων και τη συγκρότηση σύγχρονου κόμματος κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Για τη συγκρότηση του μετώπου-πόλου της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής Αριστεράς, με την ενίσχυση και αναβάθμιση του ελπιδοφόρου βήματος της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και το άνοιγμα δρόμων πολιτικής συνεργασίας και μετωπικής συμπόρευσης των ευρύτερων αντικαπιταλιστικών, αντιΕΕ και αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων. Για την ενίσχυση της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας του μαζικού κινήματος. Για ένα πολιτικά ανατρεπτικό και ταξικά ανασυγκροτημένο εργατικό κίνημα, θεμέλιο του αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής.

59 Η επαναστατική τακτική για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης, όπως περιγράφηκε σχετικά, εμπεριέχει την εκτίμηση ότι **το δημοκρατικό και το εθνικό πρόβλημα επανέρχονται με νέα ποιότητα και δριμύτητα**. Δεν αφορά κάποια άλυτα «αστικοδημοκρατικά προβλήματα» προηγούμενων εποχών του καπιταλισμού που έχουν σήμερα ξεπεραστεί. Αντιθέτως, τα ζητήματα της δημοκρατίας και των ελευθεριών, της καταπίεσης και της εκμετάλλευσης από τους διεθνείς δυνάστες των λαών, της οικολογικής υποβάθμισης, της κρίσης των πόλεων και άλλα οξύνονται σε επικίνδυνο για το λαό βαθμό στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό και εντός της κρίσης του και της αντιδραστικής απάντησης του κεφαλαίου. Ακριβώς γι' αυτό η **επίλυσή τους, περισσότερο από ποτέ, συνδέεται άρρηκτα με τη βασική αντίθεση κεφαλαίου-εργασίας, με τον πολιτικό αγώνα της εργατικής τάξης σε αντικαπιταλιστική βάση**.

60 Η συνειδητοποίηση της αναγκαιότητας για μια επαναστατική τομή στην Ελλάδα θα είναι αποτέλεσμα της καθημερινής οικονομικής και πολιτικής δράσης του ταξικού εργατικού και λαϊκού κινήματος πάνω στα ζωτικά συμφέροντα των εργαζομένων και του λαού, σε συνδυασμό με την επί-

καιρη προβολή του αντικαπιταλιστικού προγράμματος και ενός πλούσιου θεωρητικού/αξιακού περιεχομένου. Η ουσία της πολιτικής παρέμβασης της κομμουνιστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς έγκειται στο να συμβάλει σε αυτή την κατεύθυνση. Ο επαναστατικός εργατικός χαρακτήρας ενός κόμματος δεν κρίνεται στη διαρκή επίκληση της αναγκαιότητας της επανάστασης. Ούτε βέβαια στην ανέκδοτη εκτίμηση πως αυτή «δεν είναι ώριμη», άρα είναι εκτός συζήτησης σήμερα. Αντίθετα, κατακτιέται με τη διαμόρφωση της επαναστατικής πολιτικής που προετοιμάζει την επανάσταση και την επιτυχή έκβασή της, συνδέει την τακτική με τη στρατηγική.

Αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα ανατροπής της επίθεσης του κεφαλαίου

61 Σε αυτή την κατεύθυνση, κρίσιμο ζήτημα αποτελεί η **διαμόρφωση ενός συνεκτικού αντικαπιταλιστικού πολιτικού προγράμματος πάλης**, διαρθρωμένου πάνω στα κομβικά πολιτικά ζητήματα της ιστορικής περιόδου που διανύουμε, σε σύνδεση με τις διεθνείς της προεκτάσεις, αλλά και με ένα ευρύτερο στρατηγικό, αξιακό, πολιτισμικό πλαίσιο αναφοράς, με έμπνευση από την καθολική εργατική χειραφέτηση. Η συσπείρωση και η αποφασιστική πάλη για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και της υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησής του, που έχουν εξαπολύσει η ελληνική ολιγαρχία και η ΕΕ μέσω και των Μνημονίων, αποτελούν σήμερα το **δρόμο συνάντησης** μιας εν δυνάμει —και αδύνατης ακόμη— πολιτικής πρωτοπορίας με την αγωνία του κόσμου της εργασίας να ανατρέψει την επίθεση και να ζήσει με αξιοπρέπεια. Αλλά και δρόμο μετασχηματισμού και των δύο —μέσα από τη διαλεκτική τους αλληλεπίδραση και την αλληλεπίδραση κινήματος και πολιτικής, θεωρίας και πράξης— σε ένα μάχιμο και νικηφόρο αντικαπιταλιστικό εργατικό μέτωπο, ικανό να κλονίσει και να ανατρέψει την αστική επίθεση και κυριαρχία. Το **αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα** πρέπει να διαπνέεται από μια συνεκτική λογική και **ενότητα αναγκών, σκοπών και μέσων**. Χαρακτηρίζεται από τα στοιχεία της **κοινωνικής αναγκαιότητας**, της **κατανόησης** και της **ρεαλιστικότητας** για ευρύτερο εργατικό

και λαϊκό κόσμο του **συγκρουσιακού περιεχομένου** του με την αστική στρατηγική, της **αντικαπιταλιστικής-επαναστατικής δυναμικής** του.

62 Το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα διαμορφώνεται με **«συγκεκριμένη ανάλυση της συγκεκριμένης κατάστασης»**. Κατ' αρχάς για την ανάδειξη των βασικών πλευρών και πυλώνων της κανιβαλικής επιδρομής του συστήματος. Έπειτα για τον εντοπισμό των ισχυρών σημείων για μια προωθημένη συνάντηση της λαϊκής δυσαρέσκειας με αντικαπιταλιστικούς στόχους, αλλά και για την ανίχνευση των αδύνατων σημείων, πιθανών ρωγμών και αντιθέσεων στο στρατόπεδο του αντιπάλου, του αστικού κόσμου. **Η εργατική πολιτική είναι αποτελεσματική και πραγματικά απελευθερωτική για ολόκληρη την κοινωνία στο βαθμό που καταφέρνει να αντιμετωπίζει με διαλεκτικό τρόπο πρωτίστως το ζήτημα της συγκρότησης της εργαζόμενης πλειονότητας σε δρών κοινωνικό και πολιτικό υποκείμενο ανατροπής**. Δεν ξεχνούμε ότι, σε τελευταία ανάλυση, τις πολιτικές ανατροπές και πολύ περισσότερο τις κοινωνικές επαναστάσεις (που δεν αντικαθιστούν μια εκμεταλλευτική τάξη από άλλη, αλλά απελευθερώνουν την κοινωνία) μπορούν να τις πραγματοποιήσουν και να τις κρατήσουν ζωντανές μόνο οι ίδιοι οι εργαζόμενοι, η πολιτικά συγκροτημένη εργατική τάξη. Το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα στοχεύει επίσης στην **αποσυγκρότηση του αντιπάλου** και στη διάρρηξη των κοινωνικών συμμαχιών του με τμήματα της εργατικής τάξης και μικρομεσαία στρώματα. Η **μετατροπή της πολιτικής κρίσης σε επαναστατική κατάσταση και δυνατότητα**, μαζί με την αδυναμία των «πάνω» να κυβερνήσουν όπως πριν και την άρνηση των «κάτω» να κυβερνηθούν όπως παλιά, και παράλληλα με μια «επιδείνωση μεγαλύτερη από τη συνηθισμένη της ανέχειας και της αθλιότητας», απαιτεί και «σημαντικό ανέβασμα της δραστηριότητας των μαζών», οι οποίες θα «τραβιούνται σε αυτοτελή πολιτική δράση». Εκεί κρίνεται το εάν μια τακτική είναι επαναστατική και μπορεί «να συμβάλει στο ανέβασμα της ικανότητας των μαζών να αναλάβουν επαναστατική μαζική δράση, αρκετά ισχυρή ώστε να τσακίσει (ή να εξασθενίσει σημαντικά) την παλιά κυβέρνηση, που ποτέ —ακόμα και σε εποχή κρίσεων— **δεν «πέφτει» εάν δεν τη ρίξουν**»

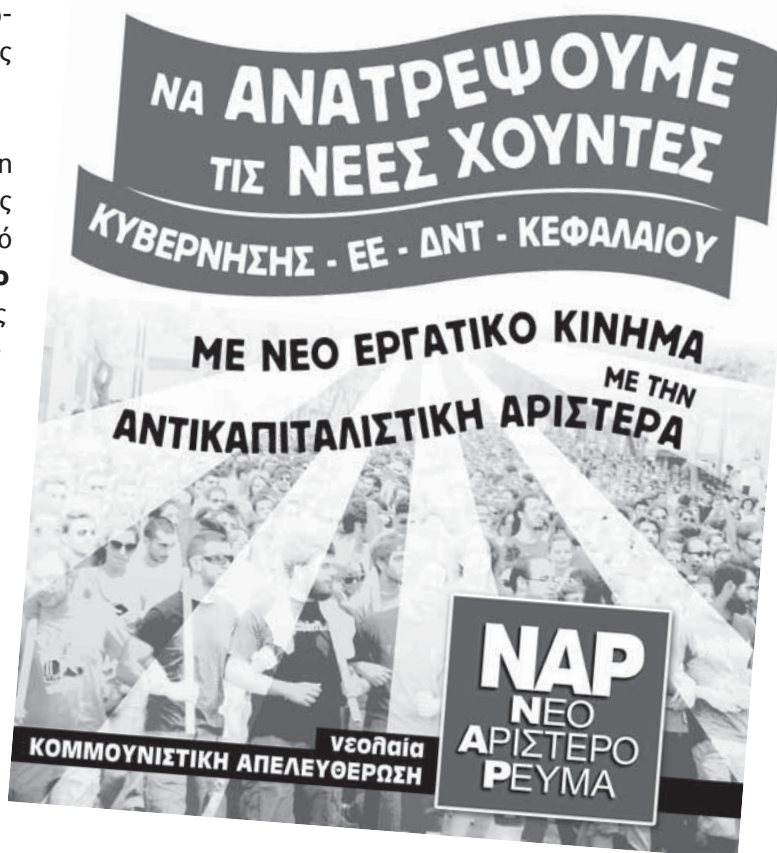
(Λένιν). Προϋποθέτει ένα ορισμένο επίπεδο ταξικής πάλης, στο οποίο οι επαναστατικές δυνάμεις, με «συγκέντρωση πυκνών πυρών» ακριβώς στα κρίσιμα σημεία και στις «αδύνατες γραμμές» του αντιπάλου, θα αποκρούουν την επίθεση, θα κλονίζουν την κυριαρχία του, προετοιμάζοντας τους όρους για το συντριπτικό χτύπημά του.

63 Οι εργαζόμενοι, το εργατικό κίνημα, η Αριστερά και οι χειραφετητικές τάσεις της κοινωνικής πλειοψηφίας έχουν ανάγκη από ένα αιχμηρό και μάχιμο **πρόγραμμα-σχέδιο για την αντικαπιταλιστική ανατροπή** της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και της υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησης του καπιταλισμού, με στόχο την υπέρβαση της δομικής κρίσης του, για την προσέγγιση της επανάστασης. Το πρόγραμμα αυτό αποτελεί το περιεχόμενο της επαναστατικής τακτικής για όλη τη συγκεκριμένη «ιστορική περίοδο» που διανύουμε και όχι απλώς για την πολιτική συγκυρία. Αποτελεί τη «γέφυρα» ανάμεσα στις άμεσες, επιμέρους, ταξικές διεκδικήσεις ενός νέου, νικηφόρου, εργατικού κινήματος και στο πρόγραμμα της αντικαπιταλιστικής επανάστασης και της κομμουνιστικής διεθνιστικής απελευθέρωσης. Εκφράζει τη συγκεκριμένη σύνδεση του άμεσου, πολιτικού αντικαπιταλιστικού αγώνα με τη στρατηγική. Αποτελεί, ταυτόχρονα, τη βάση και για όλες τις απαραίτητες εκφράσεις και εναλλαγές της επαναστατικής τακτικής, για την παρέμβαση στην τωρινή φάση της ταξικής πάλης, στις εναλλασσόμενες συγκυρίες των γεγονότων και των εξελίξεων, έτσι ώστε να επικοινωνεί με τους αγώνες των εργαζομένων και μόνον έτσι να μπορεί να συμβάλει στο μετασχηματισμό τους σε συνολική αντικαπιταλιστική, πολιτική πάλη. Το πρόγραμμα αυτό:

- Υπερασπίζεται τη ζωή της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων και πρωτοστατεί στον αναγκαίο διαρκή και αποφασιστικό εργατικό-λαϊκό αγώνα για την επιβίωση και τις ανάγκες τους.
- Στρέφεται ενάντια στη σχέση μισθών και κερδών, στον τρόπο κατανομής και ιδιοποίησης του παραγόμενου κοινωνικού πλούτου που χαρακτηρίζουν τον καπιταλισμό και επιδεινώνονται περαιτέρω. Για την ανατροπή της πολιτικής του

ας βροντήξει στις πλατείες
το ποδοβολητό της εξέγερσης...
Βλ. Μαγιακόφσκι

κεφαλαίου και των κυβερνήσεών του στις εργασιακές σχέσεις, που στοχεύει στη μόνιμη συμπίεση των μισθών κάτω από το φυσικό όριο, στην αύξηση της απλήρωτης δουλειάς και στην παράταση του εργάσιμου χρόνου. Διεκδικώντας και επιδιώκοντας να επιβληθούν πλήγματα σε αυτή τη σχέση μισθών και κερδών και στο νόμο της σχετικής και απόλυτης εξαθλίωσης· τέτοια που θα μειώνουν το ποσοστό εκμετάλλευσης και θα αναβαθμίζουν το μερίδιο των μισθών και το τμήμα του κοινωνικού πλούτου που κατευθύνεται στους παραγωγούς του. Έτσι ώστε να ωριμάζουν οι προϋποθέσεις για την κατάργηση της ίδιας της έννοιας του κέρδους, της εκμετάλλευσης και της ατομικής ιδιοποίησης του κοινωνικά παραγόμενου πλούτου.

- Στρέφεται ενάντια στη σχέση εκμετάλλευσης και αγοραπωλησίας της εργατικής δύναμης. Διεκδικώντας να επιφέρει καίρια πλήγματα στον ερ-

γοδοτικό δεσποτισμό και στην απόλυτη εξουσία του κεφαλαίου πάνω στην ανθρώπινη εργασία, εργατικό βέτο στις σχέσεις και στους σκοπούς, στο περιεχόμενο και στο χρόνο της εργασίας, τέτοια που να ωριμάζουν τις προϋποθέσεις για την κατάργηση της ίδιας της μισθωτής εργασίας και της εργατικής δύναμης ως εμπορεύματος, και την εξάλειψη κάθε αποξενωτικής και αλλοτριωτικής μορφής εργασίας.

- Στρέφεται ενιαία και ταυτόχρονα ενάντια στα εθνικά και διεθνικά δεσμά του κεφαλαίου και στις ολοκληρώσεις, σε κάθε κυβέρνηση που προωθεί την ουσία της πολιτικής του κεφαλαίου, αλλά και στα πολυεθνικά πολυκλαδικά μονοπώλια και στους υπερεθνικούς καπιταλιστικούς οργανισμούς (ΕΕ, ΔΝΤ, ΝΑΤΟ, ΠΟΕ, ΟΟΣΑ), στον αστικό εθνικισμό-προστατευτισμό και στον αστικό κοσμοπολιτισμό. Ενάντια στο καθεστώς της επιτροπείας και στις απροκάλυπτες επεμβάσεις των ηγεμονικών καπιταλιστικών-ιμπεριαλιστικών κρατών και της ΕΕ —σε συμμαχία με την ντόπια αστική τάξη και κόμματα— που καταβαρύνουν τα εργατικά λαϊκά συμφέροντα και το δικαίωμα του λαού να αποφασίζει για τη ζωή του. Για την ανατροπή της κυβέρνησης και την έξοδο από την ΕΕ και το ΝΑΤΟ ως κρίκο προσέγγισης στην απελευθέρωση και στην κατάλυση συνολικά του διεθνούς καπιταλιστικού-ιμπεριαλιστικού πλέγματος, στην οικοδόμηση μιας νέας εργατικής διεθνοποίησης, στην απόκρουση του ρατσισμού και την αποτροπή των πολέμων.
- Στρέφεται ενάντια στον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό της αστικής τάξης, του κράτους, των κυβερνήσεων, των κομμάτων της, στο φασισμό, στην κατάλυση κάθε έννοιας λαϊκής κυριαρχίας, στην προληπτική καταστολή και στην πολύμορφη καταπίεση. Ενάντια στην αντιδραστική αναμόρφωση του κράτους, τόσο του κεντρικού όσο και του τοπικού (κατάργηση «Καλλικράτη»). Επιδιώκοντας να επιφέρει ρήγματα στην αστική πολιτική και στο σύστημά της, να κλονίσει την αστική ηγεμονία και κυριαρχία. Για μια «άνοιξη» των λαϊκών ελευθεριών και των δημοκρατικών δικαιωμάτων.
- Στρέφεται ενάντια στην ιδεολογική τρομοκρατία και την πολιτιστική εξαχρέωση του κεφαλαίου και ειδικά του μιντιακού υπερκράτους, επιφέρο-

ντας τακτικά ρήγματα εναντίον τους μέσα από τη δημιουργία ενός ισχυρού ρεύματος εργατικού μαρξιστικού «διαφωτισμού» και ενός άλλου εργατικού λαϊκού πολιτισμού. Συμβάλλει σε μια μαζική «εκστρατεία» ενάντια στη δικτατορία της σκέψης, ενάντια στην απολυταρχία που κηρύσσει «εκτός νόμου» τα κοινωνικά δικαιώματα και τις λαϊκές διεκδικήσεις, τις τάσεις αμφισβήτησης της αστικής κυριαρχίας και που δαιμονοποιεί κάθε επαναστατική ιδεολογία. Συγκρούεται με την παιδεία της αγοράς, του χρήματος, της καπιταλιστικής κερδοφορίας, της αναλφάβητης «εξειδίκευσης», του τεχνοκρατισμού, της απόσπασης από τις ανάγκες των εργαζομένων. Διεκδικεί την κατάργηση της επίσημης θρησκείας, τον πλήρη διαχωρισμό εκκλησίας-κράτους, την απόλυτη ισοτιμία των εθνικών και θρησκευτικών μειονοτήτων.

64 Το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα παίρνει σήμερα «σάρκα και οστά» σε **κεντρικές πολιτικές διεκδικήσεις-κόμβους**, που συγκεκριμενοποιούν την ουσία και το περιεχόμενό του και συμπυκνώνουν τα επιμέρους αιτήματα των εργατικών, λαϊκών και νεολαιίστικων διεκδικήσεων:

- **Ανατροπή της πολιτικής και κάθε κυβέρνησης** που είτε με «σοκ και δέος» είτε με «ήπιο» τρόπο διαχείρισης προωθεί την επίθεση του κεφαλαίου και την υπεραντιδραστική ανασυγκρότηση για να ξεπεράσει την κρίση του. Ανατροπή του κοινωνικού σφαγείου κυβέρνησης-ΕΕ-ΔΝΤ.
- **Επιβολή μέτρων ενάντια στον εργασιακό μεσαίωνα**, στην ανεργία, στη φτώχεια, στην εξαθλίωση, στην ιδιότυπη εργατική γενοκτονία. Αυξήσεις στους μισθούς και τις συντάξεις, μείωση των ωρών εργασίας και των ετών συνταξιοδότησης, διπλασιασμός του επιδόματος ανεργίας και γενίκευση σε όλους τους ανέργους χωρίς περιορισμούς, απαγόρευση των απολύσεων, κάλυψη των αναγκών αξιοπρεπούς διαβίωσης για όλους, με απαλλοτρίωση κερδών, πλούτου και ιδιοκτησίας από την αστική τάξη.
- **Κατάργηση, χωρίς αναμονή και μονομερώς, των ληστρικών δανειακών συμβάσεων και των Μνημονίων** που τις συνοδεύουν. Κατάργηση όλων των μνημονιακών νόμων και των κατάπτυστων δεσμεύσεων που έχουν ανα-

ληφθεί (π.χ. αγγλικό δίκαιο για τα δάνεια, παραίτηση ασυλίας για το σύνολο της δημόσιας περιουσίας κ.λπ.).

- **Διαγραφή του χρέους**-δουλεία για τη χώρα (είναι σχεδόν ολόκληρο στα χέρια των κρατών της Ευρωζώνης και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας), χωρίς επιπτώσεις στα εγχώρια ασφαλιστικά ταμεία, τα δημόσια νοσοκομεία και πανεπιστήμια. Ματαίωση κάθε απόπειρας νέου δανεισμού, που θα είναι θηλιά στο λαό. Μέτρα χτυπήματος της τοκογλυφικής και ληστρικής πολιτικής και πρακτικής των τραπεζών. Διαγραφή των χρεών προς τις τράπεζες των ανέργων και των φτωχών.
- **Έξοδος από την Ευρωζώνη και το ευρώ, αντικαπιταλιστική αποδέσμευση από την ΕΕ**, για μια άλλη εργατική σοσιαλιστική διεθνοποίηση στην Ευρώπη και σε όλο τον κόσμο.
- **Δημόσια ιδιοκτησία, με εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση, με εργατικό και κοινωνικό έλεγχο** —για την κατά προτεραιότητα κάλυψη των λαϊκών αναγκών—, της Τράπεζας της Ελλάδας, όλων των τραπεζών, των εταιρειών τηλεπικοινωνιών, ενέργειας, συγκοινωνιών, μεταφορών, ύδρευσης, πετρελαιοειδών και άλλων μονάδων στρατηγικής σημασίας (φάρμακο, διατροφή, ορυκτός πλούτος). Ανάκληση των ιδιωτικοποιήσεων και απόκρουση των νέων. Έξω από το Δημόσιο, τις ΔΕΚΟ, την υγεία και την παιδεία οι νόμοι της αγοράς και οι ιδιωτικές εταιρείες. Όχι στη λεηλασία του δημόσιου και ενεργειακού πλούτου και του περιβάλλοντος.
- Απόκρουση και **ανατροπή της αστικής πολιτικής βίας και τρομοκρατίας**, του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού, της αντιδραστικής αναμόρφωσης του πολιτικού συστήματος, του φασισμού και της εργοδοτικής δεσποτείας. Διάρκης αγώνας για τις ελευθερίες και τα δημοκρατικά δικαιώματα της εποχής μας.
- Υπεράσπιση των **συλλογικών παραγωγικών δυνάμεων του κόσμου της εργασίας**, πρώτα απ' όλα της εργατικής τάξης, που αποτελεί την κύρια παραγωγική δύναμη, ενάντια στο κλείσιμο εργοστασίων και την αποδιάρθρωση ολόκληρων κλάδων της παραγωγής, αντιπαλεύοντας τη λογική και τα κριτήρια του κέρδους, του αντι-

δραστικού και ανισόμετρου διεθνούς καταμερισμού εργασίας και της πολιτικής των ιμπεριαλιστικών οργανισμών (ΕΕ, ΠΟΕ κ.λπ.).

- **Απόκρουση των πολεμικών τυχοδιωκτισμών** του κεφαλαίου και ειδικά των αστικών τάξεων της περιοχής. **Άμεση έξοδος από το ΝΑΤΟ**, να κλείσουν οι Βάσεις. Ειρήνη στα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή με κοινό αγώνα των λαών. Καμιά συμμετοχή του ελληνικού στρατού σε ιμπεριαλιστικές κατοχικές αποστολές.

65 Το πρόγραμμα αυτό στο σύνολο του μπορεί να υλοποιηθεί μόνο από την εργατική εξουσία και την κυβέρνησή της που θα προκύψουν από επανάσταση. Σημαντικές πλευρές του επιδιώκεται σταθερά να επιβληθούν στις αστικές κυβερνήσεις από το αναγεννώμενο ταξικά εργατικό και λαϊκό κίνημα. Από σύγχρονους, επαναστατικούς, εργατικούς, νεολαϊστικούς και λαϊκούς αγώνες. Οι επιδιωκόμενες νίκες του εργατικού κινήματος και οι ενδεχόμενες ήττες της αστικής πολιτικής θα έχουν πάντα σχετικό, ασταθή, διαφιλονικούμενο χαρακτήρα αφού πραγματοποιούνται, ακόμη, στο έδαφος της αστικής κυριαρχίας. Από τη μια, θα βρίσκονται έξω από τη γενική ανοχή και αντοχή των νόμων του συστήματος. Από την άλλη, θα βρίσκονται έξω και από τα αναγκαία όρια της ολοκληρωμένης και σταθερής κατοχύρωσης των εργατικών αιτημάτων και συμφερόντων. Η όξυνση αυτής της αντίθεσης θα φέρνει στο προσκήνιο, περισσότερο ή λιγότερο επιτακτικά, το δίλημμα της επανάστασης ή της αντεπανάστασης, της εργατικής ή της αστικής εξουσίας. Θα εξελιχθεί είτε προς την επαναστατική κατάσταση και την επανάσταση είτε προς την ανασύνταξη-αντεπίθεση του αστικού μπλοκ.

66 Το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης και ανατροπής βρίσκεται στον αντίποδα τόσο της σημερινής άγριας επίθεσης φτώχειας και εξαθλίωσης όσο και του **δίδυμου αδελφού** της, της **εξοντωτικής ανάπτυξης** που υπόσχεται η κυβέρνηση Σαμαρά και το αστικό μπλοκ εξουσίας. Παραφράζοντας τον Μπρεχτ: Η ανάπτυξή τους (όταν και εάν έρθει) θα γκρεμίσει ό,τι έμεινε όρθιο από την κρίση τους! Μεροκάματα πείνας, μόνιμη ανεργία, κινεζοποίηση και όλη η Ελλάδα μια Ειδική Οικονομική Ζώνη για τα πολυεθνικά

πολυκλαδικά μονοπώλια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο. Στον αντίποδα μιας ανάπτυξης με σημαία την ανταγωνιστικότητα, την αρπαγή και την καταστροφή, την εξυπηρέτηση πρωτίστως των αναγκών των πολυεθνικών που είναι συνδεδεμένες με την «παγκοσμιοποίηση» (εξαγωγές, τουριστική βιομηχανία κ.λπ.), αλλά και με ψευδαισθήσεις εθνικής διάσωσης και εθνικής ενότητας, η αντικαπιταλιστική Αριστερά βάζει στο κέντρο την **κάλυψη των εργατικών και λαϊκών αναγκών**. Παλεύουμε για μια παραγωγή που θα έχει στο τιμόνι της την εργατική τάξη, την εργαζόμενη διάνοηση, τη συνεταιρισμένη μικρή και μεσαία αγροτιά, άλλους συνεταιρισμένους παραγωγούς και που θα αναπτύσσεται με κριτήριο τη θέση του εργάτη-εργαζόμενου πρώτα και κύρια στην παραγωγή και όχι μόνο στη διανομή, την ικανοποίηση των κοινωνικών-λαϊκών αναγκών, την ανεμπόδιστη πρόσβαση στα δημόσια αγαθά, την οικολογική ισορροπία. Μια τέτοια παραγωγή μπορεί να υπάρξει μόνο με χτύπημα των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής και έχοντας ως πυρήνα την κοινωνική ιδιοκτησία. Με αυτή τη λογική μπορεί να απαντιέται το ερώτημα εάν υπάρχει ζωή έξω από το ευρώ και την ΕΕ, εάν υπάρχει δυνατότητα η Ελλάδα να έρθει σε ρήξη με τον ιμπεριαλισμό και το κεφάλαιο.

67 Μια ανατροπή στην Ελλάδα μπορεί να πυροδοτήσει **ανατροπές σε όλη την Ευρώπη και ειδικά στο Νότο** και να δημιουργήσει άλλες υλικές και πολιτικές προϋποθέσεις για **αντικαπιταλιστική διεθνοποίηση** προς όφελος

των λαών στη νότια Ευρώπη αλλά και στη Μεσόγειο, με δυνατότητες να αποτελέσει και αφετηρία διάλυσης της ΕΕ. Εννοούμε ανατροπές από τα κάτω, από λαϊκές εξεγέρσεις και όχι για θεσμικές μετατοπίσεις εντός του ασφυκτικού πλαισίου της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. **Μια επαναστατική τομή στην Ελλάδα, σε συνθήκες κυριαρχίας των καπιταλιστικών σχέσεων παγκόσμια και στην Ευρώπη, καθίσταται ουσιαστική** ως μια πορεία ενάντια και έξω από τον καπιταλισμό, μια πορεία μετάβασης και διαπάλης ανάμεσα στις κυρίαρχες ακόμα καπιταλιστικές σχέσεις σε εθνικό και διεθνικό επίπεδο και στις αναπτυσσόμενες κομμουνιστικές σχέσεις. Ακόμη και στην περίπτωση που οι εσωτερικοί κοινωνικοί μετασχηματισμοί έχουν εισβάλει με ριζικό τρόπο και στο επίπεδο της παραγωγής στην κατεύθυνση της κοινωνικής ιδιοκτησίας και του εργατικού ελέγχου, η πραγματικότητα του καπιταλισμού ως διεθνούς συστήματος θα είναι «παρούσα» τόσο «εσωτερικά» στην Ελλάδα, με την επιβίωση των καπιταλιστικών σχέσεων παραγωγής, όσο και «εξωτερικά», μέσα από τις εμπορικές και άλλες σχέσεις σύνδεσης της χώρας με τον υπόλοιπο κόσμο. Αυτό καθόλου δεν σημαίνει ότι πρέπει να αναβληθούν αυτοί οι μετασχηματισμοί. Αντίθετα, θα αναδειχτεί με έντονο τρόπο η **ανάγκη του αντικαπιταλιστικού διεθνιστικού συντονισμού** με τα κινήματα και τους λαούς στην περιοχή μας, ώστε μια εργατική και λαϊκή αντικαπιταλιστική ανατροπή στην Ελλάδα να αποτελέσει απαρχή αλυσιδωτών εξεγέρσεων και επαναστάσεων σε χώρες της περιοχής και σε όλη την Ευρώπη.

68 Η προώθηση του αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης θα είναι αποτελεσματική στο βαθμό που συνδυάζεται με τον προσανατολισμό στην οικοδόμηση των όρων για την **επιβολή** του. Αυτή προϋποθέτει οργάνωση του λαού και, πριν απ' όλα, ένα άλλο **εργατικό κίνημα** με ανεξάρτητο κέντρο αγώνα. Απαιτείται συνειδητή στόχευση παρατεταμένου αγώνα και παλλαϊκού ξεσηκωμού, που σημαίνει **οικοδόμηση οργάνων λαϊκής εργατικής πάλης, επιβολής της λαϊκής θέλησης, αλληλεγγύης και ανατροπής** σε χώρους δουλειάς και κατοικίας. Αυτά τα **όργανα** θα είναι οι απαραίτητοι φορείς που με την ανάπτυξή τους σε ένα πυκνό δίκτυ εργατικών, λαϊκών, κοινωνικών οργανώσεων και συλλογικοτήτων και το μετασχηματισμό τους μέσα από την όξυνση της ταξικής πάλης θα συμβάλουν στην αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης, αποκτώντας ευρύτερο κύρος και δυνατότητα ποιοτικής μετεξέλιξης σε ανεξάρτητα όργανα εργατικής πολιτικής. Σε περίοδο επαναστατικής κατάστασης, μέσα από μια διαδικασία **ποιοτικής τομής** και ανάπτυξης, μπορούν να μετασχηματιστούν, μαζί με νέες μορφές που μπορεί να αναδείξει η επαναστατική ταξική πάλη, σε δημοκρατικά όργανα μιας εργατικής διαδικασίας εξουσίας με στόχο την επαναστατική ανατροπή. Τα όργανα αυτά δεν γεννιούνται όπως η Αθηνά από το κεφάλι του Δία, ούτε κατασκευάζονται με κοπιράιτ από τις οργανώσεις της επαναστατικής Αριστεράς. Θα εμφανιστούν πρωτόλεια μέσα στην πρωτοπόρα δράση των εργαζομένων και του λαού και θα γενικευτούν ως εμπειρία από την πολιτική και θεωρητική παρέμβαση μιας ανατρεπτικής Αριστεράς που αναζητεί δρόμους πέρα από τον κοινοβουλευτικό. Ήδη μορφές όπως οι εργατικές συνελεύσεις και επιτροπές αγώνα σε τόπους δουλειάς, οι λαϊκές συνελεύσεις στις γειτονιές (ακόμα και οι πλατείες), όργανα ανυποχώρητου αγώνα όπως στην Κερατέα και τη Χαλκιδική, οι φοιτητικές καταλήψεις και τα συντονιστικά τους κ.λπ. έδωσαν στην ακμή τους, και όταν χαρακτηρίζονταν από τη μαζική (όσο και αντιφατική) συμμετοχή του κόσμου, «σκηνές από ταινίες προσεχώς». Αποτέλεσαν εμβρυακά δείγματα μιας ανταγωνιστικής προς το αστικό κράτος πολιτικής αυτοοργάνωσης και δημοκρατίας, παρά τα τεράστια προβλήματα και τις ανεπάρκειές τους. Η Αριστερά (ακόμα και η επαναστατική, αν και με άλλο τρόπο) δεν μπόρεσε να παρέμβει προωθη-

τικά. Συχνά παρέμεινε στην καταγγελία/περιφρόνηση ή στην εξυπηρέτηση της κομματικής γραμμής, αντί να συμβάλει στην ανάδειξή τους σε θεσμούς-όργανα που υπηρετούν την αυτοτελή πολιτική οργάνωση του λαού. Απαιτείται παραπέρα μελέτη όλης αυτής της κίνησης, με την κατανόηση βέβαια ότι, όσο οι πολιτικοί συσχετισμοί σφραγίζονται από την αστική και ρεφορμιστική ηγεμονία, όσο δεν κυριαρχεί στην εργατική πάλη η τάση χειραφέτησης, δεν μπορούν αυτές οι πρώιμες μορφές να γενικευθούν και να μετεξελιχθούν ολοκληρωμένα σε ανατρεπτική κατεύθυνση.

69 Τα όργανα λαϊκής εργατικής πάλης και επιβολής της λαϊκής θέλησης πρέπει να επιδιώκουν να συντονίζονται σε πανκοινωνικό επίπεδο. Να είναι ανεξάρτητα από τις μορφές και τους μηχανισμούς άσκησης της κρατικής και αστικής πολιτικής και τους φορείς της εργατικής ενσωμάτωσης. Να συγκροτούν αντιπροσωπευτικά, αιρετά, ανακλητά εργαζόμενα σώματα για την καλύτερη ανάπτυξη των αγώνων τους, το συντονισμό και την ενότητα δράσης του εργατικού κινήματος και την «οργάνωση της δημοκρατίας» για την επεξεργασία των θεωρητικών, πολιτικών και πρακτικών τους θέσεων. Σε κάθε περίπτωση, τα άμεσα όργανα έχουν τον καθοριστικό, αποφασιστικό λόγο απέναντι στα αντιπροσωπευτικά τους σώματα. Τα όργανα αυτά αρχικά μπορεί να είναι πρωτόλειες μορφές **εργατικών συμβουλίων στους τόπους δουλειάς και εργατικών κοινοτήτων στους τόπους κατοικίας**, που θα συνδέονται αγωνιστικά με την πλειοψηφία της τάξης, θα επικοινωνούν με τα αντικαπιταλιστικά της σκιρτήματα, με τις αντιφατικές τάσεις της και θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη των διεκδικήσεων και των αγώνων της. Αποτελούν το έμβρυο της «δικαστικής εξουσίας» σε επαναστατικές καταστάσεις, τείνοντας να ξεπεράσουν τον στενό ορίζοντα του αστικού κοινοβουλευτισμού (η κυβέρνηση-«μονάρχης για τέσσερα χρόνια» και ο πολίτης/εργαζόμενος-«υπήκοος για τέσσερα χρόνια»). Μέσα από καμπές και στροφές μιας οξύτατης ταξικής αντιπαράθεσης μπορεί να υπάρξει, στον αγώνα για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου, μια πανίσχυρη (παράλληλη στην κυβέρνηση) «Εργατική Λαϊκή Εθνοσυνέλευση» και το «Συμβούλιό» της, που θα υποστηρίζεται από ένα δίκτυο οργάνων και **θεσμών εργατικής, λαϊκής,**

αντικαπιταλιστικής, δημοκρατικής πάλης και αυτοάμυνας. Το αντίπαλο στρατόπεδο «θα κινήσει γη και ουρανό» και θα χρησιμοποιήσει κάθε μέσο —ακόμη και το αιματοκύλισμα του λαού— για να αποτρέψει την επιβολή της εργατικής, λαϊκής θέλησης. Είναι πολύ πιθανό μάλιστα να επιλέξει ώστε η κορύφωση της βίας του να γίνει αρκετά νωρίτερα, όταν θα διαβλέπει να αναπτύσσεται ταχύτατα η δυναμική του Αντικαπιταλιστικού Εργατικού Μετώπου.

Συνδέοντας την τακτική με τη στρατηγική

70 Η επαναστατική τακτική για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και της υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησής του με στόχο την υπέρβαση της δομικής κρίσης του, για την προσέγγιση της επανάστασης, στη βάση του αντικαπιταλιστικού προγράμματος πάλης, οριοθετείται με ουσιαστικό τρόπο από τις πολιτικές άλλων ρευμάτων της Αριστεράς στις διάφορες παραλλαγές τους. **Στην εκδοχή του ΣΥΡΙΖΑ και άλλων ρευμάτων της μεταρρυθμιστικής ρεφορμιστικής Αριστεράς,** το μεταβατικό πρόγραμμα κατανοείται ως άθροισμα στόχων, που βαφτίζονται ρεαλιστικοί και δυνατόμενοι να υλοποιηθούν εντός του συστήματος, με απλή προϋπόθεση την αριστερή διακυβέρνηση και στήριξη στο μαζικό κίνημα. Στην τυπική εκδοχή αυτής της προσέγγισης, οι αλλαγές προωθούνται σταδιακά και εξελικτικά, χωρίς επανάσταση, ενώ στην πιο ριζοσπαστική εκδοχή υιοθετείται η λογική του υποχρεωτικού βήματος της αριστερής διακυβέρνησης στη βάση των πιο «κατανοητών» και «άμεσων» στόχων, που θα αποτελέσουν το εφαλτήριο για βαθύτερους ή/και για επαναστατικούς μετασχηματισμούς. Κοινός παρονομαστής είναι η αέναη προσπάθεια προσαρμογής των στόχων στο όριο της «μέσης συνείδησης», η καταδίκη της επαναστατικής στρατηγικής ως άκαιρης, η συσκοτίιση των πραγματικών δεδομένων της ταξικής πάλης, η υποτίμηση, σε τελευταία ανάλυση, της ίδιας της αστικής τάξης και του κράτους της. **Στην εκδοχή του ΚΚΕ και άλλων δυνάμεων του κομμουνιστικού ρεφορμισμού,** το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα κηρύσσεται αχρείαστο, μιας και η υλοποίησή του προϋποθέτει τη λαϊκή εξουσία, θεωρώντας

ότι η προβολή του δημιουργεί «αυταπάτες λύσεων μέσα στον καπιταλισμό». Στη θέση του προβάλλονται μόνο άμεσοι στόχοι αντίστασης, σε συνδυασμό με προπαγάνδισή της ανάγκης για λαϊκή εξουσία και για το «σοσιαλισμό που γνωρίσαμε». Με τον τρόπο αυτό, το αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο στην άμεση πολιτική πάλη αντικαθίσταται από επιμέρους στόχους, η επαναστατική στρατηγική μετατρέπεται σε επαγγελία και διαρκή προεκλογική καμπάνια, και η επανάσταση ως καθοριστική τομή είναι απύσχα. Κατά τη γνώμη μας, οι δυνάμεις της επαναστατικής Αριστεράς και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης οφείλουν να σκύψουν πάνω στην ανάγκη για ανακάλυψη εκείνων των στοιχείων της αντικαπιταλιστικής πολιτικής που θα βοηθούν στο να πυκνώνουν οι γραμμές της πάλης με εργάτες, ανέργους και νέους που δεν ξεκινούν από τις δικές μας αφετηρίες. Χρειάζεται μια πραγματική στροφή στην πολιτική δουλειά ώστε να προτάσσονται και να τεκμηριώνονται οι λύσεις που είναι αναγκαίες σήμερα και που αφορούν άμεσα τον κόσμο που τσακίζεται από την κρίση, χωρίς να περιοριζόμαστε στην προβολή των πολιτικών προϋποθέσεων και των μέσων για την υλοποίησή τους. Πολύ περισσότερο όταν η ιδιομορφία της εποχής μας είναι ότι ακόμα και η πάλη και για την πιο στοιχειώδη εργατική, λαϊκή διεκδίκηση βρίσκει απέναντί της το τείχος της κυρίαρχης πολιτικής, υποχρεούται —εάν θέλει να υπάρξει, να ριζοσπαστικοποιηθεί και να πολιτικοποιηθεί— να συνδέσει τις άμεσες διεκδικήσεις με τους γενικούς πολιτικούς στόχους της αντικαπιταλιστικής ανατροπής.

71 Η αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου δεν είναι ένα πρόγραμμα για μια στατική «μεταβατική» φάση ή, πολύ περισσότερο, ένα κυβερνητικό πρόγραμμα μετέωρο μέσα στο καπιταλιστικό σύστημα. Είναι **ο δρόμος του αγώνα, που συγκρούεται με την καπιταλιστική τάξη πραγμάτων, προκαλεί αγωνιστική μαζική κίνηση και ανεβάζει τις συνειδήσεις, ενώνει την πρωτοπορία με τις αφυπνιζόμενες δυνάμεις του λαϊκού κινήματος, μετασχηματίζει τις επιμέρους αναμετρήσεις σε συνολικό πολιτικό ρεύμα.** Η υλοποίηση στοιχείων του αντικαπιταλιστικού προγράμματος δεν είναι υπόθεση μιας αστικής ή «αριστερής» κυβέρνησης μέσα στο σύστημα. Δεν

διαμορφώνεται με αυτόν το σκοπό, ακόμη και αν προκύψουν κυβερνήσεις που θα διακηρύσσουν μέρος αυτού του προγράμματος. **Αποτελεί όμως οδηγό και άξονα πάνω στον οποίο αναπτύσσεται ο λαϊκός αγώνας χωρίς όρια** με στόχο την απόσπαση κατακτήσεων από οποιαδήποτε κυβέρνηση και τους εργοδότες, επιδιώκοντας να οδηγούνται παράλληλα τα πράγματα «στα άκρα», δηλαδή στην ανατροπή του κεφαλαιοκρατικού συστήματος. Το πρόγραμμα αυτό δεν είναι στατικό και περιχαράκωμένο. Δεν χωρίζεται με σινικά τείχη από την αντικαπιταλιστική επανάσταση. **Η υλοποίηση στο σύνολό του απαιτεί επαναστατική ανατροπή.** Ο βαθμός και ο χρόνος εφαρμογής του και η σύνδεσή του με την επανάσταση εξαρτώνται από την πολιτική ωρίμανση των μαζών, την αντίδραση της άρχουσας τάξης, το συσχετισμό δυνάμεων. Δεν παραπέμπει σε κάποιο ενδιάμεσο στάδιο, αλλά έχει διακρίσιμότητα που πρέπει να αναγνωρίζεται. Η διαλεκτική σχέση του αντικαπιταλιστικού προγράμματος με την επανάσταση δεν πρέπει να οδηγεί σε σύγχυση και επαναστατική βιασύνη, ούτε βέβαια σε αναζήτηση ενός καπιταλισμού με ανθρώπινο πρόσωπο ή ενός κλασικού ή νέου μεταρρυθμισμού (συχνά και με επαναστατική φρασεολογία). Ακόμη κι αν υπάρξουν κατακτήσεις-ρωγμές σ' ένα πεδίο του αντικαπιταλιστικού προγράμματος, αυτές δεν θα παγιωθούν ούτε θα διευρυνθούν αν η πάλη δεν αγκαλιάσει και τους άλλους άξονες όπως αντικειμενικά επιβάλλει η αλληλοσύνδεσή τους.

Κυβέρνηση, εξουσία, επανάσταση

72 Η θεμελιακή πολιτική καμπή που ανοίγει το δρόμο της κομμουνιστικής διεθνιστικής απελευθέρωσης είναι η **αντικαπιταλιστική επανάσταση**. Χωρίς το τσάκισμα του αστικού κράτους, τη συντριβή της αστικής κυριαρχίας και την εργατική εξουσία, δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μια συνολικού και σχετικά σταθερού χαρακτήρα αντικαπιταλιστική μεταβολή. Είναι αδύνατο να εφαρμοστούν συνολικά οι ριζικές μεταβολές που έχουν ανάγκη οι εργαζόμενοι, να εκκινήσει η μετάβαση προς την εργατική δημοκρατία και τον κομμουνισμό. Η αντικαπιταλιστική επανάσταση είναι ο μόνος συνολικός πολιτικός στόχος που απαντά από εργατική ανατρεπτική σκοπιά στο πρόβλημα της εξουσίας. Οι μεγά-

λες καμπές, τα πισωγυρίσματα, οι ήττες, ακόμη και οι τραγωδίες στη διαδρομή του εργατικού κινήματος, αλλά και η σύγχρονη θωράκιση των αστικών κρατών και των ιμπεριαλιστικών οργανισμών πείθουν πως οι οικονομικοί και πολιτικοί αγώνες για κατακτήσεις πρέπει να ολοκληρώνονται με το ποιοτικό άλμα της επανάστασης και τη διεκδίκηση της εξουσίας. Η ελληνική κομμουνιστική Αριστερά, σε κρίσιμες καμπές στην ιστορική της διαδρομή, δεν προσανατόλισε την πολιτική της στην κατάκτηση της πραγματικής εξουσίας από την εργατική τάξη, αλλά, αντίθετα, περιόριζε τον προσανατολισμό της στην κατάκτηση της κυβέρνησης, που αποτελεί υποσύνολό της. Σχεδόν πάντα η υπερτίμηση του ρόλου της κυβέρνησης συνοδευόταν από την υποτίμηση της πραγματικής φύσης της εξουσίας και του κράτους, αλλά και της αποφασιστικότητας της αστικής τάξης να υπερασπίζει την κυριαρχία της.

73 Ένα ευρύ φάσμα δυνάμεων της κομμουνιστικής και αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, με διαφορετικό τρόπο και αφετηρίες, συμφωνούν με την ανάγκη της διεκδίκησης της συνολικής εξουσίας με επαναστατικό τρόπο. Αυτό δεν σημαίνει ότι την ενσωματώνουν με τον ίδιο τρόπο στην πολιτική τους και, πολύ περισσότερο, ότι διαμορφώνουν επαναστατική πολιτική. Παραπέρα, ευρύτερες μάζες εργαζομένων έχουν σκληρά διαπιστώσει πως απέναντί τους έχουν ένα σιδερόφρακτο σύστημα, με όλο και μικρότερα περιθώρια παραχωρήσεων ή κατακτήσεων, και πως είναι σχετικά ανέφικτη κάθε ενδιάμεση μορφή συνολικής πολιτικής «πρότασης» και ριζικής βελτίωσης των πραγμάτων χωρίς αντικαπιταλιστική επανάσταση και αλλαγή τάξης στην εξουσία. Αλλά αυτή η συνειδητοποίηση δεν παράγει αυτόματα κάποια επαναστατική στάση και στράτευση.

74 Η κυρίαρχη τάση μέσα στην κομμουνιστική και, πολύ περισσότερο, την ευρύτερη Αριστερά είναι να αξιοποιείται αυτή η διαπίστωση σε μια κατεύθυνση αναβολής της επαναστατικής πολιτικής ή και εγκατάλειψής της, στο όνομα των «εφικτών» αλλαγών που μπορούν να γίνουν άμεσα αξιοποιώντας κάποιες «ρωγμές» τους συστήματος. Η πρόταση αυτή, που συγκροτεί τον πυρήνα απόψεων της μεταρρυθμιστικής Αριστεράς, επικοινωνεί με την αίσθηση τμημάτων των εργαζομένων πως είναι πολύ

δύσκολη μια συνολική ανατροπή του καπιταλισμού, ειδικά μετά την κατάρρευση του «υπαρκτού σοσιαλισμού» και το έλλειμμα ενός πειστικού κομμουνιστικού προγράμματος και μιας σύγχρονης κομμουνιστικής επαγγελίας για το «και μετά τον καπιταλισμό τι;». Συγκροτείται, έτσι, το κοινωνικό και πολιτικό υλικό **μιας πολιτικής πρότασης που αρχίζει και τελειώνει σχεδόν συνειδητά στη διεκδίκηση μιας καλύτερης διαχείρισης του συστήματος, με βασικό όπλο μια κυβερνητική αλλαγή.** Παραγνωρίζονται συνεπώς ο ρόλος του κράτους και των κατασταλτικών μηχανισμών, η άμεση παρέμβαση των μονοπωλίων και της ολιγαρχίας στην πολιτική ζωή (βλέπε ρόλος των ΜΜΕ), η υποβάθμιση του ρόλου της κυβέρνησης και του Κοινοβουλίου στο πλαίσιο του σύγχρονου αστικού ολοκληρωτισμού, η αποκρουστική κυριαρχία του εργοδοτικού δεσποτισμού στο παραγωγικό πεδίο. Με την ίδια ταχύτητα που η οξύτητα της κρίσης θα κάνει να φαίνεται άμεσα επιβεβλημένη μια τέτοια εφικτή λύση χωρίς αναμονή, με την ίδια ταχύτητα θα εκφυλίζεται το αποτέλεσμά της. Ειδικά σε χώρες του ανεπτυγμένου καπιταλιστικού κόσμου, με υπερώριμη αστική κρατική πολιτική, ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και άλλους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς και ισχυρή σύμφυση της αστικής τάξης με το διεθνές κεφάλαιο και τους οργανισμούς του, **οι επιμέρους μεταρρυθμίσεις θα χωρούν όλο και λιγότερο μέσα στο σύστημα.** Σημαντικό τμήμα δυνάμεων του ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και τμημάτων της κινηματικής εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς, στη βάση αυτής της συλλογιστικής, καταλήγουν στην **αναζήτηση ενός δρόμου χωρίς επαναστατικό στόχο,** που εξαντλείται σε συνδυασμούς επιμέρους κινηματικών δράσεων και κυβερνητικών διαχειριστικών λύσεων.

75 Η διαπίστωση της δυσκολίας των άμεσων κατακτήσεων και του συνολικού επαναστατικού εγχειρήματος οδηγεί άλλα τμήματα της κομμουνιστικής Αριστεράς σε μια αναχώρηση από το πεδίο του υπαρκτού ταξικού αγώνα και της επαναστατικής τακτικής, με αντικατάσταση της τελευταίας, στην καλύτερη περίπτωση, από μια επανάληψη της αναγκαιότητας της επαναστατικής ανατροπής του καπιταλισμού σε προπαγανδιστικό επίπεδο. Με συνεχή τονισμό της ματαιότητας διεκδίκησης οποιωνδήποτε πολιτικών στόχων πριν από την επανάσταση, πλην ίσως κάποιων εντελώς άμεσων. Η προσέγγιση αυτή επικοινωνεί, με άλλο δρόμο και τρόπο, με την εμπειρία μαχόμενων τμημάτων που κατανοούν πως αυτό το σύστημα δεν ραγίζει εύκολα. Αυτή η συλλογιστική προσφέρει τη θεωρητική βάση στο ΚΚΕ για εγκατάλειψη των στόχων της πολιτικής ανατροπής της επίθεσης, της πτώσης των αντεργατικών κυβερνήσεων με λαϊκούς αγώνες, καθώς και κομβικών στοχεύσεων, όπως η διαγραφή του χρέους ή η αποχώρηση από την Ευρωπαϊκή Ένωση, παρά μόνο στο πλαίσιο μιας λαϊκής εξουσίας. Πρόκειται στην ουσία για μια **επιδίωξη διατήρησης του επαναστατικού στόχου, χωρίς απάντηση στο ζήτημα του δρόμου,** δηλαδή της συγκρότησης του κοινωνικού και πολιτικού υποκειμένου της επαναστατικής αλλαγής, που δεν συγκροτείται ποτέ αφηρημένα, αλλά μέσα από την κοινωνική και πολιτική δράση.

76 Το ζητούμενο για τους κομμουνιστές της εποχής μας είναι η **διαλεκτική υπέρβαση των αδιέξοδων αυτών αντιλήψεων,** που έχουν ως κοινό στοιχείο την έλλειψη εμπιστοσύνης στην πολιτική και επαναστατική δράση των ίδιων των εργαζομένων και τελικά συναντιούνται στην άρνηση της επαναστατικής τακτικής στο καίριο πεδίο της εργατικής και της ευρύτερης λαϊκής πάλης για τα ζωτικά προβλήματα. Δεν ξεχνούμε ότι η ύπαρξη της κρίσης του καπιταλισμού από μόνη της, με τις όλο και πιο βαριές συνέπειες για την εργατική τάξη και την κοινωνία, δεν δικαιώνει μια επαναστατική προσμονή του μέλλοντος. Υπογραμμίζει και την αδυναμία της εναλλακτικής προοπτικής της κοινωνικής χειραφέτησης να επιβληθεί. Θέτει την κατεπείγουσα ανάγκη η τελευταία να ανασυγκροτηθεί ως συνδυασμός από πολιτικές και κοινωνικές δυναμικές, προγράμματα αγώνα, αιτήματα επιβί-

ωσης, όργανα συγκρότησης και θεωρητικές πρωτοβουλίες που πρέπει να συναρθρωθούν σε ένα κίνημα ανατροπής της επιδρομής ενός συστήματος που δεν πρόκειται να εξαφανιστεί από μόνο του. Με αυτή την έννοια, **η σύγχρονη επαναστατική τακτική απαντά ταυτόχρονα στο ζήτημα του επαναστατικού στόχου και των επαναστατικών δρόμων**. Ζητούμενο είναι να ανακαλύψει ο κόσμος της εργασίας ότι μπορεί να βρει ο ίδιος το δρόμο για να επαναστατήσει, όχι να παραιτηθεί ή να το αναθέσει σε άλλους.

77 Η πάλη που έχει στον πυρήνα της αυτή την ανατρεπτική λογική, και με όπλο τον μαζικό αγωνιστικό «εκβιασμό» των εργαζομένων, είναι η μόνη που μπορεί να οδηγήσει σε **απόσπαση κατακτήσεων** ή ακόμη και στην ενδεχόμενη διαμόρφωση **ρωγμών** στο αστικό σύστημα διακυβέρνησης, ως «υποπροϊόντα» του ριζοσπαστικού και επαναστατικού αγώνα των εργαζομένων. Στην πορεία ανάπτυξης της ταξικής πάλης, με την ποιοτική ενίσχυση του μαζικού επαναστατικού αγώνα και των αντίστοιχων οργάνων εργατικής πολιτικής, με τη διαμόρφωση ενός πανίσχυρου αντικαπιταλιστικού εργατικού μετώπου και μιας αντίστοιχης επαναστατικής και σύγχρονα κομμουνιστικής Αριστεράς, μπορεί να προκύψουν ανακατατάξεις και σε κυβερνητικό επίπεδο. Είτε με κυβερνήσεις αστικού ή μικροαστικού χαρακτήρα, που θα προσπαθήσουν να ενσωματώσουν κάποια από τα αιτήματα και τη δυναμική του λαϊκού κινήματος, είτε με κυβερνήσεις αριστερού προσανατολισμού, που θα προσπαθούν να εκφράσουν —με μερικό και αντιφατικό τρόπο— τη λαϊκή πάλη. Ειδικά στη δεύτερη περίπτωση θα αποτελούν, ενδεχόμενα, ένα υβριδικό προϊόν της πάλης ενός ισχυρού εργατικού και αντικαπιταλιστικού κινήματος (που δεν θα είναι τόσο ισχυρό, ώστε να επιβάλει την επανάσταση) και μιας αδύναμης αστικής τάξης (που θα αναγκάζεται να υποχωρήσει πρόσκαιρα, για να ενσωματώσει αρχικά και έπειτα να επιτεθεί στο εργατικό κίνημα και στις κατακτήσεις του). **Οι κομμουνιστές και η επαναστατική Αριστερά δεν συμμετέχουν σε τέτοιες κυβερνήσεις**. Με όπλο ένα ισχυρό, μαζικό και αποφασιστικό **πολιτικό εργατικό-λαϊκό κίνημα**, χωρίς αναμονή, και ειδικά στην αρχική φάση, θα αξιοποιούνται τα όποια αντιφατικά χαρακτηριστικά των κυβερνήσεων αυτών, η σχετική αστάθειά τους, η από-

στασή τους από τις διαθέσεις και τα αντικειμενικά συμφέροντα τμημάτων του λαού που τις ψήφισε, ώστε με την ανεξάρτητη, ισχυρή, μαζική, ανένδοτη δράση του λαού είτε να επιβάλλονται φιλολαϊκά μέτρα και κατακτήσεις είτε να ματαιώνονται και να ανατρέπονται τα αντεργατικά, φιλοσυστημικά, φιλοΕΕ διαχειριστικά μέτρα.

Σε παρόμοιες συνθήκες η σύγκρουση για την εξουσία οξύνεται και επιταχύνεται. Οι κομμουνιστές παρεμβαίνουν στη σύγκρουση αυτή με τη λογική «όλη η εξουσία στα όργανα του εργατικού κινήματος», όλη η εξουσία και ο πλούτος της κοινωνίας στα χέρια των εργαζομένων και του λαού, μέσα από το άλμα της επανάστασης. Τι είναι όμως αυτό που καθορίζει αυτή τη δυνατότητα; Κατ' αρχάς πρέπει να έχει βρεθεί η ελληνική κοινωνία σε επαναστατική κατάσταση, η οποία είναι απαραίτητη για το ξέσπασμα επανάστασης, δεν προεξοφλεί όμως την επιτυχία της. Το καθοριστικό θα είναι η πολύπλευρη επαναστατική δράση των μαζών και η ύπαρξη οργάνων της αυτοτελούς πολιτικής και επαναστατικής πάλης της εργατικής τάξης και των σύμμαχων στρωμάτων, εξωτερικών και ανταγωνιστικών προς το αστικό κράτος, που θα αποτελούν προπλάσματα οργάνων άσκησης της εργατικής εξουσίας. Σε αυτό το πεδίο βρίσκεται το βασικό έργο της επαναστατικής και σύγχρονα κομμουνιστικής Αριστεράς, με αφετηρία και από σήμερα: η ολόπλευρη ανάπτυξη της αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής λογικής και προπλάσμάτων οργάνων ανεξάρτητης αγωνιστικής και πολιτικής συγκρότησης των εργαζομένων.

78 Η συζήτηση για την πολιτική απάντηση της κομμουνιστικής Αριστεράς και του εργατικού κινήματος δεν μπορεί να εξαντλείται σε μια τοποθέτηση για την κυβέρνηση και την εξουσία στο μέλλον. Πρέπει να ξεκινά από το σήμερα και **από το κρίσιμο ερώτημα του πως θα ανατραπεί η πολιτική, η κυβέρνηση και συνολικότερα το καθεστώς επιτροπείας που έχουν επιβάλει κεφάλαιο, ΕΕ και ΔΝΤ**. Η πτώση της κυβέρνησης μπορεί να γίνει με δύο τρόπους. Η πρώτη πιθανότητα είναι με ομαλή κοινοβουλευτική εναλλαγή, με «αντιμνημονιακές συμμαχίες εθνικής σωτηρίας» με κέντρο τον ΣΥΡΙΖΑ, που θα επιχειρήσουν «ανόρθωση» της οικονομίας με διατήρηση των αρνητικών δεδομένων του Μνημονίου. Η δεύτερη δυνατότητα είναι με ανατροπή, με τον εξωκοινοβουλευ-

τικό παρατεταμένο αγώνα, με συνειδητό παλλαϊκό πανεργατικό ξεσηκωμό και εξέγερση, στηριγμένη σε ένα πολιτικοποιημένο μαζικό και ταξικά ανασυγκροτημένο κίνημα, με αλλαγή των συσχετισμών μέσα στην κοινωνία και την Αριστερά σε όφελος των δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής ανατροπής και του ταξικού εργατικού κινήματος. Στη δεύτερη αυτή περίπτωση, υπάρχει η δυνατότητα η οποία αστική κυβέρνηση προκύψει να είναι αδύναμη να συνεχίσει τον μνημονιακό εφιάλτη. Αυτό θα παροξύνει την πολιτική κρίση, θα τη μετατρέψει σε κρίση διακυβέρνησης, θα φέρει στην ημερήσια διάταξη ανώτερα ζητήματα μαζί με «την ανατροπή της επίθεσης». Θα θέσει το ζήτημα του κλονισμού της αστικής κυριαρχίας, της μαζικής οικοδόμησης άλλων οργάνων που εν μέρει θα είναι όργανα αγώνα, εν μέρει όργανα αντιεξουσίας και θα σπρώχνουν «από τα κάτω» σε πλήρες μπλοκάρισμα και ανατροπή του μνημονιακού κεκτημένου και ευρύτερα της αστικής πολιτικής· δηλαδή προς δρόμους επαναστατικής κατάστασης και επαναστατικής κρίσης. Χρειάζεται να ανοίξει μια συζήτηση επομένως σχετικά με τη δυνατότητα, την ανάγκη, αλλά και τις προϋποθέσεις ώστε η πάλη για αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και της υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησής του για να ξεπεράσει την κρίση του να αποτελέσει και δρόμο προσέγγισης της επαναστατικής διαδικασίας. Με αυτή την έννοια, η αντιπαράθεση της «ανατροπής των Μνημονίων και της κυβέρνησης» με την «επανάσταση», είτε στο όνομα της πρώτης, με τη στρατηγική της «κυβερνητικής λύσης» που προωθεί ο ΣΥΡΙΖΑ, είτε στο όνομα της δεύτερης, με την αφηρημένη προβολή της «λαϊκής εξουσίας» που θέτει το ΚΚΕ, δεν έχει καμία βάση και χρησιμότητα για το λαϊκό κίνημα. Αντίθετα, η αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης είναι δρόμος για το βάθεμα της

πολιτικής κρίσης και τη μετατροπή της σε «κρίση διακυβέρνησης», για τον κλονισμό της αστικής κυριαρχίας και την προσέγγιση-επιτάχυνση της αντικαπιταλιστικής επανάστασης.

79 Με τα παραπάνω κριτήρια, η επαναστατική Αριστερά αρνείται τη συμμετοχή και τη στήριξη σε κυβερνήσεις στο πλαίσιο της διαχείρισης του καπιταλισμού και της ΕΕ και συνεπώς αρνείται συμμετοχή και στήριξη στην κυβερνητική πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ για «κυβέρνηση σωτηρίας με κορμό την Αριστερά». Με τις αντιλήψεις που στοχεύουν σε μια κριτική στήριξη της κυβερνητικής προοπτικής του ΣΥΡΙΖΑ οι διαφορές μας είναι στρατηγικού χαρακτήρα. Παρόμοιες απόψεις φαίνεται να ξεχνούν πως στην εποχή της καπιταλιστικής βαρβαρότητας και του κοινοβουλευτικού ολοκληρωτισμού, της στενής συνύφανσης εθνικών και υπερεθνικών αστικών μηχανισμών, ο ρόλος του Κοινοβουλίου και της κυβέρνησης υποβαθμίζεται σε σχέση με το σύνολο των μηχανισμών με τους οποίους ασκεί εξουσία η αστική τάξη. Αλλά και ότι, ειδικότερα, ο σκληρός πυρήνας του «βαθέως κράτους» (στρατός, δυνάμεις καταστολής κ.λπ.) κάθε άλλο παρά ελέγχεται πραγματικά από την κυβέρνηση. Οι φορείς αυτών των αντιλήψεων αρνούνται να τοποθετηθούν για τον συγκεκριμένο ταξικό χαρακτήρα και τη φυσιογνωμία της πολιτικής του ΣΥΡΙΖΑ και να αναγνωρίσουν ότι αριστερή κυβέρνηση θα ήταν μόνο μια κυβέρνηση που θα εφάρμοζε αριστερή πολιτική, δηλαδή μια πολιτική σύγκρουσης με τα όρια του καπιταλιστικού πλαισίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η ρεφορμιστική και διαχειριστική αριστερά

80 Στο φόντο της εξελισσόμενης κρίσης, σε ό,τι αφορά το ερώτημα της άμεσης ανακοπής της επίθεσης και μιας κάποιας διεξόδου ανακούφισης, μεγάλο μέρος των εργατικών και λαϊκών στρωμάτων κοιτούν κυρίως, αν και όχι αποκλειστικά, προς τα αριστερά. Την ίδια στιγμή, ο αντίπαλος διατηρεί την ηγεμονία σε στρατηγικό επίπεδο, καθώς τα όρια της συμμετοχής στην Ευρωζώνη και, πολύ περισσότερο, της καπιταλιστικής οικονομίας σε συνθήκες ανοιχτών αγορών παρουσιάζονται ως απaráβata. Την ηγεμονία αυτή οι αστικές συντηρητικές δυνάμεις την ασκούν μεθοδικά, στηριζόμενες στην υποστήριξη της ΕΕ, αξιοποιώντας τη στρατηγική ιδεολογική παραίτηση της ευρωπαϊκής Αριστεράς και του ΣΥΡΙΖΑ, την προσκόλληση του ΚΚΕ στα πρότυπα των πρώην «σοσιαλιστικών» χωρών, αλλά και επισείοντας τον «κίνδυνο του χειρότερου» σε μια πιθανή αντικαπιταλιστική πορεία.

81 Ο σοσιαλισμός και η κομμουνιστική προοπτική, στον νέο κύκλο που άνοιξε μετά το 1989-90, μετατράπηκε σε υπόθεση αποσυνδεδεμένη από την καθημερινή πάλη και την άμεση πολιτική παρέμβαση. Για τον ΣΥΝ και στη συνέχεια για τον ΣΥΡΙΖΑ έχει στην πραγματικότητα εγκαταλειφθεί ως στόχος, παραμένοντας μόνο ως μια γενικόλογη διακήρυξη. Ο σοσιαλισμός αποτελεί για αυτό το ρεύμα ένα διακηρυκτικό σύνθημα με ηθική διάσταση, στα βήματα των τμημάτων του ιστορικού κομμουνιστικού κινήματος που ακολούθησαν μια πορεία αποκομμουνιστικοποίησης σε Ανατολή και Δύση και προσέγγισης της σοσιαλδημοκρατίας. Ακόμη και οι δυνάμεις κομμουνιστικής αναφοράς στην αριστερή πτέρυγα του ΣΥΡΙΖΑ ουσιαστικά διατηρούν το σοσιαλισμό ως στοιχείο συνοχής και ταυτότητας και όχι μαζικής πολιτικής παρέμβασης. Το ΚΚΕ από την άλλη, έχοντας αντισταθεί στην πίεση της αποκομμουνιστικοποίησης,

προβάλλει ένα σοσιαλισμό που δεν είναι παρά μια υπεράσπιση του παρελθόντος, του «υπαρκτού σοσιαλισμού», με το βάρος να πέφτει στην περίοδο Στάλιν, την οποία αντιλαμβάνεται —παρά την ήττα της εργατικής δημοκρατίας και της επαναστατικής τάσης— ως μια περίοδο κατακτήσεων και κυρίως της αντιφασιστικής νίκης των λαών. Ταυτόχρονα, αδυνατεί να συνδέσει την κομμουνιστική προοπτική με την άμεση πολιτική πάλη, τις ανάγκες της εργατικής τάξης σήμερα, καθώς δεν έχει επαναστατική τακτική συσπείρωσης των ριζοσπαστικών εργατικών διαθέσεων γύρω από ένα αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα.

Πολιτική γραμμή και στρατηγική ΣΥΡΙΖΑ

82 Η κοινωνική και πολιτική φυσιογνωμία του ΣΥΡΙΖΑ, το πρόγραμμά του και η εξέλιξη της άμεσης πολιτικής του πρότασης τον οριοθετούν ως μια **δύναμη διαχείρισης** εντός του συστήματος της κεφαλαιοκρατικής κυριαρχίας στην Ελλάδα, της ΕΕ και του ΝΑΤΟ. Σημαντικότερα τμήματα του δυναμικού του έχουν αγωνιστική κατεύθυνση, διατηρούν σχέσεις με τα μαζικά κινήματα, ενώ συνολικά η εκλογική και πολιτική βάση του, σε μεγάλο βαθμό αποτελούμενη από εργατικά λαϊκά στρώματα, δεν ενσωματώνεται εύκολα στην ταχύτατη πορεία συντηρητικής μετατόπισης της ηγεσίας του. Το στοιχείο αυτό, όπως και το γεγονός ότι ο ΣΥΡΙΖΑ δεν είχε ως τώρα οργανικούς δεσμούς με την ελληνική ολιγαρχία, προσδίδει στην ένταξή του στη διαχείριση της εξουσίας στοιχεία ρίσκου για το αστικό πολιτικό σύστημα. **Το έλλειμμα στρατηγικής αντικαπιταλιστικής απάντησης και η διαχειριστική και ρεφορμιστική λογική του ΣΥΡΙΖΑ είναι η βάση της δεξιάς προσαρμογής του.**

83 Αφετηρία για την τοποθέτηση του ΣΥΡΙΖΑ στο θέμα της κρίσης αποτελεί η θέση πως η αλλαγή στη ζωή των εργαζομένων θα έρθει με παραγωγική ανασυγκρότηση της οικονομίας στηριγμένη κατά βάση σε ιδιωτικές, ελληνικές και ξένες, επενδύσεις. Ο θαυμασμός στην «επεκτατική πολιτική» Ομπάμα υπογραμμίζει συμβολικά αυτή την κατεύθυνση. Διακηρύσσει ότι θα διατηρήσει το σημερινό επίπεδο δαπανών (πράγμα φυσικά απολύτως αντεργατικό, διότι προϋποθέτει αποδοχή των περικοπών των Μνημονίων), αλλά θα βελτιώσει το σκέλος των εσόδων με προοδευτική φορολόγηση του κεφαλαίου. Όσον αφορά την προσέλκυση των επενδύσεων, γίνεται λόγος για πάταξη της διαφθοράς και της γραφειοκρατίας του κράτους, κατάργηση των προνομίων των «ολιγαρχών», νομισματική σταθερότητα εντός ευρώ και φορολογική σαφήνεια. Δεν αποκλείονται ούτε καν οι ιδιωτικοποιήσεις, με την προϋπόθεση της «ισχυρής έρευνας αγοράς», ώστε τελικά να υπάρχει «αξιοποίηση και όχι εκποίηση». Τα παραπάνω προϊδεάζουν για μια ανοιχτά φιλοκαπιταλιστική πολιτική και όχι για μια διστακτική ρεφορμιστική προσπάθεια, που έστω θα φέρει δουλειές και κάποιο εισόδημα. Ανασύρεται το ιδεολόγημα της «υγιούς επιχειρηματικότητας», ενώ η αμφισβήτηση των ιδιωτικοποιήσεων παραμένει διφορούμενη, ειδικά σε ό,τι αφορά τον τραπεζικό τομέα όπου προτείνεται εξυγίανση και επιστροφή στους ιδιώτες. Υιοθετείται η νομιμότητα του δημόσιου χρέους, με την εξαίρεση του «επαχθούς» τμήματος, και η ανάγκη της δημοσιονομικής εξυγίανσης, έννοια διόλου ουδέτερη καθώς σηματοδοτεί την ισοπέδωση των κοινωνικών δαπανών. Παρά τα συνθήματα για κατάργηση του Μνημονίου, αυτό προτείνεται να αντικατασταθεί με ένα «εθνικό σύμφωνο» για τη δημοσιονομική εξυγίανση και τη διαχείριση του χρέους. Ο ΣΥΡΙΖΑ φαίνεται να ξεχνά την καπιταλιστική κρίση που είναι κρίση υπερσυσσώρευσης, που σημαίνει πως δεν λείπουν τα κεφάλαια και οι επενδυτές. Νέος γύρος καπιταλιστικής ανάπτυξης στην Ελλάδα βασισμένης στο ιδιωτικό κεφάλαιο μπορεί θεωρητικά να υπάρξει. Με τίμημα όμως ένα γύρο γιγαντιαίας καταστροφής κεφαλαίου, παραγωγικών δυνάμεων και εργαζομένων ώστε να εκτονωθεί η κρίση υπερσυσσώρευσης και να «πάρει μπροστά η καπιταλιστική μηχανή» πάνω στα κοινωνικά ερείπια και σε συνθήκες υπερεκμετάλλευσης.

84 Η υλοποίηση αυτής της πολιτικής θεωρείται εφικτή από τον ΣΥΡΙΖΑ μέσα στο πλαίσιο της ΕΕ, της Ευρωζώνης, αλλά και του ΝΑΤΟ και του πλέγματος υποταγής της Ελλάδας στον καπιταλιστικό κόσμο. Για τον ΣΥΡΙΖΑ η υπεραντιδραστική πολιτική της ΕΕ δεν είναι παρά μια ακραία έκφραση πολιτικών επιλογών της Γερμανίας, της Μέρκελ, του νεοφιλελευθερισμού, των τραπεζών ή όλων μαζί. Δεν εξηγεί όμως γιατί οι κυβερνήσεις από όλο το πολιτικό φάσμα (από τις δεξιές και σοσιαλδημοκρατικές μέχρι αυτές που συμμετέχουν οι πράσινοι, οι ακροδεξιοί, ακόμα και το ΑΚΕΛ) εφαρμόζουν με αφοσίωση την ίδια πολιτική. Το ιδεολόγημα που υποστηρίζει ότι ο διεθνιστικός δρόμος περνά μέσα από την ΕΕ, δίνοντας τη δυνατότητα ταυτόχρονης ανατροπής σε 27 χώρες, καταλήγει να καλλιεργεί την αδράνεια και την υποταγή στις πολιτικές της ΕΕ σε κάθε χώρα. Η ιδέα της ισότιμης σχέσης της Ελλάδας με τα κράτη-μέλη της ΕΕ ήταν πάντα ουτοπική, ακόμη και την περίοδο όπου η ΕΕ ήθελε να δώσει επίφαση «δημοκρατικής νομιμοποίησης». Σήμερα οι ιδέες της σύγκλισης και της συνεργασίας έχουν εγκαταλειφθεί ακόμα και φραστικά, καθώς προωθείται η οικονομική διακυβέρνηση, η επιτροπεία και η εκχώρηση κυριαρχίας, ακόμα και για τις ισχυρές χώρες της ΕΕ. Διότι στο έδαφος της κρίσης το κεφάλαιο συγκεντρώνει εξουσία σε θεσμούς θωρακισμένους από την επίδραση της λαϊκής παρέμβασης.

85 Το θέμα της εξουσίας αντιμετωπίζεται απλώς ως κυβερνητική εναλλαγή, με παράλληλη υποβάθμιση του ρόλου που έχουν στη στερέωση της εξουσίας του κεφαλαίου το κράτος, οι θεσμοί και οι μηχανισμοί του, αλλά και η κυριαρχία στην παραγωγή, στα ΜΜΕ και εν γένει στους ιδεολογικούς μηχανισμούς. Η επιβολή των Μνημονίων θεωρείται απλώς επιλογή του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ και υποτιμάται το γεγονός ότι είναι το κεφάλαιο που διάλεξε αυτόν το δρόμο για να ξεπεράσει την κρίση, στο πλαίσιο της στρατηγικής συμμαχίας με το ευρωπαϊκό κεφάλαιο στην ΕΕ. Η πεποίθηση για την ουδετερότητα της κρατικής μηχανής και των θεσμών οδηγεί σε ασυγχώρητες κοινοβουλευτικές αυταπάτες, που προεκτείνονται στις ανεξάρτητες αρχές κ.λπ., σε ατελέσφορες κοινοβουλευτικές αντιπαραθέσεις που θεωρούνται μάχες. Την ίδια στιγμή καλλιεργείται στο μαζικό κίνημα και στο λαό

στάση εκλογικής αναμονής και υπόκλισης στη «νομιμότητα», που επιτείνει την αίσθηση αδιεξόδου και την πτοπάθεια.

86 Απέναντι στη χρεοκοπία του πολιτικού σκηνικού της Μεταπολίτευσης και ειδικότερα του ΠΑΣΟΚ, ο ΣΥΡΙΖΑ ακολουθεί μια γραμμή προσεταιρισμού και μέσω της αξιοποίησης μέρους του στελεχικού δυναμικού του ΠΑΣΟΚ, μη επιτρέποντας η τάση αμφισβήτησης των ιδεολογικών και θεσμικών πυλώνων του καθεστώτος να στραφεί σε μια αριστερή αγωνιστική και αντικαπιταλιστική κατεύθυνση. Λόγω της κοινοβουλευτικής του λογικής αφήνει στο απυρόβλητο τα ιδεολογικά και πολιτικά χαρακτηριστικά της ΔΗΜΑΡ, αλλά και των ΑΝΕΛ, δίνοντας βάρος σε μια κριτική τακτικών χειρισμών, αφήνοντας ανοιχτό παράθυρο σε ενδεχόμενες συμμαχίες, ειδικά αν η προοπτική αυτοδυναμίας αποδειχτεί μη ρεαλιστική. Σε αυτό το πλαίσιο η ίδια η πολιτική στρατηγική της «αριστερής κυβέρνησης» έδωσε σταδιακά τη θέση της στην πρόταση για «κυβέρνηση σωτηρίας με κορμό την Αριστερά», βάσει του καλπονοθευτικού εκλογικού νόμου.

87 Σε ό,τι αφορά το λαϊκό κίνημα και τους εργατικούς αγώνες, ο ΣΥΡΙΖΑ έχει μια παραδοσιακή αντίληψη· τα βλέπει σαν δυνάμεις διαμαρτυρίας, ανάδειξης προβλημάτων και στήριξης της κυβερνητικής του πρότασης. Σήμερα όλα αφήνονται στην **προσδοκία της κυβερνητικής εναλλαγής**. Η κατάσταση στο εργατικό κίνημα αντιμετωπίζεται με όρους συνθηματολογικής κριτικής των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ και με προσπάθεια αλλαγής συσχετισμών με τον προσεταιρισμό τμημάτων του κυβερνητικού συνδικαλισμού, κυρίως της ΠΑΣΚΕ. Η γραμμή της **αλληλεγγύης** στα πιο χτυπημένα στρώματα προωθείται σε σχετική αντιπαράθεση με τον κοινωνικό αγώνα και την πολιτική σύγκρουση. Πρόκειται για μια κατεύθυνση στα όρια του λεγόμενου κοινωνικού τομέα της οικονομίας της ΕΕ, που στηρίζει οικονομικά δομές και επιχειρήσεις σε μια γραμμή ενσωμάτωσης και χειραγώγησης της κοινωνικής δράσης.

88 Ρεύματα και αγωνιστές που δεν ενσωματώθηκαν στη γραμμή της ηγεσίας του ΣΥΡΙΖΑ δέχονται πιέσεις, που θα εντείνονται.

Αποδεικνύεται έτσι ότι **η φυσιογνωμία του ΣΥΡΙΖΑ δεν διαμορφώνεται με όρους εσωκομματικών συσχετισμών**, αλλά συμμόρφωσης με τη «νομιμότητα» που θέτει το αστικό μπλοκ. Στο πλαίσιο αυτό, η «αριστερή αντιπολίτευση» του ΣΥΡΙΖΑ αναλαμβάνει βαρύτερες ευθύνες για τη συμμετοχή της σε ένα κόμμα με ολοένα πιο ανοιχτή διαχειριστική λογική. Χαρακτηριστικό είναι το αδιέξοδο της γραμμής «καμιά θυσία για το ευρώ», που παρουσιάστηκε σαν μια επαρκής γραμμή για τη συνύπαρξη ή ενσωμάτωση τάσεων της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς στον ΣΥΡΙΖΑ. Πρόκειται για μια κατεύθυνση χωρίς νόημα τη στιγμή που το ευρώ έχει προκαλέσει τόσες θυσίες, ενώ η παραμονή στην Ευρωζώνη και την ΕΕ είναι ένα μνημόνιο διαρκείας, μια συνεχής θυσία για το λαό. Συχνά μάλιστα η θέση αυτή υποστηρίζεται με μια ελιτίστικη αντίληψη που θέλει το λαό ανέτοιμο για σύγκρουση ή, ακόμα χειρότερα, να μη θέλει να συγκρουστεί, οπότε η αντικαπιταλιστική Αριστερά οφείλει να σιωπήσει μέχρι το πλήρες αδιέξοδο να κάνει τη σύγκρουση αναπόφευκτη, παραβλέποντας ότι καμιά κοινωνική σύγκρουση δεν μπορεί να ξεκινήσει και να πετύχει χωρίς ιδεολογική και πολιτική προετοιμασία. Σε παρόμοιο αδιέξοδο οδηγεί η αντίληψη ότι η βελτίωση της θέσης του λαού και των εργαζομένων και, πολύ περισσότερο, η σοσιαλιστική και κομμουνιστική προοπτική περνούν μέσα από την εκλογική νίκη, που με τη σειρά της έχει ανάγκη μια μετριοπαθή φυσιογνωμία για να προσεγγίσει εκλογικά τους ψηφοφόρους της ΝΔ και του ΠΑΣΟΚ, χωρίς να χρειαστεί να αλλάξουν αντιλήψεις. Η νικηφόρα προοπτική της Αριστεράς στην Ελλάδα δεν περνά μέσα από τον επηρεασμό του ΣΥΡΙΖΑ για να στρίψει προς τα αριστερά, είτε μέσω της ένταξης υπό την ομπρέλα του είτε μέσω της δορυφοροποίησης γύρω του, αλλά από την **ήττα της διαχειριστικής στρατηγικής** του και την ανάπτυξη ενός ανατρεπτικού μαζικού κινήματος και μιας ισχυρής αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Οι δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς θα συνεχίσουν να καλούν τις μαχόμενες δυνάμεις του ΣΥΡΙΖΑ να συμβάλουν στο αναγκαίο αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής, να αναπτύξουν την κοινή δράση μέσα στους αγώνες, χωρίς εγκλωβισμό στον κοινοβουλευτικό δρόμο και στις ισορροπίες με τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία.

89 Σε καμπή βρίσκεται το ΚΚΕ, το οποίο στα χρόνια της κρίσης έχασε όχι μόνο την πρωτοβουλία των κινήσεων στο μαζικό κίνημα, αλλά και το προβάδισμα στην πολιτική και εκλογική έκφραση της Αριστεράς. Αυτό μάλιστα συμβαίνει σε μια περίοδο έντασης των κοινωνικών αγώνων, αμφισβήτησης των κυρίαρχων πολιτικών δυνάμεων, των θεσμών και της ΕΕ, του αστικοποιημένου συνδικαλισμού και των κυρίαρχων ιδεολογημάτων, την ώρα που ένα μεγάλο κομμάτι των εργαζομένων και της κοινωνίας πλησίασε τις δυνάμεις της Αριστεράς.

90 Βασική εκτίμηση που διαπερνά την πολιτική γραμμή του ΚΚΕ είναι ότι η ιστορική φάση που περνάμε είναι «περίοδος συσπείρωσης δυνάμεων για τη σοσιαλιστική επανάσταση». Από τη μια γιατί δεν είναι ώριμες οι συνθήκες σε ό,τι αφορά τον υποκειμενικό παράγοντα και από την άλλη γιατί οι διεκδικήσεις του μαζικού κινήματος, αλλά και οι πολιτικοί στόχοι, όπως η έξοδος από την ΕΕ, σε συνθήκες καπιταλισμού είναι ενσωματώσιμες και υπό αναίρεση. Νόημα έχουν μόνο υπό την προϋπόθεση της Λαϊκής Εξουσίας, που είναι ουσιαστικά η δικτατορία του προλεταριάτου. Ουσιαστικά το ΚΚΕ, με την απόφαση του 19ου Συνεδρίου του, απορρίπτει τις πολιτικές συμμαχίες, αντιπαραθέτοντάς τις με τις κοινωνικές. Αλλά και σε κοινωνικό επίπεδο η Λαϊκή Συμμαχία, που εμφανίζεται ως υποκείμενο της πάλης για τη Λαϊκή Εξουσία, είναι στην πράξη η συσπείρωση των μετωπικών σχημάτων του ΚΚΕ στο μαζικό κίνημα και των οπαδών του στις Λαϊκές Επιτροπές. Η απόφαση του συνεδρίου του απορρίπτει το στόχο της ανατροπής της επίθεσης και θέτει σε πρώτη προτεραιότητα τη μάχη «ενάντια στις συνέπειες της κρίσης». Το πολιτικό «διά ταύτα» αυτών των προσεγγίσεων είναι ότι το ΚΚΕ διασπά τη σχέση τακτικής-στρατηγικής, με αποτέλεσμα να εξοβελίζει την επανάσταση στο απώτερο μέλλον της εργατικής εξουσίας και να αναπαράγει έναν αμυντικό οικονομισμό για το σήμερα. Δηλαδή από τη μια άρνηση μιας πολιτικής τακτικής που να ανιχνεύει, να δημιουργεί και να προετοιμάζει την επανάσταση και από την άλλη άρνηση μιας επαναστατικής στρατηγικής που να αντλεί δυναμική, υλικό, «αποδείξεις» από τις εμπειρίες της σύγχρονης ταξικής πάλης.

91 Το ΚΚΕ υποτιμά τη φύση και το χαρακτήρα της σημερινής κρίσης του καπιταλισμού και την τομή που σηματοδοτούν τα Μνημόνια για τον ελληνικό λαό. Αμφότερα προσεγγίζονται ως μια ποσοτικού χαρακτήρα ένταση της επιθετικότητας του κεφαλαίου από την εποχή του νεοφιλελευθερισμού των Θάτσερ-Ρέιγκαν και της πτώσης του Τείχους. Με αυτό το πλαίσιο θέσεων το ΚΚΕ θέτει ως πρώτο στόχο για το εργατικό κίνημα την «αντοχή» του. Είναι η αποδοχή αυτής της προτεραιότητας που οδηγεί στο να θεωρούνται οι συμμαχίες περιττές, η ανάπτυξη μαζικών αγώνων ανατροπής ατελέσφορη και η συζήτηση για το σοσιαλισμό να μετατρέπεται σε δήλωση υπεράσπισης του «σοσιαλισμού που γνωρίσαμε» στον 20ό αιώνα. Η συζήτηση περί συμμαχιών ξεπερνιέται με την ανακήρυξη του οπορτουνισμού ως βασικού εχθρού ισότιμα με την αστική πολιτική. Ο οπορτουνισμός προσεγγίζεται ως αυτοτελές ρεύμα με ιστορική συνέχεια και χαρακτηριστικά αστικού σχεδίου που συμπεριλαμβάνει, κατά το ΚΚΕ, με σχεδόν ταυτόσημο τρόπο τις τάσεις της ανανεωτικής ρεφορμιστικής Αριστεράς όσο και της αντικαπιταλιστικής. Η λενινιστική αντίληψη για ενότητα και ρήξη, κοινή δράση και πολεμική έχει περιγραφεί από το ΚΚΕ με τον πιο κατηγορηματικό τρόπο ως προσχώρηση στη σοσιαλδημοκρατία, τη διαχειριστική λογική και τελικά ως υποταγή στην αστική πολιτική.

92 Στις τελευταίες εκλογές το ΚΚΕ εμφάνισε κάμψη και λεηλασία της επιρροής του από τον ΣΥΡΙΖΑ. Η ηγεσία του ΚΚΕ έδειξε πλήρη αδυναμία εκτίμησης ότι το Μνημόνιο και οι αγώνες της περιόδου θα οδηγούσαν σε μεγάλες ανακατατάξεις μέσα στον εργαζόμενο κόσμο, αλλά και σε βαθιά κρίση το ΠΑΣΟΚ. Υποτίμησε βαθιά το περιεχόμενο των αγώνων, είδε με καχυποψία έως και ανοιχτή εχθρότητα την κινητοποίηση του κόσμου, ειδικά όταν αυτή αναπτυσσόταν με μορφές τις οποίες δεν έλεγχε. Τα αυθόρμητα ξεσπάσματα και αγώνες, η αντιφατική αγωνιστική στάση που γεννά η χρεοκοπία και η κρίση της αστικής πολιτικής αντιμετωπίζονται ως πολιτικός αντίπαλος και σχέδιο της άρχουσας τάξης, το αυθόρμητο ως ολοκληρωτικός εχθρός και όχι έδαφος για να ριζώσει η συνειδητή πάλη για την ανατροπή. Η άρνηση ή η αδυναμία επεξεργασίας μιας συγκεκριμένης πολιτικής στρατηγικής για το σήμερα έχει καταστήσει το ΚΚΕ απο-

λύτως ευάλωτο απέναντι στην πολιτική φιλολογία περί «αριστερής κυβέρνησης» του ΣΥΡΙΖΑ, παρά το γεγονός ότι αυτή προβάλλεται στην πιο συντηρητική της εκδοχή και σε λογική διαχείρισης του συστήματος. Μια κρίσιμη πλευρά της πολιτικής του είναι η βαθμιαία υποτίμηση της αντιιμπεριαλιστικής και αντιΕΕ πάλης, διαστρέφοντας έτσι το περιεχόμενο του αντικαπιταλιστικού προσανατολισμού.

93 Οι προσανατολισμοί του ΚΚΕ, που ακυρώνουν μια επαναστατική πολιτική σύνδεσης τακτικής και στρατηγικής, εμπειρίας των εργαζομένων και σοσιαλιστικών στόχων, δεν σχετίζονται μόνο με τη «γραφειοκρατικοποίηση» και την απόσπαση του μηχανισμού του από την εργατική τάξη. Αυτή η πραγματική και εμφανής τάση συνδέεται και αναζητά νομιμοποίηση σε μια σημαντική πλευρά της εμπειρίας των εργαζομένων, δηλαδή στο αντικειμενικό γεγονός ότι, παρά τη μαχητικότητα και τη μαζικότητα των αγώνων, δεν μπόρεσαν να ανατρέψουν την πολιτική κυβέρνησης-ΕΕ-ΔΝΤ ούτε να αποσπάσουν κατακτήσεις. Μια εμπειρία που συχνά αναδεικνύει ως μόνη δυνατή απάντηση μια Αριστερά με «καθαρές θέσεις». Ωστόσο, αυτή η συλλογιστική προσπερνά τη βασική πραγματικότητα της απουσίας συντονισμένου και με πολιτικούς στόχους εργατικού αγώνα, καθώς και την αρνητική αλληλοσυσχέτιση που υπάρχει στις δυνατότητες του οικονομικού αγώνα με την έλλειψη ανατρεπτικής πολιτικής γραμμής της κοινοβουλευτικής κομμουνιστικής Αριστεράς, που συνέβαλαν στην αδράνεια, στην παθητικοποίηση και στην εμπέδωση της λογικής της ανάθεσης σε εργατικά στρώματα.

94 Η κριτική που δέχεται το ΚΚΕ από δυνάμεις και ρεύματα της Αριστεράς, κυρίως ευρωκομμουνιστικής προέλευσης, αλλά και του αναρχικού-αυτόνομου χώρου συχνά γίνεται από συντηρητική σκοπιά. Έτσι, πολλές φορές, η απάντηση στον όψιμο σταλινισμό του ΚΚΕ οδηγεί στην απάλειψη της κομμουνιστικής αναφοράς. Η κριτική στα αδιέξοδα του ΠΑΜΕ μπορεί να οδηγήσει ακόμα και σε υποταγή στην πρωτοκαθεδρία των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ. Η κριτική στην αδυναμία του ΚΚΕ να συνδέσει άμεσους στόχους πάλης με κομβικές αντικαπιταλιστικές στοχεύσεις οδηγεί σε δικαιολόγηση μιας απολιτικής αιτηματολογίας, με άρνηση αντικαπιταλιστικών και αντιΕΕ πολιτικών στόχων. Η

αντικαπιταλιστική Αριστερά δεν ταυτίζεται με αυτή την κριτική και επιχειρεί, με την αυτοτελή της παρουσία, αλλά και με τις προτάσεις για κοινή δράση με τις δυνάμεις του ΚΚΕ, καθώς και με όλες τις αριστερές και κομμουνιστικές δυνάμεις στο εργατικό κίνημα, να συγκροτήσει μια αριστερή ενωτική κομμουνιστική κριτική που θα βοηθά στην υπέρβαση της ιδιότυπης σύνδεσης φραστικού στερεότυπου αριστερισμού και δεξιάς πολιτικής πρακτικής, που χαρακτηρίζει την πολιτική του ΚΚΕ.

95 Στο πλαίσιο του διαλόγου για το 19ο Συνέδριο του ΚΚΕ αλλά και ευρύτερα, καταγράφηκε μια σοβαρή αντιπαράθεση στις γραμμές του ΚΚΕ. Παρά το γεγονός ότι οι διάχυτες διαφωνίες δεν εκπροσωπήθηκαν στο ίδιο το συνέδριο, λόγω και του χαρακτήρα του κομματικού μηχανισμού, η συζήτηση που έγινε και η οποία συνεχίζεται απηχεί ευρύτερες διεργασίες στο κόμμα. Αφετηρία και ισχυρό θετικό στοιχείο της αντίθεσης στις τρέχουσες επεξεργασίες της ηγεσίας αποτελεί η υποβάθμιση της ανάγκης του μετώπου γύρω από ένα σύνολο στόχων που θα συνένωνε εργατικές και λαϊκές δυνάμεις και θα έθετε το στόχο της ανατροπής της επίθεσης. Αδύνατα σημεία ωστόσο αποδεικνύονται η προσπάθεια να ενταχθεί, χωρίς την απαραίτητη επεξεργασία, αυτή η ανάγκη στο πλαίσιο παλαιότερων κομματικών αποφάσεων (15ο Συνέδριο) και, πολύ περισσότερο, η σχετική αντιπαράθεση και υποβάθμιση του αντικαπιταλιστικού περιεχομένου, στο όνομα της αναγκαίας αναβάθμισης του αγώνα ενάντια στον ιμπεριαλισμό και τα μονοπώλια.

Το αναρχικό αντιεξουσιαστικό ρεύμα και ο χώρος της αυτονομίας

96 Ο αναρχικός-αντιεξουσιαστικός χώρος, με όλη την ποικιλομορφία του, δυνάμωσε σημαντικά τα τελευταία χρόνια, αξιοποιώντας και την ενεργή συμμετοχή του στη νεολαιίστικη έκρηξη του Δεκέμβρη του 2008. Η μαζικοποίησή του αποτελεί κλασικό σύμπτωμα και συνέπεια του ρεφορμισμού αλλά και του κομφορμισμού της Αριστεράς (σε ένα βαθμό και της αντικαπιταλιστικής). Ταυτόχρονα όμως, η έλλειψη εμπιστοσύνης στις δυνατότητες συνολικής ανατροπής του καπιταλισμού ενισχύει την υποταγή στον σημερινό αρνητικό συ-

σχετισμό δύναμης. Σήμερα ωστόσο η δυναμική του βρίσκεται σε μια σχετική καθήλωση και εντείνεται η πολυδιάσπαση, καθώς πληρώνει την **άρνηση του συνολικού πολιτικού αγώνα** και καθώς αδυνατεί να δώσει πολιτική διέξοδο και να πολιτικοποιήσει τις ανατρεπτικές τάσεις που εμφανίζονται στο πλαίσιο της κρίσης. Τα ρεύματα της αυτονομίας, τα οποία συνδέθηκαν με υπαρκτές τάσεις του κινήματος, στη λογική των άμεσων απαντήσεων για την επιβίωση «εδώ και τώρα», ανέπτυξαν μια ορισμένη δυναμική. Αν και παίζουν ρόλο σε εργασιακούς χώρους, λαϊκές συνελεύσεις, συλλογικές κουζίνες, στέκια κ.λπ., εντάσσουν τις πρακτικές επιβίωσης και αλληλεγγύης στην προοπτική μιας «αλληλέγγυας οικονομίας» και εγκλωβίζονται σε αυτόνομες νησίδες. Επίσης, η αλληλεγγύη δεν είναι πάντα συγκρουσιακή και διεκδικητική απέναντι στο κράτος και το κεφάλαιο, αλλά περιορίζεται σε συμβολικές και ακίνδυνες, σε τελική ανάλυση, για το σύστημα πρακτικές. Η απουσία επίσης πολιτικών ανατρεπτικών στόχων οδηγεί συχνά σε δεξιόστροφες λογικές συγκοινωνούντων δοχείων με τον κυβερνητισμό του ΣΥΡΙΖΑ. Ο αναρχικός χώρος συμμετέχει αποφασιστικά στην αντιφασιστική δράση έχοντας πάρει πολλές πρωτοβουλίες ίδρυσης αντιφασιστικών κινήσεων ή δρώντας στο πλαίσιό τους. Συχνά περιορίζεται στη φυσική σύγκρουση με τους φασίστες, χωρίς να απαντά σε υπαρκτά πολιτικά ερωτήματα που μπορεί να στρέφουν εργαζομένους, άνεργους και νέους στο φασισμό και χωρίς σύνδεση με την αντικαπιταλιστική πολιτική στόχευση. Από πολλές αναρχικές ομάδες απουσιάζει η αντίληψη της λαϊκής αυτοάμυνας με όρους μαζικού κινήματος, και επιλέγουν να δρουν ξεχωριστά και έξω από τα πλαίσιά του. Επίσης, σημαντικά τμήματά του έχουν έντονο αντικομμουνιστικό προσανατολισμό, που εκδηλώνεται με πρακτικές ιδιοκτησίας χώρων και κινηματικών δράσεων όπου κηρύσσουν «εκτός νόμου» κάθε άλλη φωνή, στο όνομα δήθεν της αντί-

θεσης στα κόμματα, αν και οι ίδιοι δρουν σαν εξαιρετικά κλειστές κομματικές σχέτες. Υπάρχει μεγάλη ένταση της καταστολής και της ποινικοποίησης του αναρχικού-αντιεξουσιαστικού χώρου, με εφόδους της αστυνομίας σε στέκια, μαζικά κατηγορητήρια και φυλακίσεις. Είναι γεγονός ότι η αποθέωση της άμεσης σύγκρουσης «παντού και πάντα» από ορισμένες συλλογικότητες και η ανοχή σε τυχοδιωκτικές πρακτικές τις οδήγησαν στο να είναι ευάλωτες στην κρατική καταστολή, αλλά και σε μεθοδευμένες προβοκάτσιες που υπονόμισαν και συκοφάντησαν το κίνημα.

97 Η στάση μας απέναντι στον **αντεξουσιαστικό και αναρχικό χώρο** έχει μια αυξημένη σημασία, καθώς ο χώρος αυτός, παρά τη σχετική του κάμψη το τελευταίο διάστημα, έχει στερεώσει σημαντική επιρροή ειδικά σε τμήματα της άνεργης και περιπλανώμενης νεολαίας. Με τις πρακτικές τυφλής βίας, ακόμα και σε βάρος του οργανωμένου κινήματος και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, και με λογικές ατομικής-ομαδικής τρομοκρατίας και μηδενισμού βρισκόμαστε σε αποφασιστική και απόλυτη αντιπαλότητα. Με τα τμήματα εκείνα που δραστηριοποιούνται σε λαϊκές συνελεύσεις, στην αντιφασιστική δράση, στη διεκδίκηση ελεύθερων χώρων, αλλά και σε εργασιακούς χώρους επιδιώκουμε την κοινή δράση και το διάλογο, με ένταση της ιδεολογικής συζήτησης για τα μεγάλα ζητήματα της εποχής μας. Ειδικότερα για την αναγκαιότητα ενός εργατικού κινήματος με πολιτικούς στόχους, για το επαναστατικό πολιτικό υποκείμενο και την εργατική εξουσία ως καθοριστικά στοιχεία για κάθε δύναμη που θέλει να ορίζεται ως επαναστατική. Επίσης, οφείλουμε να δούμε την καταστολή του αντιεξουσιαστικού χώρου ως τμήμα της γενικότερης επίθεσης στα δημοκρατικά δικαιώματα και τις λαϊκές ελευθερίες και να πάρουμε αντίστοιχες πρωτοβουλίες.

■ Νέο Εργατικό Κίνημα ■ Αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής

98 Στην αντικαπιταλιστική ανατροπή της βάρβαρης επίθεσης του κεφαλαίου και της υπεραντιδραστικής ανασυγκρότησής του για το ξεπέρασμα της δομικής κρίσης του αποφασιστικό ρόλο θα παίξει ένα **ταξικά ανασυγκροτημένο εργατικό κίνημα**, θεμέλιο του **εργατικού-λαϊκού αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής**. Το αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής αποτελεί πρόταση ανάπτυξης των εργατικών-λαϊκών αγώνων και ιδιαίτερα πρόταση μετασχηματισμού του μαζικού αγώνα για τα κοινωνικά-οικονομικά δικαιώματα σε συνολικό πολιτικό εργατικό-λαϊκό κίνημα αντικαπιταλιστικού προσανατολισμού. Επιδιώκει να αναδειχθεί το εργατικό και το λαϊκό κίνημα σε πραγματικό **«αντίπαλο δέος»** απέναντι στο μαύρο μέτωπο ελληνικού κεφαλαίου-ΕΕ-ΔΝΤ, με τα δικά του σχετικά αυτοτελή και ανεξάρτητα όργανα. Αποτελεί βασικό στοιχείο κάθε πολιτικής που θέλει να είναι ανατρεπτική, εργατική, λαϊκή και αντικαπιταλιστική. Εκφράζει την εργατική, αριστερή αντίληψη για την **προτεραιότητα του κοινωνικοπολιτικού εξωκοινοβουλευτικού αγώνα** σε σχέση με την αναμονή των εκλογών, τον «θεσμικό δρόμο» και τις εκλογικές συνεργασίες της Αριστεράς σε μίνιμουμ βάση και χωρίς ευρύτερη προοπτική. Οδηγεί στο να γίνει ο εργαζόμενος λαός πρωταγωνιστής της πολιτικής και να μη μείνει παθητικός καταναλωτής των αστικών διλημμάτων, «σιωπηρή πλειοψηφία», «δεξαμενή ψήφων». Αποτελεί πλευρά και **δρόμο για τη συγκρότηση του αντικαπιταλιστικού εργατικού μετώπου**.

Οι **στόχοι** **πάλης** του αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής έχουν αφετηρία τις διεκδικήσεις-κόμβους του αντικαπιταλιστικού προγράμματος, με **κριτήριο** την αντικειμενική και υποκειμενική οξύτητα με την οποία εμφανίζονται τα ζητήματα αυτά σε κάθε φάση, χωρίς

εκπτώσεις στο περιεχόμενό τους και στην ενιαιότητά τους. Είναι ένα ευλύγιστο πλαίσιο στόχων, η ιεράρχηση των οποίων παίρνει υπόψη τις γρήγορες και εναλλασσόμενες εξελίξεις, χωρίς να υποκαθιστά το γενικότερο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα της επαναστατικής τακτικής. Στη σημερινή φάση οι διεκδικήσεις αφορούν: Το δικαίωμα του λαού σε μια αξιοβίωτη ζωή ενάντια στην ανεργία, στην εξαθλίωση, στην εργασία-λάστιχο, στην άμεση οικονομική αστική βία (απλήρωτη δουλειά, κατάργηση συμβάσεων, χαράτσια, κεφαλικοί φόροι, δάνεια, φοροληστεία, πλειστηριασμοί, μαυραγοριτισμός κ.λπ.), στην ανοιχτή εμπορευματοποίηση-εξαθλίωση της υγείας, της παιδείας, της πρόνοιας και της ασφάλισης, για την αποσόβηση της ιδιότητας εργατικής «γεννοκτονίας».

Για να υλοποιηθούν αυτές οι διεκδικήσεις, απαιτείται εκ των πραγμάτων: Η διαγραφή του χρέους, η έξοδος από το ευρώ και την ΕΕ, το δώξιμο του ΔΝΤ, της Τρόικας και κάθε ευρω-γκαουλάιτερ. Το πραγματικό πέρασμα στο Δημόσιο, χωρίς αποζημίωση και επιβάρυνση του λαού και με κοινωνικό-εργατικό έλεγχο, του ενεργειακού και ορυκτού πλούτου, των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας που υπάρχουν ή πρέπει να δημιουργηθούν και των τραπεζών. Η διεκδίκηση των ελευθεριών της εποχής μας και η σύγκρουση με τον κοινοβουλευτικό ολοκληρωτισμό, τη βία κράτους-κυβέρνησης, το φασισμό και την εργοδοτική δεσποτεία. Η κατάκτηση του ακρωτηριασμένου πια δικαιώματος του λαού να αποφασίζει για τις τύχες του. Η απελευθέρωση από τους ντόπιους και ξένους δυνάστες, από το ελληνικό κεφάλαιο, τα πολυεθνικά πολυκλαδικά μονοπώλια, την ΕΕ και το ΝΑΤΟ. Η ανατροπή συνολικά της αντιδραστικής πολιτικής και η κατεδάφιση από τα κάτω και από τα αριστερά κάθε αντιλαϊκής κυβέρνησης.

99 Το αγωνιστικό μέτωπο ρήξης και ανατροπής απαντά σε **τέσσερις θεμελιακές ανάγκες** που ταυτόχρονα ορίζουν τα βασικά του χαρακτηριστικά:

- Στην **αγωνιστική ενότητα των διάφορων τμημάτων της εργατικής τάξης**, ενάντια στην πολυδιάσπαση που επιχειρείται με τις νέες εργασιακές σχέσεις, την κυβερνητική και συστημική προπαγάνδα, το ρατσισμό, τον εθνικισμό και το φασισμό. Εργαζόμενοι-άνεργοι, δημόσιοι-ιδιωτικοί, ντόπιοι-μετανάστες, παλιοί-νέοι είναι οι τέσσερις βασικοί διαχωρισμοί που προσπαθεί να επιβάλει ο αστικός συνασπισμός εξουσίας. Η επιδίωξη για **ενότητα της εργατικής τάξης αποτελεί κεντρικό στόχο της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς**, ενάντια στην τάση του ολοκληρωτικού καπιταλισμού να μετατρέψει την εργατική τάξη σε μια ασπόνδυλη, πληθειακή «μάζα». Η ενότητα της εργατικής τάξης **προσεγγίζεται όσο αναπτύσσεται η συλλογική πάλη ενάντια στον ταξικό αντίπαλο**, όσο οργανώνονται τα τμήματά της —ειδικά τα πιο αδύναμα— και κατανοείται ότι η υπεράσπιση των

εργατικών δικαιωμάτων **περνά μέσα από τον κοινό πολιτικό αγώνα ενάντια στην επίθεση του κεφαλαίου**. Ακόμα περισσότερο, για να συγκροτηθεί σε **«τάξη για τον εαυτό της»**, απαιτείται η πάλη για τα **μακροπρόθεσμα κοινά στρατηγικά συμφέροντα**. Η προσπάθεια αυτή περνά μέσα από τη δράση για την οργάνωση **των πιο φτωχών, των πιο καταπιεσμένων κομματιών της εργατικής τάξης**, που είναι και τα πιο ευάλωτα στις αντιδραστικές αντιλήψεις, ακόμα και το φασισμό. Έξω από αυτό το καθήκον, έξω από την ανασυγκρότηση της «ταξικής καρδιάς» του προλεταριάτου σε αγωνιστική, ταξική βάση, **δεν μπορεί να χτιστεί η ενότητα της εργατικής τάξης**. Χρειάζονται συγκεκριμένα μέτρα σε αυτή την κατεύθυνση, όπως η **στοχευμένη δουλειά στη φτωχή και άνεργη εργατική τάξη, στις λαϊκές και χτυπημένες περιοχές**. Κρίσιμες **πλευρές** αποτελούν η δουλειά στην **εργατική νεολαία** και στους **μετανάστες εργάτες**. Η πρωτοπόρα δράση στη Μανωλάδα, με την καθοριστική συμβολή της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, έδειξε τις μεγάλες δυνατότητες που υπάρχουν παρά τις τεράστιες δυσκολίες. Κρίσι-

μο ζήτημα αποτελεί η **ευρύτερη πολιτική, ιδεολογική και πολιτιστική παρέμβαση για την ανασυγκρότηση της τάξης**. Η εργατική τάξη συγκροτείται μέσα από τα όργανα, τους θεσμούς και την κουλτούρα της.

- Στην προώθηση της **συμμαχίας της εργατικής τάξης με άλλα κοινωνικά στρώματα που πλήττονται από την καπιταλιστική κρίση και την αστική επίθεση**. Αυτό αφορά κυρίως τους αυτοαπασχολούμενους, τα μεσαία μισθωτά στρώματα με ενδιάμεση θέση στην παραγωγή, τα μεσαία στρώματα της πόλης μικρής ιδιοκτησίας, στρώματα εργαζόμενης διανοήσης και τους φτωχομεσαίους αγρότες. Ο κοινός αγώνας ενάντια στην ισοπεδωτική επίθεση κυβέρνησης-ΕΕ-ΔΝΤ, με τα συμφέροντα των εργαζομένων να αποτελούν τον κορμό πάνω στον οποίο θα αναπτυχθούν οι διεκδικήσεις των σύμμαχων στρωμάτων, αποτελεί δρόμο ενοποίησης και προοπτικής.
- Στον **αγωνιστικό συντονισμό όλων των μαχόμενων τμημάτων του εργατικού και λαϊκού κινήματος**· να χτυπάμε όλοι μαζί και όχι ο καθένας χωριστά. Ενάντια στον κατακερματισμό των αγώνων, το συντεχνιασμό ή τη λογική κομματικής ιδιοκτησίας των κινηματικών δράσεων. Έτσι, ώστε να προωθείται η κοινή πάλη από διαφορετικές πλευρές (τόσο των εργαζομένων στους συγκεκριμένους κλάδους όσο και του λαού) για την υπεράσπιση των κοινωνικών κατακτήσεων σε παιδεία, υγεία και ασφάλιση, της προστασίας του δημόσιου πλούτου. Επιπλέον, αντιμετωπίζεται με δημιουργικό τρόπο η σύνδεση διαφορετικού χαρακτήρα κινημάτων, πέρα από το εργατικό, που ανοίγουν όμως σοβαρότατες πλευρές, όπως το περιβάλλον και η οικολογία, ο αγώνας για τις ελευθερίες, η αντιφασιστική πάλη, οι διεκδικήσεις για τις γυναίκες, τη νεολαία, τους μετανάστες και τις μειονότητες (εθνικές, θρησκευτικές, πολιτικές και σεξουαλικού προσανατολισμού).
- Στην **κοινή δράση των μαχόμενων τμημάτων της Αριστεράς** στο μαζικό κίνημα και στην ευρύτερη πολιτική δράση. Αποκρούουμε όλες εκείνες τις λογικές, ανεξάρτητα από αφετηρίες και διαφορές, οι οποίες βάζουν εμπόδια στην κοινή δράση. Η ενωτική παρέμβαση,

ο δημιουργικός διάλογος και η κριτική προς το συμφέρον του κινήματος, κόντρα στις άγονες αντιπαραθέσεις μέσα στις μαζικές οργανώσεις, μπορούν να συμβάλουν στη συσπείρωση ευρύτερων αγωνιζόμενων μαζών πέρα από τα όρια της Αριστεράς. Θεωρούμε άγονη τη συζήτηση για ενότητα στη βάση των λεγόμενων «ελάχιστων προγραμμάτων», όπως και το συμμετρικό τους ανάλογο, που είναι το «πρόγραμμα για την εξουσία». Θεωρούμε ότι καμία αυτολογοκρισία στο όνομα της ενότητας στο ελάχιστο ή καμία φυγή από το διάλογο και τη συμμαχία στο όνομα δήθεν του άρτιου προγράμματος δεν μπορεί να αντικαταστήσει την κοινή δράση, τον αγωνιστικό συντονισμό, ακόμη και με διαφορετικά προγράμματα. Παράλληλα, η κοινή δράση όχι μόνο δεν αποκλείει αλλά επιβάλλει την κριτική, ακόμα και την αντιπαράθεση ανάμεσα στις διαφορετικές δυνάμεις της Αριστεράς, πάντα όμως στο έδαφος και προς όφελος του κινήματος. Γι' αυτό προκρίνουμε αποφασιστικά την επί της ουσίας γόνιμη συζήτηση για το αναγκαίο πρόγραμμα της αντικαπιταλιστικής πάλης, χωρίς απαγορευμένες ζώνες. Η κοινή δράση των δυνάμεων της Αριστεράς έχει επείγοντα χαρακτήρα σε ορισμένα θέματα, όπως αυτό της υπεράσπισης των εργατικών αγώνων, των λαϊκών ελευθεριών και της αντιφασιστικής δράσης (στον οποίο μπορεί να συμβάλει ιδιαίτερα η **Κίνηση για τις Ελευθερίες και τα Δημοκρατικά Δικαιώματα της Εποχής μας**), της αντιΕΕ πάλης, με την αξιοποίηση και της **Πρωτοβουλίας κατά του Ευρώ και της ΕΕ**.

Για ένα νέο, για ένα άλλο εργατικό κίνημα

100 Σήμερα χρειάζεται μια **ριζική και τολμηρή στροφή στο εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα. Είναι αναγκαία και επείγουσα η ταξική του ανασυγκρότηση**. Όλη η εμπειρία, ιδιαίτερα της τελευταίας τριετίας, αλλά και οι διεθνείς εξελίξεις δείχνουν ότι χωρίς ριζική τομή και ανασυγκρότηση στο εργατικό κίνημα **θα γίνονται μεν αγώνες, αλλά αυτοί δεν θα μπορούν να ανατρέπουν σοβαρές πλευρές της επίθεσης και της αστικής πολιτικής**, οδηγώντας σε

απογοτεύσεις, υποχώρηση και παραπέρα δυσμενείς συσχετισμούς. **Η ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος, η εμφάνιση ενός νέου εργατικού κινήματος είναι σήμερα όρος και προϋπόθεση** για ρήγματα στην επίθεση και την καπιταλιστική ανασυγκρότηση, προϋπόθεση για τη συνολική αντικαπιταλιστική ανατροπή· **αποτελεί βάθρο του αντικαπιταλιστικού εργατικού μετώπου**. Είναι η πολιτική μας γραμμή στο εργατικό κίνημα, η αντίληψή μας για κίνημα με χαρακτηριστικά χειραφέτησης και ανατροπής. Αφορά τη λογική για τους αγώνες, αλλά και όλο το περιεχόμενο της εργατικής δράσης, της ιδεολογικής διαπάλης, του πολιτισμού, της δομής και της λειτουργίας του εργατικού-συνδικαλιστικού κινήματος. Επιδιώκει τη συνειδητή σύνδεση του οικονομικού με τον πολιτικό αγώνα. Είναι πεδίο επαφής των εργατικών και νεολαιίστικων επαναστατικών δυνάμεων με τα πλατιά εργατικά στρώματα, που επηρεάζονται από το ρεφορμισμό, για τον συνειδητό μετασχηματισμό τους υπέρ του αντικαπιταλιστικού πόλου, μέσα από τις εμπειρίες του αγώνα.

Η λογική του νέου εργατικού κινήματος χρειάζεται να διαπερνά ενιαία όλα τα επίπεδα της δράσης και **κρίνεται**:

- Μέσα στους εργαζομένους και στους αγώνες τους, στη συγκρότηση των συνδικάτων και των οργάνων της εργατικής πάλης, στο συντονισμό τους, στους στόχους πάλης, στις μορφές δράσης, στην εργατική αλληλεγγύη. Στην προώθηση ενός ταξικού κινήματος απόκρουσης, ρήξης και ανατροπής της αντεργατικής επίθεσης, στη δυνατότητά του να αναπτύσσει αντικαπιταλιστικά χαρακτηριστικά.
- Στη φυσιογνωμία της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας των αγώνων, στο περιεχόμενο και στη δράση των εργατικών πολιτικοσυνδικαλιστικών συσπειρώσεων-σχημάτων-παρεμβάσεων, στην ανάπτυξή τους σε κάθε κλάδο, στην πανελλαδική ενοποίησή τους, στην επιδίωξη ηγεμονίας της λογικής του νέου εργατικού κινήματος σε αυτές.
- Στο βάθος και στο εύρος της συσπείρωσης δυνάμεων, στη μετωπική δράση και οργάνωση των πρωτοπόρων αγωνιστών που «βγήκαν» από τους σκληρούς αγώνες σε ανώτερο επίπεδο, στην κατεύθυνση της συγκρότησης ταξικής κίνησης για την ανατροπή και το Νέο Εργατικό Κίνημα.
- Στον τρόπο που επικοινωνεί, «στηρίζει» και «στηρίζεται» στη συνολική προσπάθεια δημι-

ουργίας ενός μαζικού πολιτικού πόλου της αντι-καπιταλιστικής επαναστατικής Αριστεράς στην κοινωνία.

101 Η κατάσταση των σωματείων σήμερα αναδεικνύει, μαζί με τα μεγάλα βήματα που πρέπει να γίνουν στο περιεχόμενο των στόχων πάλης, την ανάγκη ανασυγκρότησης του συνδικαλιστικού κινήματος και **«επανίδρυσης» των σωματείων**. Η δράση μας πρέπει πρώτα απ' όλα να στοχεύει στην οργάνωση της τάξης, με **συγκρότηση συνδικάτων όπου δεν υπάρχουν, με σχέδιο και δράση αναγέννησης και ριζικής στροφής σε όσα υπάρχουν**. Ταυτόχρονα, πρέπει να απαντήσουμε συλλογικά, με επεξεργασίες και μετρήσιμα βήματα, σε ό,τι αφορά:

- α. Την υπέρβαση του διαχωρισμού ανάμεσα σε δημόσιο, ιδιωτικοποιημένο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, για τη δημιουργία κοινών συνδικάτων, τόσο από τη σκοπιά των κοινών εργατικών και εργασιακών συμφερόντων όσο και από τη σκοπιά των δημόσιων αγαθών και του κοινωνικού/λαϊκού συμφέροντος.
- β. Τη δημιουργία ενός ισχυρού συνδικάτου ανά κλάδο, πραγματικά κλαδικού, όχι ομοιοεπαγγελματικού, που θα συνενώνει όλες τις ειδικότητες και θα λειτουργεί με επιχειρησιακά και τοπικά παραρτήματα και αντίστοιχες συνελεύσεις.
- γ. Την επανάκτηση της έννοιας της συλλογικότητας και του συλλογικού συμφέροντος και αγώνα σε ένα πλήρως κατακερματισμένο εργασιακό τοπίο ακόμη και μέσα στον ίδιο εργασιακό χώρο.
- δ. Την κρίσιμη αναγκαιότητα συνδικαλιστικής ένταξης, συγκρότησης και έκφρασης των νεότερων εργαζομένων, της νέας εργατικής βάρδιας, που έχει διαφορετικά χαρακτηριστικά.
- ε. Τη μαζικοποίηση των συνδικάτων και την απεύθυνσή τους σε όλο τον κόσμο της εργασίας. Αποτελεί κρίσιμο ζήτημα το γεγονός ότι δεν αναγνωρίζεται το δικαίωμα να εντάσσονται ή/και να παραμένουν στα σωματεία οι άνεργοι και οι επισφαλώς εργαζόμενοι. Χρειάζεται μάχη για να συσπειρώνονται και να μένουν στα σωματεία, ανυπακοή σε νόμους και δομές που τους αποκλείουν.

στ. Την ποινικοποίηση της συνδικαλιστικής δράσης, με καταδίκες συνδικαλιστών, καταστολή/ποινικοποίηση της δράσης των σωματείων αλλά και κάθε αντίστασης στην πολιτική τους, τον κρατικό έλεγχο των διαδικασιών των συνδικάτων.

- η. Τη συνεργασία των σωματείων με τις υπόλοιπες δομές/μορφές του κινήματος (Εργατικές Λέσχες, κινήματα ενάντια στα χαράτσια, πρωτοβουλία «Δεν χρωστάμε, Δεν πουλάμε, Δεν πληρώνουμε», λαϊκές συνελεύσεις, εγχειρήματα αυτοδιαχείρισης κ.λπ.). Η ύπαρξη ταμείου αλληλεγγύης και μορφών έμπρακτης στήριξης ενός απεργιακού αγώνα από όλες αυτές τις κινήσεις αποτελεί κρίσιμο στοιχείο.
- θ. Την ένταξη των μεταναστών στα σωματεία και στον εργατικό αγώνα, τη στήριξή τους με όρους υλικούς και κινηματικούς, τη νομιμοποίησή τους και τα ίσα κοινωνικά, πολιτικά, εργασιακά δικαιώματα.
- ι. Την επικοινωνία, το συντονισμό, την κοινή δράση, την αλληλεγγύη και το διεθνισμό με τους εργαζομένους στην περιοχή μας και στην Ευρώπη, ξεκινώντας από τους εργαζομένους των πολυεθνικών εταιρειών. Με ιδιαίτερη στόχευση στη δράση του εργατικού κινήματος ενάντια στην εγκαθίδρυση και την υπερεκμετάλλευση των ειδικών οικονομικών ζωνών.

102 **Πα τους αγώνες:** Η δράση μας κατ' αρχάς συμβάλλει στο να αποκτά το κίνημα το αναγκαίο κάθε φορά πολιτικό περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά που το κάνουν αποτελεσματικό στη σκληρή αντιπαράθεση με το μαύρο μέτωπο κυβέρνησης-ΕΕ-ΔΝΤ-κεφαλαίου. Γι' αυτό απαιτείται **η πάλη για την επιβίωση, για την καθημερινή ζωή της εργατικής τάξης και των λαϊκών στρωμάτων, των ανέργων και της νεολαίας να συνδέεται με την πάλη για τη συνολική ανατροπή**. Πιο συγκεκριμένα:

- Συμβάλλουμε σε ένα αγωνιστικό εργατικό «αντάρτικο» σε κάθε χώρο δουλειάς, κλάδο και συνολικά, ενάντια στην εφαρμογή κάθε αντεργατικού μέτρου, νόμου, απόφασης.
- Αναπτύσσουμε και προβάλλουμε στα σωματεία, στις συνελεύσεις, στις συλλογικότητες του αγώ-

να τις άμεσες διεκδικήσεις που απορρέουν από το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης.

- Δουλεύουμε στην κατεύθυνση του συντονισμού και της κλιμάκωσης των αγώνων. Σε διακλαδικούς αγώνες, συντονισμό των επιμέρους μαχών για ζητήματα και μέτωπα, σε πανκοινωνικό μέτωπο και κατεύθυνση. Επεξεργαζόμαστε νέες μορφές πάλης, προτείνουμε και προωθούμε τις κάθε φορά αναγκαίες, μαχητικές και πιο αποτελεσματικές μορφές πάλης σε όλα τα επίπεδα.
- Προβάλλουμε και δρούμε για την αναγκαία πανεργατική κινητοποίηση, τις απεργίες και τα συλλαλητήρια, τον ξεσηκωμό και την αντεπίθεση του κινήματος για την ανατροπή της αντιλαϊκής πολιτικής και των φορέων της, ενάντια σε αναμονές, κοινοβουλευτικές αυταπάτες, απογοητεύσεις και λογικές «ώριμου φρούτου».
- Αναδεικνύουμε το ζήτημα της ανεργίας και των απολύσεων σε βασικό μέτωπο της πάλης του εργατικού κινήματος, για τη δημιουργία σχετικά αυτοτελούς κινήματος κατά της ανεργίας και της επισφαλούς απασχόλησης.

103 Για την αντικαπιταλιστική πτέρυγα και τάση: Στα εργατικά σχήματα-παρεμβάσεις-κινήσεις είναι ανάγκη να σπάσει ο κύκλος της στασιμότητας και της μονοστοχίας στη συνδικαλιστική-εκλογική κυρίως παρέμβαση. Απαιτούνται εξωστρεφείς πρωτοβουλίες που θα μπορούν να θέτουν τα πολιτικά ερωτήματα και να ενισχύουν το αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο. Πρωτοβουλίες που θα συμβάλλουν ώστε να συγκροτείται συνδικαλιστικά, πολιτικά και ιδεολογικά το πιο πρωτοπόρο κομμάτι. Η συζήτηση του περιεχομένου της εργατικής πάλης, του σχεδίου αγωνιστικής παρέμβασης και της αναγκαιότητας μιας ανώτερου επιπέδου συγκρότησης ενός μαζικού αντικαπιταλιστικού ρεύματος στο εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα θα ενισχύσουν την παρέμβαση των σχημάτων. Η λογική του νέου εργατικού κινήματος επιδιώκουμε να επηρεάζει και, σε μια πορεία, να ηγεμονεύει δημοκρατικά στην κίνηση των ταξικών σχημάτων.

Σημαντική ώθηση μπορεί να δώσει και μια σειρά εκδηλώσεων, εκδόσεων και παρεμβάσεων για κρίσιμες πλευρές της πάλης του εργατικού κινήματος.

Άμεσα βήματα πρέπει να γίνουν στην κατεύθυνση της **συγκρότησης ταξικής κίνησης για την ανατροπή και το Νέο Εργατικό Κίνημα**, η οποία έχει καθυστερήσει και με δικές μας ευθύνες. Με ειδικό σχέδιο απεύθυνσης σε πρωτοπόρους εργαζομένους, στους αγωνιστές των εργατικών σχημάτων, στους εργαζομένους της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και ιδιαίτερα της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Με κύκλο συσκέψεων σε κλάδους και πόλεις, πρόταση διακήρυξης και διεργασίες για την εμφάνιση μιας τέτοιας κίνησης το επόμενο διάστημα.

Η ενοποίηση της παρέμβασης των δυνάμεων της ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο εργατικό και συνδικαλιστικό κίνημα, με βάση τη λογική της ταξικής ανασυγκρότησής του, θα συμβάλει αποφασιστικά στο σύνολο των καθηκόντων που έχει η αντικαπιταλιστική πτέρυγα.

Το κίνημα στην πόλη και τη γειτονιά

104 Η πόλη συγκροτεί ένα πεδίο στο οποίο εξελίσσονται σημαντικά κοινωνικά, πολιτικά και κινηματικά γεγονότα (Δεκέμβρης 2008, κίνημα πλατειών, αλλά και βαθιά αντιδραστική αναδιάρθρωση στο τοπικό κράτος-«τοπική αυτοδιοίκηση» μέσω «Καλλικράτη» και Μνημονίων). Αποτελεί πεδίο για την ανασυγκρότηση του μαζικού κινήματος, για την ανάπτυξη του αγωνιστικού μετώπου ρήξης και ανατροπής, για τη διαμόρφωση και την ενίσχυση του αντικαπιταλιστικού ρεύματος και της επαναστατικής Αριστεράς. Τα προηγούμενα χρόνια πλήθυναν οι **αντικαπιταλιστικές κινήσεις πόλεις**, ενώ δημιουργήθηκαν αντικαπιταλιστικά ψηφοδέλτια σε αρκετούς δήμους και στις περισσότερες περιφέρειες. Παρ' όλα αυτά οι αντικαπιταλιστικές κινήσεις πόλεις υπολείπονται σημαντικά τόσο των αναγκών όσο και των δυνατοτήτων.

Ιδιαίτερο στοιχείο αποτελεί **μια νέα σχέση «εργασίας» και γειτονιάς**: πολύ μεγάλος αριθμός μακροχρόνια ανέργων, απώλεια της σχέσης του άνεργου με την εργασιακή του αναφορά, ανασφάλιστη εργασία και πολυμορφία ελαστικών εργασιακών σχέσεων (ιδιαίτερα στη νεολαία) που δεν καλύπτεται σωματειακά κ.ά. Διατηρώντας την προτεραιότητα παρέμβασής μας μέσω της αυτοτελούς εργατικής δουλειάς, χρειάζεται να ανα-

βαθμίσουμε **την εργατική παρέμβαση και στις γειτονιές, συμβάλλοντας** στη συλλογική συγκρότηση του διάσπαρτου εργατικού δυναμικού, βοηθώντας στην ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού κινήματος. Από μια τέτοια πλευρά αποκτά ιδιαίτερη σημασία η πρωτότυπη μορφή των Εργατικών Λεσχών.

Ταυτόχρονα, στο επίπεδο της πόλης-γειτονιάς δίνεται στον μεγαλύτερο βαθμό η πάλη για την επιβίωση και αναβαθμίζεται η διαπάλη πολιτικών ρευμάτων.

105 Με την παρέμβασή μας επιδιώκουμε τη συγκρότηση ενός **εργατικού λαϊκού κινήματος** στην πόλη. Σε αυτό θα συμβάλει ένα ρεύμα **που θα προωθεί τη μαζική λαϊκή οργάνωση και πάλη, την αλληλεγγύη και τον αγώνα υπηρετώντας το στόχο της ανατροπής.**

Στοχεύουμε σε ένα κίνημα που θα συγκροτείται πάνω σε βασικούς άξονες της πάλης ενάντια στο τοπικό και κεντρικό κράτος και το κεφάλαιο, όπως η εναντίωση στην εξαφάνιση-ιδιωτικοποίηση των κοινωνικών δημόσιων παροχών, στην καταλήστευση του λαϊκού εισοδήματος και σε κάθε είδους οικονομική βία, στην ιδιωτικοποίηση-εμπορευματοποίηση του δημόσιου χώρου και του φυσικού πλούτου.

Θα παρεμβαίνει στην καθημερινή ζωή και στην οργάνωση της επιβίωσης μέσω μορφών εργατικής ανατρεπτικής αλληλεγγύης, θα προωθεί τον κοινό αγώνα με τα συγκροτημένα τμήματα του εργατικού κινήματος στο χώρο του τοπικού κράτους (διαθεσιμότητες, εφεδρεία, κοινωνική εργασία) αλλά και σε κάθε χώρο εργασίας στην πόλη.

Στην παραπάνω βάση υπάρχει ανάγκη συγκρότησης ενός προγράμματος πάλης που θα επιχειρεί να συνδυάσει ένα σύνολο στόχων για την επιβίωση στο έδαφος μιας πιο συνολικής απάντησης.

Ειδικά για το θέμα της αλληλεγγύης μάς ενδιαφέρει να αναπτυχθεί μια εργατική ανατρεπτική αλληλεγγύη που: α) θα **αποτελεί στοιχείο του κινήματος**, β) θα **εκφράζεται με αντιπαράθεση και έμπρακτη αμφισβήτηση της καταστροφικής πολιτικής** (π.χ. επανασυνδέσεις ρεύματος, αποτροπή εξώσεων και πλειστηριασμών κ.λπ.) και γ) θα **δημιουργεί ασπίδα προστασίας κινημα-**

τικά, υλικά και ηθικά σε κάθε εργατικό αγώνα (π.χ. Χαλυβουργία) βοηθώντας στη νικηφόρα έκβασή του.

Η αντικαπιταλιστική Αριστερά πρέπει να συμβάλει στην οργάνωση πρωτοβουλιών αλληλεγγύης που θα είναι ενταγμένες σε μια λογική κινήματος, διεκδίκησης του κοινωνικού πλούτου και όχι διαχείρισης της φτώχειας. Που θα είναι πλευρά της λαϊκής οργάνωσης, υπερβαίνοντας τόσο τον «τυπικό διαχωρισμό» ανάμεσα σε αυτούς που παρέχουν αλληλεγγύη και σε αυτούς που τη λαμβάνουν όσο και τις λογικές ανάθεσης, φιλανθρωπίας, επιχειρηματικής διαφήμισης και επιδότησης από το κράτος και την ΕΕ.

106 Στο χώρο της πόλης τα τελευταία χρόνια συγκροτήθηκαν και δοκιμάστηκαν πολύμορφες δομές συλλογικής οργάνωσης, με μεγάλη κοινωνική και πολιτική ποικιλία (λαϊκές συνελεύσεις και επιτροπές κατοίκων, εργατικές λέσχες, κοινωνικοπολιτικά πολιτιστικά στέκια κ.ά.). **Δεν έχουν συγκροτηθεί πλατιά συλλογικότητες με μονιμότητα λειτουργίας-παρέμβασης και μαζικούς όρους. Κατά βάση μαζικοποιούνται σε κάποια φάση, μετά υποχωρούν, ακολούθως μπορεί να ανασυγκροτούνται ή να δημιουργούνται νέες με βάση κάποιο μέτωπο πάλης ή ένα κεντρικό πολιτικό μέτωπο.**

Επιδιώκουμε καθεμία από τις παραπάνω μορφές, μέσα από τους δικούς της ιδιαίτερους δρόμους, να κατακτά και να παλεύει το πρόγραμμα πάλης που αναφέρθηκε πιο πάνω. Προωθούμε τη συντονισμένη αγωνιστική παρέμβασή τους στα μέτωπα πάλης.

Μακροπρόθεσμα στοχεύουμε σε μια ανώτερη ενοποίηση των «ρυσικών κινηματικής οργάνωσης» σε μια μόνιμη αγωνιστική κινηματική μορφή, που θα μπορεί να προβάλλει και να επιβάλλει τη λαϊκή θέληση, με διαδικασίες δημοκρατικής συζήτησης στη λήψη των αποφάσεων και μαζικό χαρακτήρα, που θα βοηθάει τους εργαζομένους να συνειδητοποιούν ότι οι ίδιοι μπορούν να οργανώνουν τον αγώνα και τη ζωή τους. Στη μορφή αυτή θα συμμετέχουν όλα τα ρεύματα του αγώνα, και η αντικαπιταλιστική-επαναστατική Αριστερά θα λειτουργεί ως τμήμα της, παλεύοντας για την ηγεμονία της αντικαπιταλιστικής αντίληψης.

Πόλος της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής αριστεράς

107 Οι πολιτικές εξελίξεις, το στρατηγικό και πολιτικό έλλειμμα που καταγράφουν οι φορείς της Αριστεράς, ο έντονος προβληματισμός και οι διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται στον πρωτοπόρο κόσμο του κινήματος και της Αριστεράς, οι επίμονες και απαιτητικές αναζητήσεις μιας άλλης πολιτικής και κοινωνικής λύσης από ευρύτερα τμήματα εργαζομένων και νέων **φέρνουν στο προσκήνιο, πιο έντονα και καθαρά, την αναγκαιότητα μιας άλλης Αριστεράς, μαζικής, αντικαπιταλιστικής, ανατρεπτικής, επαναστατικής, με ισχυρή παρουσία της σύγχρονης κομμουνιστικής τάσης.** Αυτή η αναγκαιότητα αναβαθμίζει το ρόλο του NAP και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Προϋπόθεση για την αναγέννηση συνολικά του εργατικού κινήματος και της ανατρεπτικής Αριστεράς αποτελεί η συγκρότηση ενός ισχυρού πολιτικού πόλου της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής Αριστεράς. Ο πόλος αυτός θα λειτουργήσει ως καταλύτης για ανατροπές στο εργατικό κίνημα και για αλλαγή του χάρτη στην Αριστερά, **για μια άλλη και όχι για άλλη μία Αριστερά.** Ο αντικαπιταλιστικός πόλος θα έχει χαρακτηριστικά μετωπικά και όχι ενιαίου κόμματος και θα προέλθει από τη συσπείρωση αγωνιστών και δυνάμεων που ριζοσπαστικοποιούνται και αναζητούν συνολική αντικαπιταλιστική πολιτική απάντηση. Από αγωνιστές που κινούνται συνειδητά, ημισυνειδητά ή και αυθόρμητα ενάντια όχι μόνο στην υπεραντιδραστική επίθεση του κεφαλαίου αλλά και στο σύστημα που τη γεννά. Από τις πολιτικές πρωτοπορίες που αναδεικνύονται μέσα από το μαζικό κίνημα, από τις δυνάμεις του χώρου της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς που αναζητούν μια σύγχρονη μετωπική επαναστατική απάντηση, αλλά και από μάχιμα τμήματα που προέρχονται από το χώρο της ρεφορμιστικής Αριστεράς και υπερβαίνουν έμπρακτα τη διαχειριστική λογική. **Ο πόλος της**

αντικαπιταλιστικής και επαναστατικής Αριστεράς αποτελεί πεδίο συνάντησης με τις πιο μαχητικές ρεφορμιστικές τάσεις, συμβάλει στον ποιοτικό τους μετασχηματισμό σε ανώτερη πολιτική βάση, μέσα και από τη δημοκρατική διαπάλη για την κατεύθυνση, το βάθος και τα χαρακτηριστικά αυτού του μετώπου. Μέσα απ' αυτή τη διαδικασία αναπτύσσεται και μετασχηματίζεται θετικά και η επαναστατική αντίληψη. Η επιδίωξη για τον αντικαπιταλιστικό πόλο της Αριστεράς αποτελεί μια **πρόσκληση ενότητας** και ταυτόχρονα μια **πρόκληση ηγεμονίας** για τις δυνάμεις της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Ελπιδοφόρο βήμα προς τον πολιτικό πόλο της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής Αριστεράς αποτελεί η ΑΝΤΑΡΣΥΑ, χωρίς να σημαίνει ότι οι δυνάμεις που μπορούν να συμβάλουν στον αντικαπιταλιστικό πόλο περιορίζονται στις σημερινές δυνάμεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

108 Η συγκρότηση της **ΑΝΤΑΡΣΥΑ** την άνοιξη του 2009 από ένα σύνολο διαφορετικής προέλευσης δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής Αριστεράς και της ριζοσπαστικής οικολογίας αποτέλεσε **ιδιαιτέρως θετικό** γεγονός. Εκτιμούμε ως προωθητική τη συμβολή του NAP και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση στην ανάπτυξή της και στους αγώνες που έδωσε. Με αίσθημα ευθύνης αναλαμβάνουμε το δικό μας σημαντικό μερίδιο από τις μεγάλες αδυναμίες και ανεπάρκειες. Η ΑΝΤΑΡΣΥΑ έδωσε σάρκα και οστά στη δυνατότητα ύπαρξης μιας άλλης αντικαπιταλιστικής, επαναστατικής και σύγχρονα κομμουνιστικής Αριστεράς. Έφερε στο προσκήνιο το αναγκαίο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα, συνέβαλε στην πολιτικοποίηση σε ριζοσπαστική κατεύθυνση του μαζικού κινήματος και γονιμοποίησε τη συζήτηση στην Αριστερά. Συγκρότησε σε πανελλαδικό επί-

πεδο ένα κρίσιμο, αλλά ακόμα περιορισμένο, πρωτοπόρο δυναμικό. Έδωσε δυνατότητα στις ιδέες της αντικαπιταλιστικής ανατροπής και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης να φτάσουν σε ευρύτερο κόσμο και να δοκιμαστούν στο οξυγόνο της ανοιχτής συζήτησης και αντιπαράθεσης.

109 Η συγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, τα πολιτικά προγραμματικά της βήματα, η διαμόρφωση οργανωτικής δομής και η πολιτική της παρουσία την κατοχυρώνουν σε υπαρκτό, αν και όχι μαζικό, ρεύμα της Αριστεράς, με ευρύτερη επίδραση και εκτίμηση στον αριστερό κόσμο. Αυτό αποτελεί σημαντική επιτυχία, ενάντια και σε αντιλήψεις που υποβάθμιζαν την ανάγκη και τη δυνατότητα ενός ανεξάρτητου αντικαπιταλιστικού πόλου και αντιπρότειναν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο τη δορυφοροποίηση στην κοινοβουλευτική ρεφορμιστική Αριστερά. Η πετυχημένη παρουσία της στις εκλογές της 6ης Μάη, όπου απέσπασε 1,2% των ψήφων, και παρά την εκλογική της καθίζηση στη συνέχεια στις εκλογές της 17ης Ιούνη, καταδεικνύει ότι η αντικαπιταλιστική άποψη βηματίζει πλέον με ορατό, διακριτό, αλλά ασταθή τρόπο, συσπειρώνοντας τμήματα αγωνιστών ευρύτερα από τις οργανώσεις που συμμετέχουν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

110 Μαζί με τις κατακτήσεις, έχουν έλθει στην επιφάνεια και σημαντικά προβλήματα στη φυσιογνωμία του μετώπου της ΑΝΤΑΡΣΥΑ. Το ΝΑΡ έχει υποχρέωση και ευθύνη, μαζί και με τις άλλες σύμμαχες οργανώσεις και με τους πρωτοπόρους αγωνιστές που συμμετέχουν στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ, να συμβάλει προωθητικά στο ξεπέρασμά τους. Το βασικότερο πρόβλημα έγκειται στην **καθυστέρηση της προγραμματικής ανάπτυξης** της ΑΝΤΑΡΣΥΑ ως μετώπου αντικαπιταλιστικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών δυνάμεων, παρά το γεγονός ότι διακηρυκτικά κινείται σε αυτή την κατεύθυνση. Η υστέρηση στην επεξεργασία μιας σύγχρονης επαναστατικής στρατηγικής και στην ανάπτυξη της αντικαπιταλιστικής τακτικής ψαλιδίζει τις δυνατότητες να επιδράσει η ΑΝΤΑΡΣΥΑ στο πλατύ πρωτοπόρο δυναμικό του κινήματος και της Αριστεράς που αναζητά στρατηγικές και ανατρεπτικές απαντήσεις. Επιπλέον, προκαλεί

πολιτικές ταλαντεύσεις σε μειοψηφικά τμήματα των οργανώσεων και της επιρροής της, κάτω και από την επίδραση του νέου συσχετισμού δυνάμεων στην Αριστερά και την προοπτική κυβερνητικής εξουσίας ενός όλο και πιο συντηρητικού, σοσιαλδημοκρατικής κατεύθυνσης, ΣΥΡΙΖΑ. Η πυξίδα μας για τη συζήτηση είναι η εμβάθυνση της αντικαπιταλιστικής πολιτικής, η ανάπτυξη των δεσμών με τον μαχόμενο κόσμο και ειδικά την εργατική τάξη και τους ανέργους, η σύνδεση του προγράμματος της ΑΝΤΑΡΣΥΑ με το ζήτημα της εξουσίας και της επανάστασης, υπερβαίνοντας ένα άθροισμα κυρίως οικονομικού χαρακτήρα στόχων, όσο και αν αυτοί διακρίνονται για τη ριζοσπαστικότητά τους. Το ΝΑΡ θα συμβάλει ώστε η **ΑΝΤΑΡΣΥΑ να κατοχυρώνεται ως αναπτυσσόμενο και ανερχόμενο ρεύμα αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής αναφοράς και επαναστατικής πολιτικής, σε σαφή οριοθέτηση από τις ρεφορμιστικές**

δυνάμεις. Παράλληλα, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ καλείται να επιλύσει ζητήματα συγκρότησης και δημοκρατικής λειτουργίας, με αποφασιστικό ξεπέρασμα της ομπρίας της από τις συνεννοήσεις οργανώσεων, ώστε να μετατρέπεται πραγματικά σε ένα μέτωπο όπου τον κυρίαρχο λόγο θα έχουν όλοι οι αγωνιστές που είναι μέλη και οι συνελεύσεις των επιτροπών της. Ο δρόμος της συγκρότησής της ως **ενιαίου και μετωπικού πολιτικού οργανισμού**, σε τοπικό και κλαδικό επίπεδο, είναι και ο μόνος που μπορεί να προωθήσει την ανάπτυξη των πολιτικών δεσμών της με εργαζόμενο κόσμο, αλλά και την κατάκτηση μιας ενιαίας πολιτικής παρέμβασης, με κοινά διαμορφωμένες ιεραρχήσεις και με περιορισμό των συχνά ετερόκλητων ή/και αντιθετικών πρωτοβουλιών των συνιστωσών της. Η κατεύθυνση αυτή δεν σημαίνει υποβάθμιση του ρόλου του ΝΑΡ ούτε των άλλων οργανώσεων της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά αντίθετα ανυψώνει την ιδεολογική και πολιτική ιδιαίτερη συμβολή τους (με δημιουργικό και όχι διαχωριστικό τρόπο). Θεωρούμε πως δεν είναι σωστό και ρεαλιστικό να τίθεται ζήτημα μετατροπής της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σε ενιαίο επαναστατικό κομμουνιστικό κόμμα ή, πολύ περισσότερο, σε κάποιο «αντικαπιταλιστικό» κόμμα κυρίως με κινηματικά χαρακτηριστικά. Κάτι τέτοιο θα υπονόμει τελικά και την ΑΝΤΑΡΣΥΑ (και τη δυναμική συσπείρωση δυνάμεων στις γραμμές της) και την επιδίωξη για στρατηγική κομμουνιστική ενοποίηση.

1 1 1 Το ΝΑΡ και η ΑΝΤΑΡΣΥΑ πρέπει να θέσουν καθαρά τον πολιτικό στόχο για τον τρίτο, τον αντικαπιταλιστικό πόλο στην Αριστερά, έναν πόλο έλξης, συσπείρωσης και μετασχηματισμού των μαχόμενων αντικαπιταλιστικών, αντιΕΕ, αντιιμπεριαλιστικών, αντιδιαχειριστικών δυνάμεων, και να επεξεργαστούν τους δρόμους για την προώθηση αυτού του στόχου. Σε αυτή την κατεύθυνση συμβάλλει —πέρα από την προσπάθεια ενίσχυσής της— η μετωπική τακτική της **ΑΝΤΑΡΣΥΑ με την πρόταση για μετωπική συμπόρευση των μαχόμενων δυνάμεων της Αριστεράς** που υιοθετούν ή προσεγγίζουν με τον δικό τους τρόπο το αναγκαίο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα και έχουν διαχωριστεί **έμπρακτα** από ΚΚΕ και ΣΥΡΙΖΑ. Τέτοιες δυνάμεις αναδεικνύονται μέσα από τις φυσικές πρωτοπορίες του μαζικού κινήματος καθώς και στην ευρύτερη ζώνη διαφοροποιή-

σης από το ρεφορμισμό και το κόμμα-φρούριο, καθώς και από τον στενό αντιμνημονιακό αγώνα της προηγούμενης περιόδου. Σε πολιτικό επίπεδο βρίσκονται σε δυνάμεις της εξωκοινοβουλευτικής και «εκτός των τειχών» Αριστεράς, καθώς και σε άλλες συλλογικότητες που έχουν διαχωριστεί από το ΚΚΕ ή τον ΣΥΡΙΖΑ. Η μετωπική τακτική όμως δεν αναφέρεται κυρίως και μόνο σε έτοιμες δυνάμεις, αλλά αποτελεί και δρόμο διαμόρφωσης και συσπείρωσης δυνάμεων που ριζοσπαστικοποιούνται. Η πολιτική συνεργασία αυτών των δυνάμεων **μπορεί και πρέπει να εκφραστεί στα πεδία του λαϊκού αγώνα** (εργατικό, κινήσεις πόλης, αντιΕΕ, δημοκρατικό, αντιπολεμικό), να προωθείται και από τα «πάνω» και από τα «κάτω», με την ανάπτυξη πολύπλευρων, συναγωνιστικών και πολιτικών δεσμών και πρωτοβουλιών, που θα προωθούν και θα ωριμάζουν τη μετωπική συσπείρωση δυνάμεων. **Πρέπει και μπορεί να βρει έκφραση και σε μια συνολική πολιτική πρωτοβουλία, μια πρωτοβουλία συνάντησης ή σταθερότερου συντονισμού (συμπαράταξης) της ανατρεπτικής Αριστεράς.** Μια συνάντηση που θα εξασφαλίζει την πολιτική συμπόρευση, κοινές πολιτικές πρωτοβουλίες, διάλογο πολιτικό-θεωρητικό, δυνατότητα ώσμωσης και επικοινωνίας και θα κλιμακώνεται ανάλογα με το βαθμό πολιτικής συμφωνίας. **Σε ποια πολιτική βάση μπορεί να πραγματοποιηθεί μια τέτοια συμπόρευση;** Στο αναγκαίο και απαραίτητο σήμερα πολιτικό πλαίσιο: διεκδίκηση των εργατικών λαϊκών δικαιωμάτων, μέτρα για την επιβίωση και την ανεργία, μονομερής κατάργηση των Μνημονίων και των δανειακών συμβάσεων, άρνηση πληρωμής — διαγραφή του χρέους, δώξιμο της Τρόικας και κάθε κηδεμόνα, έξοδος από Ευρωζώνη και ΕΕ, εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος και των επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας χωρίς αποζημίωση, εργατικός έλεγχος παντού, πάλη για δημοκρατία και λαϊκή κυριαρχία στη χώρα — απελευθέρωση από τα δεσμά του σύγχρονου απολυταρχισμού του κεφαλαίου, ανατροπή της κυβέρνησης και της πολιτικής της και κάθε κυβέρνησης με αντιλαϊκή πολιτική. Από την άποψη αυτή, κάθε τέτοια συνολική και μόνιμη πρωτοβουλία πολιτικής συμπαράταξης πρέπει να προεβδύει την ανάγκη για μια άλλη Αριστερά (και να είναι σε διαχωρισμό με ΣΥΡΙΖΑ-ΚΚΕ), την ταξική ανασυγκρότηση του εργατικού-μαζικού κινήματος,

το οποίο θα αναγνωρίζεται ως το υποκείμενο της ανατροπής με τα δικά του όργανα. Επίσης, θα εκφράζει την αντιδιαχειριστική λογική σε σχέση με τις κυβερνητικές προτάσεις και τη σαφή διαφοροποίηση από την κυβερνητική πρόταση με κορμό τον ΣΥΡΙΖΑ, καθώς και την επιμονή στην ανάγκη για επαναστατικές αλλαγές και για τη διεκδίκηση μιας σύγχρονης σοσιαλιστικής προοπτικής. Ειδικά στο θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια τέτοια ενωτική πολιτική πρωτοβουλία, που θα έχει το στόχο της εξόδου από την Ευρωζώνη και την ΕΕ, θα επιδιώκει να συσπειρώσει όλες τις δυνάμεις που τοποθετούνται με όλους τους τρόπους συνολικά κατά της ΕΕ και έρχονται σε ρήξη με τον ευρωμονόδρομο.

Το NAP θα συμβάλει αποφασιστικά στην προώθηση της μετωπικής τακτικής της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και του πολιτικού πλαισίου που έχει συλλογικά καταλήξει.

112 Τα βήματα για την αποφασιστική ενίσχυση της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς δεν αφορούν μόνο το κεντρικό πολιτικό επίπεδο. Απαιτείται σκληρή προσπάθεια **για τη ριζοσπαστικοποίηση του ευρύτερου λαϊκού αριστερόστροφου αντιμνημονιακού ρεύματος**, έτσι ώστε να «ανέβει» η **αντιμνημονιακή στάση σε εργατική αντικαπιταλιστική συνείδηση και συγκρότηση**. Χρειάζεται η αναβάθμιση του περιεχομένου των προγραμμάτων και των μορφών πάλης. Έχει ζωτική σημασία να οικοδομηθεί από πάνω έως κάτω και από κάτω έως πάνω μια **ισχυρή ζώνη ηγεμονίας του αντικαπιταλιστικού προγράμματος και μετώπου**. Δεν νοείται αυτοτελής πορεία της επαναστατικής και σύγχρονα κομμουνιστικής Αριστεράς χωρίς «πόδια» μέσα στην εργατική τάξη και τα λαϊκά στρώματα. Βεβαίως δεν μιλάμε για παρατάξεις των αντικαπιταλιστών

ή της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά για σχήματα και κινήσεις που ξεκινώντας από την ταξική πάλη στο χώρο τους κατακτούν μια αντικαπιταλιστική κατεύθυνση (ακόμα και συνολική), σε ρήξη με τις πρακτικές διαχείρισης και ρεφορμισμού. Το NAP, η ΑΝΤΑΡΣΥΑ και οι ανατρεπτικές αριστερές δυνάμεις πρέπει να συμβάλουν στη βελτίωση της δράσης, αλλά κυρίως στη δημιουργία νέων **αντικαπιταλιστικών κινήσεων παρέμβασης σε εργασιακούς χώρους, σε γειτονιές** και δήμους (ταξικά εργατικά σχήματα και παρεμβάσεις, αντικαπιταλιστικές κινήσεις πόλης κ.λπ.). Η υποτίμηση αυτής της κατεύθυνσης θα στερήσει την υλική πολιτική δυνατότητα για αυτοτέλεια της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και θα δημιουργήσει τάσεις πολιτικής δορυφοροποίησης γύρω από ΣΥΡΙΖΑ ή ΚΚΕ. Αντίθετα, η ανάπτυξη φύτρων αντικαπιταλιστικής συσπείρωσης παντού, με ενιαία προσπάθεια των δυνάμεων της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, θα γονιμοποιήσει θετικά αγωνιστικές διεργασίες σε τμήματα των εργαζομένων, των ανέργων, της νεολαίας και θα δημιουργήσει τους όρους για επηρεασμό της συζήτησης μέσα στην Αριστερά ακόμη και στον αναρχικό χώρο, με όρους ηγεμονίας και αυτοτέλειας. Η ταχύτατη μετατροπή του ΣΥΡΙΖΑ σε διαχειριστικό κόμμα, ενδεχομένως και σε ρόλο διακυβέρνησης, κάνει επιτακτική την ανάγκη γόνιμης συζήτησης ή/και αντιπαράθεσης για τις περιπτώσεις εκείνων των παρατάξεων και σχημάτων (ιδιαίτερα στην εκπαίδευση) όπου συνυπήρχαν δυνάμεις της ΑΝΤΑΡΣΥΑ και του ΣΥΡΙΖΑ. Γνώμονας της δικής μας στάσης θα είναι το αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα στο χώρο και γενικά, η αγωνιστική πρακτική, η αυτοτέλεια από πρακτικές κρατικού, κυβερνητικού και υποταγμένου συνδικαλισμού, με στόχο την αυτοτέλεια της παρέμβασης της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς σε όλα τα επίπεδα, μέσα από την εμπειρία και τη γνώμη των αγωνιστών.

Επαναστατικό υποκείμενο και κόμμα κομμουνιστικής απελευθέρωσης

Η ανάγκη μαζικής πολιτικής πρωτοπορίας

113 Η απάντηση στην αντεργατική επίθεση ιστορικών διαστάσεων του καπιταλισμού στην Ελλάδα και σε όλο τον κόσμο δεν είναι υπόθεση μόνο προβολής και υπεράσπισης ενός αντικαπιταλιστικού πολιτικού προγράμματος και μιας κομμουνιστικής προγραμματικής διακήρυξης. Θεμελιώδη πλευρά της αντίληψης των κομμουνιστών και συστατικό στοιχείο του προγράμματός τους σε κάθε εποχή αποτελεί η **συγκρότηση της εργαζόμενων μαζών σε συλλογικό κοινωνικό και πολιτικό υποκείμενο αγώνα και ανατροπής**. Όλες οι σημαντικές πολιτικές μεταβολές στην ιστορία, πολύ περισσότερο οι κοινωνικές επαναστάσεις κατά του καπιταλισμού, συντελέστηκαν με την προϋπόθεση της συγκρότησης μιας **σχετικά μαζικής και συνειδητής οργανωμένης πολιτικής πρωτοπορίας** των εκμεταλλευόμενων και επαναστατικών τάξεων απέναντι στην αστική εκμετάλλευση, την κρατική κυριαρχία, βία και ιδεολογική ηγεμονία των εκμεταλλευτριών τάξεων. Σήμερα, η κανιβαλική αστική πολιτική που προωθείται για το ξεπέρασμα της κρίσης από τη μια και η αφύπνιση του εργατικού-λαϊκού παράγοντα από την άλλη θέτουν επί τάπητος, με υλικούς πλέον όρους, το ζήτημα του **κομμουνιστικού κόμματος** της εποχής μας, του **αντικαπιταλιστικού πολιτικού μετώπου** και της **αντικαπιταλιστικής πάλης των μαζών** μέσα από ένα **ταξικά ανασυγκροτημένο μαζικό κίνημα**. Από μια άποψη, ποτέ άλλοτε στην Ελλάδα δεν υπήρχε τόσο μεγάλη απόσταση ανάμεσα στην ύπαρξη και την πολιτική δραστηριοποίηση μιας μεγάλης ζώνης κοινωνικής δυσαρέσκειας τα τρία προηγούμενα χρόνια και σε μια πολιτική πρωτοπορία που να δύναται να μετασχηματίσει αυτή την τάση σε

όπλο κατακτήσεων, σε επαναστατική απειλή και τελικά φορέα αντικαπιταλιστικής επαναστατικής ανατροπής.

Κόμμα κομμουνιστικής απελευθέρωσης

114 Το ζήτημα της συγκρότησης κόμματος κομμουνιστικής απελευθέρωσης χρειάζεται σήμερα μια ειδικότερη διαπραγμάτευση και αντίστοιχη πολιτική ιεράρχηση της συζήτησης και των βημάτων προς αυτό, σε ό,τι αφορά τη συμβολή του NAP. **Το NAP αντιμετωπίζει ως επείγουσα αναγκαιότητα τη συγκρότηση ενός σύγχρονου κόμματος της κομμουνιστικής απελευθέρωσης**. Θεωρούμε υποχρέωσή μας να συμβάλουμε σε αυτόν το στόχο, έχοντας συνείδηση ότι ένα τέτοιο κόμμα θα προέλθει από τη συμβολή και άλλων αγωνιστών, κινήσεων, οργανώσεων και ρευμάτων κομμουνιστικής αναφοράς, καθώς και από την επίδραση των μαζικών αγώνων της εργατικής τάξης. Επομένως δεν είναι αποκλειστικά υπόθεση της δικής μας προσπάθειας ούτε περιορίζεται στον αναγκαίο κομμουνιστικό μετασχηματισμό του NAP. Επιχειρούμε να περιγράψουμε με ανοιχτό και δημόσιο τρόπο δρόμους και βήματα που θα συμβάλουν σε αυτόν το στόχο, όχι στο ασαφές και απροσδιόριστο μέλλον, αλλά σε έναν ορατό μεσοπρόθεσμο ορίζοντα· με τρόπο που να ενεργοποιεί και να εμπλέκει ενεργά όλο το ανήσυχο δυναμικό που αναζητά μια σύγχρονη κομμουνιστική ανατρεπτική απάντηση και ένα κόμμα κομμουνιστικής απελευθέρωσης σήμερα. Με συνείδηση ότι, πέρα από τη δική μας αντίληψη για ένα κόμμα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης στην εποχή μας, το επαναστατικό υποκείμενο πριν και μετά την επανάσταση ενδέχεται να συμπεριλαμ-

βάνει περισσότερες από μία συλλογικότητες με κομμουνιστική αναφορά, που θα χαρακτηρίζονται από αλληλοαποδοχή και επαναστατική αλληλεγγύη.

Υπογραμμίζουμε ότι η πρωτοβουλία για συγκρότηση κόμματος κομμουνιστικής απελευθέρωσης **δεν υποκαθιστά, αλλά αντίθετα στοχεύει στην ισχυροποίηση και τη διεύρυνση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ** και ευρύτερα της αντικαπιταλιστικής μετωπικής προσπάθειας. Η συνθετότητα της ταξικής πολιτικής πάλης σήμερα, οι ανεβασμένες απαιτήσεις της προϋποθέτουν συνδυασμένα βήματα τόσο στο ζήτημα του κομμουνιστικού κόμματος και προγράμματος όσο και σε αυτό του αντικαπιταλιστικού πόλου, αλλά και του εργατικού κινήματος.

115 Στα 23 χρόνια ύπαρξής του, το NAP, με τις θέσεις για τον ολοκληρωτικό καπιταλισμό της εποχής μας, το χαρακτήρα των χωρών του «υπαρκτού σοσιαλισμού» που κατέρρευσε και την αντικαπιταλιστική επανάσταση-κομμουνιστική απελευθέρωση, επιχείρησε να καλύψει το ιστορικό κενό που βαρύνει την Αριστερά, ιδιαίτερα στο **πεδίο της στρατηγικής**. Παράλληλα, επιχείρησε να προσεγγίσει τη **σχέση πρωτοπορίας-τάξης**, καθώς και τη σχέση ανάμεσα στο κομμουνιστικό κόμμα, στο αντικαπιταλιστικό μέτωπο της εργατικής πολιτικής και στο ιστορικό και καθοριστικό τελικά κίνημα χειραφέτησης της ίδιας της εργατικής τάξης, όπως επίσης και τη σχετικά αυτοτελή τους παρουσία. Οι προσεγγίσεις αυτές και οι απόπειρες προώθησής τους αποτελούν αξιόλογη αφετηρία για τις δυνάμεις της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης. Η προσφορά αυτή δεν ήταν μόνο θεωρητική, αλλά και στο επίπεδο της πολιτικής παρέμβασης και της δράσης στο εργατικό κίνημα. Το NAP, έστω με μονομέρειες και λάθη, συνέβαλε στην υπεράσπιση μιας σύγχρονης εργατικής πολιτικής από τη σκοπιά της κομμουνιστικής απελευθέρωσης και σε μια διαφορετικού τύπου παρέμβαση στο κίνημα της εργατικής τάξης, στους χώρους δουλειάς και αναπαραγωγής, με σταθερές προσπάθειες οικοδόμησης μορφών που να υπηρετούν αυτό τον προσανατολισμό (πολιτικά μέτωπα, αντικαπιταλιστικές κινήσεις, κεντρικές πολιτικές πρωτοβουλίες). Εισπράξαμε, μαζί με τη δίκαιη κριτική για λάθη και αδυναμίες που είχαμε, μεγάλη πίεση, μέσα στο κλίμα της υπόκλισης στα κλισέ είτε του παραδοσιακού κομμουνιστικού κινήματος (σοβιετικού ή

ευρωκομμουνιστικού τύπου) είτε της μεταμοντέρνας σοσιαλδημοκρατικής διαχειριστικής Αριστεράς. Εάν είχαμε και εμείς υποχωρήσει σε αυτές τις αντιλήψεις, όπως άλλα ρεύματα της εξωκοινοβουλευτικής Αριστεράς, στο όνομα του «ρεαλισμού» και της επαφής με «πλατιές μάζες», δεν θα μπορούσαμε να μιλάμε σήμερα για αντικαπιταλιστική Αριστερά ούτε για την ανάγκη ενός νέου κόμματος κομμουνιστικής απελευθέρωσης.

116 Αποτιμώντας την πορεία μας, είναι εμφανές ένα συνολικό συμπέρασμα: **Δεν καταφέραμε να δώσουμε έμπρακτη και συγκροτημένη απάντηση στο ζήτημα της οργάνωσης και του κόμματος**, που να διαπερνά και να σφραγίζει καθοριστικά την οργανωμένη μας ζωή και δράση. Μάλιστα, σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξαν φαινόμενα, αντιλήψεις και πρακτικές που περιέπλεξαν την προσπάθειά μας.

- Το βάρος που κατείχε η καθαρά οργανωτική και θεωρητική πλευρά των επαναστατικών καθηκόντων σε ό,τι αφορά το **κόμμα** στην ως τώρα πορεία μας ήταν δυσανάλογα μικρό σε σχέση με τη σημασία της. Το πρόβλημα ωστόσο δεν ήταν κυρίως ζήτημα ποσοτικής ιεράρχησης, αλλά ζήτημα ποιότητας και πρακτικής.
- Η θεωρητική και οργανωτική αδυναμία να απαντηθεί σωστά το ζήτημα του κόμματος οδήγησε συχνά και σε **στρεβλώσεις στις άλλες συστατικές πλευρές του κοινωνικού και πολιτικού υποκειμένου** της επανάστασης, δηλαδή στο αντικαπιταλιστικό μέτωπο και στην παρέμβαση στο εργατικό κίνημα. Έτσι, μεταξύ άλλων, συχνά η συγκρότηση του μετώπου ή η παρέμβαση στο κίνημα αντιμετωπιζόταν σαν ασαφής και αμετάβλητη «χοάνη» που τα περιείχε «όλα», οδηγούμενοι δηλαδή στην άλλη άκρη από αυτήν της γραφειοκρατικής απόσπασης του κόμματος από το μέτωπο και την τάξη: στην ταύτιση αυτών των πλευρών τελικά με έναν τρόπο που υποβάθμιζε την ανάγκη του κόμματος και της επαναστατικής στρατηγικής.
- Το NAP και η νΚΑ ως συλλογικότητες περιδινούνταν συχνά ανάμεσα στην απαξίωση της στρατηγικής, της **θεωρίας**, της **κομμουνιστικής οργάνωσης** και του συνειδητού πολιτικού στοιχείου και στη θεοποίηση των συμ-

βόλων ή στην υπερτίμηση των κινηματικών παρεμβάσεων κατά περίπτωση, με πιο συχνό το δεύτερο.

- Σε ό,τι αφορά το **οργανωτικό μοντέλο**, υπήρχε μια διαρκής ταλάντωση ανάμεσα σε **γραφειοκρατικές αναγνώσεις του δημοκρατικού συγκεντρωτισμού** ή της σχέσης κόμματος-μαζών, βάσης-ηγεσίας, ατόμου-συλλογικότητας και σε πρακτικές που **μαζί με τα «απόνερα» του παραδοσιακού κομμουνιστικού κινήματος πετούσαν και το «μωρό»**, δηλαδή την ανάγκη μαρξιστικής θεωρίας ή κομμουνιστικής οργάνωσης με ενότητα θέλησης και ενιαία δράση, όπου θα κυριαρχεί το συλλογικό «εμείς» πάνω στο «εγώ» του κατόχου της αλήθειας.
- Σε ό,τι αφορά το **πρακτικό οργανωτικό θέμα**, παρά τις πολιτικές και θεωρητικές αδυναμίες, έγιναν συγκεκριμένα βήματα και αναδείχθηκαν σαφώς δομικά προβλήματα. Το NAP και η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση συσπειρώνουν σήμερα στις γραμμές τους εκατοντάδες κομμουνιστές, που συμμετέχουν είτε σε εργατοπαραγωγικές είτε σε εδαφικές οργανώσεις. Ειδικά μετά τη συγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, έχει διαπιστωθεί μια σημαντική τάση ανάπτυξης του NAP, με ένταξη αγωνιστών στις γραμμές του και μια ορισμένη βελτίωση στην εργατική και λαϊκή του σύνθεση. Ωστόσο, το σημερινό μοντέλο οργανωτικής δομής, η έλλειψη μιας ολοκληρωμένης θεωρίας για την οργάνωση, οι άγονες αντιπαραθέσεις, τα προβλήματα στην ενιαία δράση και από μεριάς στελεχών, ο λειψός προσανατολισμός στην οργανωτική δουλειά, μαζί με το μεγάλο πρόβλημα της συγκρότησης με αποτελεσματικό τρόπο καθοδηγητικών οργάνων, οδηγούν τελικά σε αδυναμία πραγματοποίησης του αναγκαίου άλματος. Εκατοντάδες άλλοι αγωνιστές που παρακολουθούν την προσπάθειά μας, που έχουν αναφορά στις θεωρητικές και πολιτικές προσεγγίσεις του NAP και συσπειρώνονται στην ΑΝΤΑΡΣΥΑ ή/και σε άλλα ρεύματα έχουν στερεωμένη άποψη ότι το NAP δεν μπορεί όπως είναι σήμερα να εκφράσει την κομμουνιστική στράτευση. Την ίδια στιγμή, πολλά μέλη μας έχουν την αίσθηση ότι δεν βοηθούνται από τη

λειτουργία της οργάνωσης στην καθημερινή πολιτική δράση ή και στην πολιτική θεωρητική συζήτηση. Είναι γεγονός ότι επιχειρήσαμε να συγκροτήσουμε μια οργάνωση χωρίς επαγγελματικό μηχανισμό, χωρίς απαλλαγμένους συνδικαλιστές που ασχολούνται με το κόμμα, χωρίς οικονομικούς πόρους από «κομματικές επιχειρήσεις», αλλά αποκλειστικά με τη στράτευση και την αυτοθυσία των συντρόφων μας. Και αυτό δεν είναι καθόλου εύκολο εγχείρημα, ειδικά σήμερα. Θεωρούμε ωστόσο ότι αυτή είναι μόνο μία αιτία των προβλημάτων και όχι η πιο καθοριστική. Η βασική αιτία σχετίζεται με την υποκειμενική μας δράση, την έλλειψη συνεκτικής θεωρίας και πολιτικής για τη συγκρότηση της οργάνωσης, μαζί με την έλλειψη πλατιάς ανοιχτής συζήτησης, κριτικής και αυτοκριτικής, που αναδεικνύουν τα προβλήματα και τους στόχους και εμπλέκουν υπεύθυνα και δημιουργικά όλους τους συντρόφους.

Η πρόταση για κόμμα κομμουνιστικής απελευθέρωσης και η συμβολή του NAP

117 Φιλοδοξούμε να συμβάλλουμε δημιουργικά και προωθητικά στη συγκρότηση ενός σύγχρονου κομμουνιστικού φορέα. Δεν σκοπεύουμε ούτε σε μια μίζερη τακτοποίηση οργανωτικών προβλημάτων ούτε μόνο σε μια ανασυγκρότηση του NAP ούτε να πετάξουμε την μπάλα στην εξέδρα. Αντίθετα, επιχειρούμε να προσδιορίσουμε την αναγκαία συμβολή της οργάνωσης και των επεξεργασιών του NAP σε έναν άμεσο στόχο υπέρβασής του και ένταξης σε ένα νέο μαζικό επαναστατικό κομμουνιστικό κόμμα, με συμβολή και άλλων ρευμάτων. Η συμβολή αυτή περνάει μέσα από την προσπάθεια του NAP στα εξής πεδία:

- Να συμβάλει στην **εκπόνηση μιας σύγχρονης προγραμματικής διακήρυξης για την κομμουνιστική απελευθέρωση** και για την επαναστατική πολιτική στην εποχή μας, μια προγραμματική διακήρυξη-πρόταση, έτσι ώστε να ανοίξει η συζήτηση για τα μεγάλα ερωτήματα της στρατηγικής και του κομμουνισμού.

- Να διαμορφώσει και να προωθήσει έμπρακτα μια **επαναστατική πολιτική γραμμή**, που θα συνδέει τακτική και στρατηγική και θα απαντάει στην ανάγκη της αντικαπιταλιστικής ανατροπής της επίθεσης.
- Δεν αντιλαμβανόμαστε μια συμβολική αναφορά σε κομμουνιστικό φορέα, θεωρητικής ή μελλοντικής χρήσης, ως αντιστάθμισμα επιλογών μιας τρέχουσας ρεφορμιστικής πολιτικής, αλλά επιδιώκουμε την ανατρεπτική πολιτική παρέμβαση, με ταξικούς και κομμουνιστικούς όρους.
- Να κάνει βήματα στην αυτοτελή, απευθείας **προβολή της πολιτικής και των πολιτικών και θεωρητικών επεξεργασιών** του στους εργαζομένους και τους νέους και ειδικότερα στους αγωνιστές της αντικαπιταλιστικής και κομμουνιστικής Αριστεράς, με τρόπο ζωντανό και πλούσιο. Πρόκειται για ένα καθήκον που έχει υποτιμηθεί στη δράση των οργανώσεων του NAP και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση, γεγονός που αδυνατίζει το τόσο αναγκαίο σήμερα στρατηγικό στοιχείο του αγώνα και αποδυναμώνει τη βαθύτερη μετωπική πολιτική.
- Να κάνει άλμα στη **θεωρητική δουλειά** και στον **θεωρητικό διάλογο** τόσο στο εσωτερικό του NAP και της νΚΑ όσο και με τις δυνάμεις που ενδιαφέρονται για τον κομμουνισμό στον 21ο αιώνα. Να διερευνήσει ουσιαστικά γύρω από τις κλασικές απόψεις, τις σύγχρονες διεθνείς αναζητήσεις, τις εμπειρίες μας, ώστε να συγκροτείται ένα ενιαίο και σταθερό σώμα κριτηρίων γύρω από το ζήτημα του κόμματος και ευρύτερα του επαναστατικού υποκειμένου. Να αναβαθμίσει τον έντυπο και ηλεκτρονικό τρόπο παρέμβασης. Στο πλαίσιο αυτό απαιτείται καλύτερη συγκρότηση της διαδικτυακής παρουσίας αλλά και της ποιοτικά αναβαθμισμένης παρέμβασης του *Πριν*, ώστε και τα δύο να λειτουργούν αφενός ως χώρος δημιουργικής προβολής της γραμμής και των επεξεργασιών του NAP και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ, αλλά επίσης ως χώρος συγκέντρωσης, διαλόγου, συγκρότησης των δυνάμεων της κομμουνιστικής επαναθεμελίωσης, του αντικαπιταλιστικού μετώπου, του μαχόμενου λαϊκού κινήματος και της μαρξιστικής αναζήτησης.
- **Να ανασυγκροτηθεί το NAP ριζικά** με συγκεκριμένους οργανωτικούς στόχους για ένταξη νέων μελών, οικοδόμηση οργανώσεων, συγκρότηση καθοδηγητικών οργάνων, θεωρητική δουλειά, στροφή σε εργατικό και λαϊκό κόσμο, παρουσία σε τομείς και μέτωπα, ώστε από το σημερινό NAP να φτάσουμε μέσα από μια σχεδιασμένη πορεία σε ένα μαζικό «κομμουνιστικό και εργατικό NAP», ως βήμα συνεισφοράς στο σύγχρονο κόμμα της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Θα αποτελέσει μεγάλο βήμα η **ένταξη του συνόλου του δυναμικού του NAP και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση σε έναν νέο κομμουνιστικό φορέα**, και αυτή τη συζήτηση, πρόταση και ανάγκη τη θέτουμε στην κρίση του Συνεδρίου, των οργανώσεων και των συντρόφων μας.
- **Να μετονομαστεί το NAP, με απόφαση του συνεδρίου.** Μετονομασία τέτοια που να συνδέεται με το στόχο για τη συγκρότηση του κόμματος της κομμουνιστικής απελευθέρωσης — και κυρίως με την πολιτική επικαιρότητα του κομμουνιστικού προγράμματος, όπως αυτό αναδύεται από τις ανάγκες, τις υλικές δυνατότητες αλλά και από τις τάσεις της ταξικής πάλης στη σύγχρονη εποχή. Είναι **κίνηση συμβολική και κυρίως ουσιαστική**, που θέλουμε να ενεργοποιήσει το διάλογο για την αναγκαιότητα και το χαρακτήρα μιας σύγχρονης κομμουνιστικής ταυτότητας.
- Να αναλάβει άμεσα **πρωτοβουλία για πρόσκληση κοινού βηματισμού όλων των οργανώσεων, ρευμάτων και αγωνιστών που τοποθετούνται σήμερα υπέρ της ανάγκης ενός σύγχρονου κομμουνιστικού κόμματος**, με συγκρότηση κοινής οργανωτικής επιτροπής, έτσι που να εξασφαλίζεται ο αναγκαίος διάλογος, η αλληλεπίδραση των προσεγγίσεων στο θέμα, ο κοινός βηματισμός σε σημαντικά θέματα, η διαμόρφωση κοινών πρωτοβουλιών, η απελευθέρωση δυνάμεων και η επανασυσπείρωσή τους σε νέα βάση. Στο διάλογο αυτόν και γενικά και σε ό,τι αφορά τον κομμουνιστικό φορέα, το NAP συμμετέχει καταθέτοντας τις προγραμματικές του επεξεργασίες, αλλά και τη δράση της οργάνωσής του μέσα στην εργατική τάξη και το λαό.

Η πορεία του NAP «μέσα σε δρόμους που καίνε»

118 Από το 2ο Συνέδριο του NAP (2006) έως σήμερα διαδραματίστηκαν σοβαρές κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις, στις οποίες η παρέμβαση των δυνάμεων του NAP ήταν σημαντική, με τάσεις ανόδου του πολιτικού βάρους των απόψεων και των πολιτικών πρακτικών της επαναστατικής και σύγχρονα κομμουνιστικής Αριστεράς. Στους εργατικούς αγώνες, στη διετία του συγκλονιστικού φοιτητικού κινήματος του 2006-07, στην εξεγερτική έκρηξη του Δεκέμβρη του 2008 και από εκεί στη σκληρή τρίχρονη μάχη κατά της βάρβαρης επιδρομής του κεφαλαίου, οι δυνάμεις του NAP και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση όχι μόνο βρέθηκαν στην πρώτη γραμμή, όχι μόνο «μάτωσαν», αλλά προσπάθησαν να ανοίξουν νέους νικηφόρους δρόμους για τους εργαζομένους, το κίνημα και την Αριστερά. Στο διάστημα αυτό πραγματοποιήθηκαν πανελλαδικές διαδικασίες του NAP για την αναβάθμιση της πολιτικής μας παρέμβασης: Η Εργατική Συνδιάσκεψη (καλοκαίρι 2008), το Πανελλαδικό Σώμα για την Αντιμετώπιση της Καπιταλιστικής Κρίσης, της ΕΕ και τα Βήματα για τον Αντικαπιταλιστικό Πόλο (Νοέμβρης 2008), το Πανελλαδικό Σώμα για την Κρίση (Απρίλιος 2011) και το Πανελλαδικό Σώμα για το Επαναστατικό Υποκείμενο (Μάρτιος 2012).

119 Οι προσπάθειές μας επικεντρώθηκαν κυρίως στην προγραμματική αναβάθμιση της φυσιογνωμίας μας, στην ισχυροποίηση του NAP ειδικά στην εργατική τάξη, στην προώθηση με μαζικούς όρους του πόλου της αντικαπιταλιστικής επαναστατικής Αριστεράς, στην πραγματοποίηση βημάτων στην κατεύθυνση του νέου εργατικού κινήματος, στην ανάπτυξη των μαζικών αγώνων των εργαζομένων και της νεολαίας. Ιδιαίτερη σημασία έχει ότι με το Πανελλαδικό Σώμα του Νοέμβρη του 2008, το NAP εξοπλίστηκε με μια πρώτη εκτίμηση για το βάθος και την ένταση της καπιταλιστικής κρίσης, καθώς και με την πρώτη επεξεργασία για το αναγκαίο αντικαπιταλιστικό πρόγραμμα πάλης. Με βάση αυτές τις επιλογές συμμετείχε αποφασιστικά στην εξεγερτική έκρηξη του Δεκέμβρη του 2008 και στους μετέπειτα αγώνες. Η επιλογή για τη συμβολή στη συγκρότηση της ΑΝΤΑΡΣΥΑ αποτέλεσε

κομβικό στοιχείο αυτής της περιόδου, οδηγώντας σε ανώτερο επίπεδο προηγούμενες προσπάθειες για το μέτωπο της επαναστατικής αριστεράς (Μαχόμενη Αριστερά, ΜΕΡΑ). Ιδιαίτερα με το ξέσπασμα της καπιταλιστικής κρίσης, έγινε κατορθωτό η αντικαπιταλιστική επαναστατική πρόταση να εμφανιστεί με διακριτό τρόπο στο κεντρικό πολιτικό πεδίο και στις εκλογές, να γίνεται σημείο αναφοράς στην ευρύτερη συζήτηση μέσα στην Αριστερά. Στο εργατικό κίνημα, έγιναν βήματα με αύξηση της επιρροής και της δράσης των δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς σε πολλούς χώρους, ενώ ενισχύθηκε η τάση της ανεξαρτησίας δράσης έναντι της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Επεξεργάστηκε πιο συγκεκριμένα και συνέβαλε σε συγκεκριμένες πρωτοβουλίες για την κοινή δράση της Αριστεράς σε ανατρεπτική κατεύθυνση, τόσο στη βάση όσο και στις κορυφές. Η επιμονή του NAP για την ανάγκη του αντικαπιταλιστικού πόλου της Αριστεράς και για το νέο εργατικό κίνημα συνέβαλε στο να υπάρχει σήμερα ένα πολύτιμο δυναμικό, ικανό να αγωνιστεί για την αναγκαία τομή, κόντρα στο αναγεννημένο ρεύμα του ρεφορμισμού και τη λογική της περιχαράκωσης.

120 Παρ' όλα αυτά στην παρέμβαση του NAP τα προηγούμενα χρόνια εξακολουθεί να εκφράζεται μια υποτίμηση της στρατηγικής πλευράς, της συνολικής πολιτικής παρέμβασης και των αντίστοιχων οργανωτικών όρων. Η αυτοτελής πολιτική παρέμβαση του NAP και οι πολιτικο-αγωνιστικοί δεσμοί με πρωτοπόρο κόσμο παραμένουν ατροφικοί. Όπως και οι θεωρητικές-προγραμματικές παρεμβάσεις (εκδόσεις, εκδηλώσεις, μελέτες κ.λπ.) για κρίσιμα ζητήματα της στρατηγικής και της τακτικής και της κομμουνιστικής απελευθέρωσης. Αυτό εκφράζεται στη χαμηλή πολιτικοποίηση της λειτουργίας της οργάνωσης, στον αδύναμο οργανωτικό ιστό, που δεν ενισχύει τη συλλογικότητα, την αποτελεσματικότητα και την εσωοργανωτική εργατική δημοκρατία. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι ότι οι δυνάμεις του NAP ενισχύθηκαν μεν, αλλά σε τελείως αναντίστοιχο βαθμό συγκριτικά με την όξυνση της ταξικής πάλης, την άνοδο της παρέμβασης και της επιρροής του ρεύματός μας, των πολλαπλών καθηκόντων που έχουν ανοίξει. Αξιοσημείωτο είναι ότι η ενίσχυση προέρχεται κυρίως από αγωνιστές του εργατικού

κινήματος και εργατολαϊκές γειτονιές, δείχνοντας τις δυνατότητες.

121 Οι δυνάμεις της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση έπαιξαν έναν κρίσιμο ρόλο, με αποφασιστικότητα και αδυναμίες, με θετική συμβολή και όρια, στις μάχες των τελευταίων ετών. Ο πρωταγωνιστικός της ρόλος στο κίνημα του 2006-2007 αλλά και η συμβολή της στο ξέσπασμα του Δεκέμβρη συνδέθηκαν με μια σοβαρή οργανωτική ανάπτυξη και ανασυγκρότηση. Παρά τα προβλήματα και τις εσωτερικές αντιπαραθέσεις που είχαν παρουσιαστεί παλιότερα, η νΚΑ κατάφερε να αναπτύξει τη δράση της στο φοιτητικό κίνημα, να κάνει σημαντικά βήματα στα ΤΕΙ και στους μαθητές και να συγκροτήσει μια σχετικά μαζική και, σε περιπτώσεις, αρκετά επιτυχημένη εργατική παρέμβαση, κυρίως στις γειτονιές και σε λίγους χώρους εργασίας. Τα βήματα αυτά είναι σημαντικά, ωστόσο παραμένουν κατά πολύ αναντίστοιχα των στόχων μας και των αναγκών της εποχής. Η πρώτη προτεραιότητα είναι η παρέμβαση στους νέους εργαζόμενους και ανέργους καθώς και στους μαθητές, με στόχο μια βαθιά εργατική στροφή στα επόμενα χρόνια. Η νεολαία Κομμουνιστική Απελευθέρωση αναβάθμισε την πολιτιστική και θεωρητική της παρέμβαση, με το αναπτυσσόμενο φεστιβάλ των Αναιρέσεων, τις πολιτιστικές-θεωρητικές λέσχες Αναιρέσεις και τα επιτυχημένα κάμπινγκ. Ανοίγει έτσι δρόμους για την παρέμβαση συνολικά του ρεύματος σε αυτά τα κρίσιμα πεδία, μια παρέμβαση που πρέπει να αναπτυχθεί.

122 Η Πολιτική Επιτροπή που εκλέχθηκε στο 2ο Συνέδριο είχε μια θητεία πολύ μεγαλύτερη της προβλεπόμενης, γεγονός που από μόνο του συνιστά πρόβλημα. Στα επτά αυτά χρόνια, τα μέλη της προσπάθησαν για την προώθηση της γραμμής και των επεξεργασιών της οργάνω-

σης, δεν κατάφεραν όμως να συγκροτηθούν σε πραγματικά εργαζόμενο σώμα, που συλλογικά και με συμμετοχή όλων των μελών της να μπορέσει να εξασφαλίσει την αποτελεσματική και δημοκρατική λειτουργία της οργάνωσης και να καλύψει όλους τους τομείς δουλειάς. Η ΠΕ ως όργανο αλλά και τα μέλη της χωριστά αναλαμβάνουν την ευθύνη για την υστέρηση αυτή, πρωτίστως όσον αφορά την εξασφάλιση των προϋποθέσεων για μια ανώτερη λειτουργία της οργάνωσης.

123 Εικοσιτέσσερα χρόνια μετά την ίδρυσή του, το NAP, **με έντονο αίσθημα αυτοκριτικής και συναίσθησης των αυξημένων και κρίσιμων καθηκόντων** που αντιμετωπίζει το εργατικό κίνημα και η Αριστερά, συμμετέχοντας δραστήρια στον παρατεταμένο ταξικό πόλεμο, χωρίς εύκολες απαντήσεις και ιδιοκτησία της αλήθειας, απευθύνει κάλεσμα σε όλους τους αγωνιστές που περπατήσαμε μαζί στους δρόμους του αγώνα, που στρατευθήκαμε κάτω από τις κόκκινες σημαίες της κομμουνιστικής επαναστατικής και της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς, που πέρασαν από τις γραμμές του NAP και της νεολαίας Κομμουνιστική Απελευθέρωση ή που συναντούν από τις δικές τους διαδρομές την ανάγκη για έναν ισχυρό πόλο της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς και ένα σύγχρονο κομμουνιστικό κόμμα να συνεχιστούν μαζί μας. Για τις δύσκολες μα όμορφες μάχες που έχουμε μπροστά μας, όπου το εργατικό **«Εμείς»** και το κριτήριο της πράξης θα λάμψουν μέσα από την ανάπτυξη κάθε κοινωνικής ατομικότητας και της οργάνωσης-«συλλογικού διανοούμενου». Στην **πιο ευγενική υπόθεση**, στον αγώνα για την απελευθέρωση της εργασίας και της ανθρωπότητας, για την κατάργηση της εκμετάλλευσης ανθρώπου από άνθρωπο. **Όλα για όλους! Για μια νέα κομμουνιστική ελπίδα στον 21ο αιώνα!**

**Για την
αντικαπιταλιστική
ανατροπή
της βάρβαρης επίθεσης**

**Για την
αντικαπιταλιστική
επανάσταση
και τον κομμουνισμό
στον 21ο αιώνα**

www.nar.net.gr